

Vzroki nasilja so globlji

Pobeg zapornika v slogu filmskih junakov, kakršnega smo na Dolenskem doživeli v začetku tega tedna, vzpodbudi človeka k razmišljaju. Dejstvo, da je tudi pri nas vse več nasilja in predvsem nasilja, povezanega s kriminalom, ki je vse bolj organiziran, bi nas morallo vse skupaj bolj skrbeti, saj odpravljanje tega ni le stvar organov za notranje zadeve in sodstva. Vzroki za nasilje tičijo predvsem v človekovi naravi, ki je bolj ali manj prirojena, vendar se da nanjo tudi vplivati, predvsem v zgodnjem otroštvu in v mladosti. Prirojena agresivnost se namreč lahko razvije v različne smerni in ni nujno, da postane agresivna oseba tudi nasilna. Znake agresivne narave je mogoče pri otroku odkriti že zelo zgodaj in jo s pravilno vzgojo usmeriti v pozitivno smer. Za take otroke gotovo ni primerno, da cele dneve pre sedijo pred televizijskimi ekranimi, kjer skoraj ni filma ali celo risanke, kjer se ne bi pretepal, streljali in ubijali. Ni čudno, če potem tudi v vsakodnevni življenju postaja človekovo življenje vse manj vredno. Sport je ena izmed možnosti, kjer agresiven otrok ali odrasla oseba lahko na okolici neškodljiv način sprostila odvečno energijo. Znano je namreč, da je zmerna stopnja agresivnosti v športih, kakršni so na primer smučanje, tek na kratke proge, atletski meti in nakateri kolektivni športi, zaželjena.

BRANKA KOVACIĆ, administratorica iz Drenovca na Biziškem: "Najprej bi morali izboljšati razmere v družini, odnos med otroki in starši. Starši bi morali več pozornosti posvečati družinsku življenju, pogovorom, reševanju težav in ne gledati samo na denar. Otroci potem isčejo zavetje zunaj doma, a vprašanje je, v kaki družbi. Poleg tega bi morala kontrole poostriči tudi policija in bitti se posebej pozorna na mamilu in alkohol."

DRAGO SLUKAN, pomočnik ravnateljice na osnovni šoli Savo Kladnika: "Nasilje je mnogo preveč, tako da je to postalé že kar nekakšna vrednota. Da bi dobile ustrezno mesto prave vrednote, bi morali svoje odigrati vsi: starši, šola in ulica. Zavedam se, da to ne gre čez noč, ampak je treba začeti že pri vzgoji otrok, ki so preveč izpostavljeni raznim oblikam nasilja, tudi v medijih, posebej še v televizijskih sporedkih."

NATAŠA PENE, natakarica v gostilni Pavlin v Trebnjem, doma z Rihpovca: "Na svojem delovnem mestu v tej gostilni se si sreči še nisem srečala z nasiljem. Verjetno bo res držalo, da precej pripomore k pretiranemu nasilju tudi pretirano uživanje alkoholnih pijač. Zato pris dosledno spoštujemo prepoved točenja alkoholnih pijač vinjenim osebam, kar sicer nekaterim ni pogodu, se pa verjetno s tem izognemo marsikateri neprijetnosti."

MARIJA LEVSTIK, socialna delavka iz Kočevja: "Nasilje se otroci najprej naučijo v svojih družinah, če jim starši dajejo slab zgled. Zato naj bi starši malo razmisli, kako naj bi se obnašali v družbi otrok. Najboljša metoda za preprečevanje nasilja med otroki pa je prisotnost odraslih. Prav zato so zdaj med šolskimi malicami učitelji v razredih. K preprečevanju nasilja pa bi otroci prispevali največ, če bi po doživetem nasilju povedali vse odraslim. Nasilje nad šolarji je tudi dvoizmenski pouk, zaradi česar morajo šolarčki domov ponociti."

MARIJA MIHIČ, profesorica iz Ribnice: "K nasilju med mladino veliko prisomorejo tudi mediji. Tako je na primer R kanal, ki ga gledamo v Ribnici, poln nasilja in živilskih nagonov. Odrasli pa nimamo vpliva na ta program. Tako pride nasilje preko TV v vsako hišo. Kjer so v družini neurejeni odnosi in kraljuje še alkohol, so mladi prepuščeni sebi in taki televizijski. Otroci že kar sami povedo, da gresta ata in mama zvečer spat, oni pa včasih do štirih zjutraj gledajo programske, ki na mladino gotovo ne vplivajo vzhodno, ampak mlade vzpodbujajo k nasilju."

BRIGITA MIROSLAVLJEVIĆ, gimnazijka maturantka iz Semiča: "V nasilju se zrcalijo razmere v družbi, ki se vse bolj kritične. Revčina se stopnjuje nasilje. Že pri vzgoji otrok bi morali zagovarjati milotribje, namesto da je že v risankah vse polno nasilja. Ne bi bilo napak, če bi se TV izkazala s kakšno vzhodno oddajo. Sicer pa niti strokovnjaki ne vedo, kako zajezili nasilje, a nekaj bo potrebno storiti, kajti se bo razraščalo naprej, bo uporno."

JOŽE CIGIĆ, usnjarski tehnik iz Metlike: "Med ljudmi je vse manj pristnih odnosov, prijateljskega druženja, odtujenost postaja vse večja. Prihaja do razlojevanja družbe, vse to pa prinaša tudi nasilje. Poleg tega si otroci in mladostniki isčejo vzornike v nasileznih, predvsem v cenenih filmih, polnih nasilja. Da bi bilo nasilja manj, bi se moral starši bolj ukvarjati z otroki, kjer pa ti odpovedi, bi morala priskočiti na pomoč družbi."

STANE BENČIK, Gasilsko reševalni center Novo mesto: "Že več kot deset let delam kot redar in ljudje me poznajo, da se z menoj niti šaliti. Že po gibjanju in obražu vidim, kdo prihaja v diskoteke ali na katero od prieditev. Če z njimi ni vse v redu, mora ostati zunaj. Poseljeno je tudi, koliko redarjev je na prieditev in kako sodelujejo med seboj. Če se začne množični pretep, je to znak, da so odpovedali redarji. Potem ni več pomoci."

LEA COLARIĆ, študentka ekonomije iz Kostanjevice: "Država bi morala posvečati več pozornosti socialnim težavam ljudi in njihovim stiskam. Veliko je tudi brezposelnih, nekateri med njimi isčejo izhod v nasilju. Povečati bi morali nadzor v javnih stavbah, beguncem, na primer, bi morali omogočiti normalne življenske razmere, večjo skrb pa bi moral posvetiti tudi vzgoji otrok, kajti ni dovolj, da ima mladostnik denar, potrebuje tudi vzgojo."

Protest proti spremnjanju zgodovine

Protestna izjava ZB NOV

NOVO MESTO - V petek, 11. novembra, je bil v Novem mestu regijski posvet občinskih organizacij ZB NOB Dolenske in Posavske, na katerem je sodeloval podpredsednik Združenja borcev in udeležencev NOB Slovenije Bojan Škrk. Obravnavali smo vsebinsko osnutka zakonov, ki na novo urejajo statusni položaj borcev NOB, zadeve odskodnin žrtv vojne in vojnega nasilja in druga vprašanja v zakonodajnem postopku Državnega zborja Republike Slovenije.

V razpravi so bila obravnavana številna vprašanja iz dejavnosti borčevskih organizacij. Naj omenim le varstvo in zaščito kulturnih spomenikov NOB. Ugotovljeno je bilo, da tisti, katerim je bilo zaupano to varstvo, zelo slabo skrbijo zanj in že nekaj let ne vzdržujejo spomenikov NOB. Obravnavali smo tudi priprave za proslavitev 50. obletnice zmage nad nacifašizmom, ki jo bomo obeležili prihodnje leto.

Udeleženci posvetu so sprejeli tudi izjavno, v kateri protestirajo zoper poizkus spremnjanja zgodovine, zanikanja narodnoosvobodilnega boja in celotne rehabilitacije narodnega izdajstva na nedavnom kongresu Slovenskih krščanskih demokratov. V izjavi se posebej poudarjajo, da izdaja ni ne legitimna, ne legalno in ne častno dejanje in ne more biti podlaga za sprejetje sprave niti zakona o poravnani kritic. Udeleženci posvetu podpirajo vse politične stranke in združenja, ki se zavzemajo, da je možno sodobno demokratično Slovenijo, tako kot vse napredne evropske države, graditi na protifašističnih izhodiščih, in smo proti gibanjem, ki skušajo ponovno obnoviti ideologijo nacifašizma.

LUDVIK GOLOB

Obljuba Kočevju, ki postaja vse bolj siromašno

Z obiska ministrica Klinarjeve in sekretarja Bergerja

KOČEVJE - Ministrinja za delo Slovenije Rina Klinar je minuli petek obiskala Kočevje, z njo pa je bil tudi državni sekretar v tem ministrstvu Miro Berger.

Predstavniki občine in gospodarstva so opozorili, da je kočevsko gospodarstvo v velikih težavah. Itas, ki je predstavljal četrtno industrijske proizvodnje v občini, je v stečaju, Zidar je že propadel, Oprema je v stečaju, Tekstilana se trudi priti na zeleno vejo, LIK se drži nad vodo (tudi zaradi nizkih plač), Melamin je za kočevske razmere uspešen, za evropske pa ne, Kmetijsko gospodarstvo je brez lastne zemlje. Vsa podjetja tarejo pomanjkanje denarja in druge posojila, še posebno pa močno previseki prispevki iz osebnih dohodkov, nekatere tare visoka bolniška, izvozniki podcenjen tečaj DEM in drugih deviz, vse tudi rast cen itd. V občini je blizu 1.700 nezaposlenih in okoli 6.000 zaposlenih. Nekatera podjetja bi zaposlovala, a ne dobe delavcev s primereno kvalifikacijo, saj je med nezaposlenimi velika večina nekvalificiranih in prestarih.

Še posebno pa je občina Kočevje v težkem položaju, ker je kar okoli 80 odst. občine v državni lasti. "Česa takega ni nikjer drugod ne v Sloveniji in ne v Evropi!" je poudaril predsednik občinske skupščine dr. Mihail Petrovič Kočevarji, predvsem kmetijski, so torej spet tlačani. Tako postaja Kočevska vsi siromašnejša.

Ministrica Klinarjeva je obljubila, da bo sta Kočevarji ob strani pri njihovih prizadevanjih. J. PRIMC

MINISTRICA KLINARJEVA V KOČEVJU - Ministrica za delo in socialne zadeve Rina Klinarjeva med obiskom v Kočevju, ko se pogovarja s predstavniki gospodarstva in občine Kočevje. Levo je predsednik izvršnega sveta občine Kočevje Alojz Petek. (Foto: J. Primc)

25 let Renaulta v Sloveniji

Najprej v ljubljanskem Litostroju, od leta 1972 pa v Novem mestu - Letos iz Revoza 73.000 avtomobilov - Mnjenje direktorja Coursata

LJUBLJANA - Francoski državni gigant Renault je že celih 25 let prisoten v Sloveniji. Sredi novembra leta 1969 je iz tovarniških dvoran ljubljanskega Litostroja pripeljal prvi avtomobil Renault, sestavljen na podlagi pogodbe o industrijskem sodelovanju. To je bil Renault 10. Sledil mu je Renault 10, v treh letih pa je iz Litostroja prišlo na tedenj nenasnit jugoslovanski avtomobilski trg skoraj 20.000 Renaultov 4, 6, 10, 12 in 16.

Teh in drugih dogodkov se je na tiskovni konferenci v Ljubljani ob višem jubileju spominjal takratni svetovalec za organizacijo prodajno-servisne mreže in sedanji predsednik uprave Revoza Bernard Coursat. Od leta 1972, ko je začel sodelovati z IMV-jem, je Renault v Novem mestu, danes pa je 54-odstotni lastnik Revoza, kjer bodo po načrtih letos naredili kakih 73.000 avtomobilov, od tega jih bodo blizu 80 odst. izvozili.

Udeleženci posvetu so sprejeli tudi izjavno, v kateri protestirajo zoper poizkus spremnjanja zgodovine, zanikanja narodnoosvobodilnega boja in celotne rehabilitacije narodnega izdajstva na nedavnom kongresu Slovenskih krščanskih demokratov. V izjavi se posebej poudarjajo, da izdaja ni ne legitimna, ne legalno in ne častno dejanje in ne more biti podlaga za sprejetje sprave niti zakona o poravnani kritic. Udeleženci posvetu podpirajo vse politične stranke in združenja, ki se zavzemajo, da je možno sodobno demokratično Slovenijo, tako kot vse napredne evropske države, graditi na protifašističnih izhodiščih, in smo proti gibanjem, ki skušajo ponovno obnoviti ideologijo nacifašizma.

JUBILEJ - Toliko časa kot Renault je v Sloveniji tudi Bernard Coursat, svetovalec za organizacijo prodajno-servisne mreže, danes pa predsednik uprave Revoza. (Foto: A. Bartel)

A. BARTEL

Medtem ko je "upokojeno" k treto domača industrija priskrbelo polovico vgrajenih delov, je ta del pri petki padel na 35 odst., pri čemer je še manjši. "Bojimo se, da bo novih Renaultov avtomobilov še večje," pravi Coursat, "vsekakor pa si morali s sprejetjem ustrezne zakonodaje, novimi investicijami in razvojem prizadevati, da bi se stopnja takoj imenovane lokalne integracije povečala. Žal ugotavljamo, da se je slovenska spremjevalna industrija težko in komercialno razvijala vlogo počasnejše kot Revoz."

ZDOLE - Zdole z okolico spada med demografsko ogrožena območja. Ljudje so se iz teh krajev odseljevali in da bi to preprečili, je pred dvema letoma skupina krajanov sprožila pobudo, da bi se vključili v projekt Celostnega razvoja podeželja in obnovne vasi (CRPOV). Tako je krajevna skupnost Zdole, ki poleg Zdol vključuje še šest vasi z manj kot 800 prebivalci, danes uradno še edina krajevna skupnost v krški občini, ki že izvaja ta projekt.

Število kmetij takoj v Evropi kot pri nas pada in to se bo v prihodnje še nadaljevalo, vendar, kot je na spletu srečanju s krajanji Zdol povedal minister za kmetijstvo in gozdarstvo dr. Jože Oster, Slovenči ne bomo mogli preživeti v nekaj večjih mestih, zato je za obstoj Slovencev in samo poseljenost države pomembno, da vasi ostanejo. "Zato je ena prednostnih nalog našega ministrstva ravno program CRPOV."

Po besedah člena krajevnega odbora CRPOV Jožeta Slivška je bila sprva ideja, da bi Zdole postale turistična vas, vendar so bile želje vaščanov in okoličanov, da se v ta projekt vključijo cela krajevna skupnost. Načrt so zavstavili zelo široko, predpostavka pa so dali sadjarstvu, vinogradništvu in tudi vrtninarstvu, saj so tu posamezne parcele v povprečju velike od 3 do 5 hektarjev. Interes za intenzivno pridelovanje sadja še vedno narašča. Načrtujejo zmanjšanje njivskih površin, ki jih je okoli 250 hektarjev, s travnjakom ter povečanje sadovnjakov na 200 ali celo 300 hektarjev. Intenzivno se ukvarjajo s projektom namakanja.

Problem KS Zdole je tudi obvezovanje, zato bodo do konca leta namestili 12 oglasnih tabel. Od januarja, ko je projekt doživel poln zagon, do januarja, ko je projekt doživel poln zagon, vse tudi rast cen itd. V občini je blizu 1.700 nezaposlenih in okoli 6.000 zaposlenih. Nekatera podjetja bi zaposlovala, a ne dobe delavcev s primereno kvalifikacijo, saj je med nezaposlenimi velika večina nekvalificiranih in prestarih.

Problem KS Zdole je tudi obvezovanje, zato bodo do konca leta namestili 12 oglasnih tabel. Od januarja, ko je projekt doživel poln zagon, vse tudi rast cen itd. V občini je blizu 1.700 nezaposlenih in okoli 6.000 zaposlenih. Nekatera podjetja bi zaposlovala, a ne dobe delavcev s primereno kvalifikacijo, saj je med nezaposlenimi velika večina nekvalificiranih in prestarih.

Stare običaje. Načrtujejo tudi izgradnjo večjega večnamenskega objekta. V program sodi tudi varovanje naravnih in kulturnih dediščin.

T. GAZVOD

Ministrova ohrabritev Zdolanov

Od januarja, odkar v KS Zdole teče program celostnega razvoja podeželja in obnovne vasi (CRPOV), je življenje dobilo druge razsežnosti - Izjava dr. Osterca

ZDOLE - Zdole z okolico spada med demografsko ogrožena območja. Ljudje so se iz teh krajev odseljevali in da bi to preprečili, je pred dvema letoma skupina krajanov sprožila pobudo, da bi se vključili v projekt Celostnega razvoja podeželja in obnovne vasi (CRPOV). Tako je krajevna skupnost Zdole, ki poleg Zdol vključuje še šest vasi z manj kot 800 prebivalci, danes uradno še edina krajevna skupnost v krški občini, ki že izvaja ta projekt.

ZURE - Zdole z okolico spada med demografsko ogrožena območja. Ljudje so se iz teh krajev odseljevali in da bi to preprečili, je pred dvema letoma skupina krajanov sprožila pobudo, da bi se vključili v projekt Celostnega razvoja podeželja in obnovne vasi (CRPOV). Tako je krajevna skupnost Zdole, ki poleg Zdol vključuje še šest vasi z manj kot 800 prebivalci, danes uradno še edina krajevna skupnost v krški občini, ki že izvaja ta projekt.

Načrt je zapisala Mladina v naslovu pogovora, ki ga je opravila z Borom Šnuderlom, vodjem jugoslovanske pogajalske skupine, ki je pred leti dosegla podpis Osimskih sporazumov. In ta je vlogi Lojze Peterleta v pogovorih sosedov rekel: "Najprej se je Peterle odpravil v Avstrijo, da bi tam opravil obvezovanje, pri tem pa so pozabili na slovensko manjšino, nato je v pogajanjih z Italijo začeli popuščati pre vsake mere. Kako da bi bili kakšna kolonija, in ne država?" A kaj pomeni, da Italijani zahtevajo vrnilje nacionalizirane lastnine v naravi? "To pomeni", je poudaril Boris Šnuderl, "da bi Italijani, če bi obveljale njihove formulacije v doslej znanih predlogih sporazumov, postali lastniki tudi nekaterih strateških območij v Sloveniji. Med vojno je v Sloveniji na primer z vikitanskim kapitalom poslovala družba Emona, ki je od kupila precej zemljišč od kočevskih Nemcev. Kaj bi se zgodilo, če bi dopust

Za posek nujen posvet z gozdarji

Gozdarski inšpektor Medobčinskega inšpektorata v Krškem opozarja, da se mnogi lastniki tega ne zavedajo - Največ kraj lesa je v Posavju v državnih gozdovih na Bohorju

KRŠKO - Zadnja leta so gozdovi utrpeli veliko škodo, saj so se mnogi lastniki v gozd odpravili na lastno pest in zaradi nestrokovnosti naredili veliko golosekov ali kako drugače poškodovali gozdn ekološki sistem. Vendar, kot pravi gozdarski inšpektor Tomaž Peček iz Medobčinskega inšpektorata v Krškem, sečnji ni bila nikoli do sedaj sproščena, kajti posek dreves je gotovni poseg in zato se morajo o tem lastniki posvetovati s strokovnjaki. Po novem zakonu o gozdovih iz junija 1993 so za to svetovanje zadolženi revirni gozdarji, zapošleni v območnih enotah Zavoda za gozdove Slovenije. Kazni za črne poseke, ki so se zvišale - najvišja je od 15.000 tolarjev, najvišja pa tja do 120 tisočakov, so nekoliko zmanjšale število črnih posekov, še vedno pa jih je preveč.

Veliko škodo je bilo v gozdovih povzročenih tudi s tativami, kajti znaša je, da si tati izbirajo najboljši les. V Posavju zabeležijo največ gozdnih tativ v državnih gozdovih na Bohorju, tako je bilo lani ukradenih 521 kubikov najkvalitetnejše hlodovine - javorov in smrek.

Z lani sprejetim zakonom o gozdovih se je nekoliko spremeno tudi delo gozdarskih inšpektorjev, saj je njihovo spremljanje in kontrola ome-

Tomaž Peček

ČEBELARSKA RAZSTAVA - Z otvoritev čebelarske razstave v Kočevju, ki so jo pripravili kočevski in ribniški čebelarji, oblikovala pa Mateja Dekleva. Na razstavi je prikazana predvsem čebelarska tehnologija prednikov, manj pa je na njej novosti. (Foto: J. Primo)

Čebela kot simbol varčevanja

KOČEVJE - Otvoritev čebelarske razstave v podružnici Nove Ljubljanske banke v Kočevju je bil pravi praznik čebelarjev zahodne Dolenjske, saj so se ga udeležili čebelarji iz ribniške in kočevske občine, tudi iz Oslinice, in od drugod. Razstava bo odprtta še do konca meseca in je posvečena tudi dnevu varčevalcev.

Delo kočevskih čebelarjev je predstavil Tone Šerter, predsednik kočev-

• **SMETIŠČE KRIVO BOLEZN?** - Ribniški čebelarji sumijo, da je za hudo gnilo čebelje zalegle krivo ribniško smetišče v Mali gori. Na smetišču namreč opažajo veliko čebel, ki se "pasejo" na črepinjah posod, v katerih je bilo kaj sladkega, morda celo okužen med. Menijo, da bo glavna naloga bodoče občine prav ta, da bo poskrbela za novo odgališče odpadkov, ki bo tudi pričakovano urejeno.

skega društva in komisije za zdravstveno varstvo čebel. V kočevski občini je 150 čebelarjev, ki imajo okoli 4.000 panjev in pridelajo na leto 50 do 80 ton medu, v dobrih letinah pa tudi 100 ton.

Ivan Gradič, predsednik čebelarskega društva Ribnica, je med drugim

dejal, da je v njihovi občini 123 čebelarjev, od tega jih je 93 vključenih v društvo, neorganizirani pa pomenijo nevarnost za širjenje čebeljih bolezni. Prav to zlo po je eden glavnih vzrokov, da je izvoz čebel v Trst in Ameriko zamrl, čeprav so nekdaj na leto izvozili po 2.000 do 3.000 čebeljih družin. Zdaj si prizadevajo, da bi izvoz spet oživili.

Kočevska in Ribniška dolina sta znani po širih in ekološko čistih gozdovih. Zato je kočevski med zelo cenjen, prav tako pa tudi drugi čebelji izdelki.

J. P.

jena predvsem na gozd in ne več tudi na transport lesa, razen če ne gre za les, ki so ga napadli podlubniki. Z novim zakonom je del uslužbenec nekdanjih Gozdnih gospodarstev šel pod Zavod za gozdove Slovenije - vsaka enota ima javno gozdarsko službo, ki upravlja z gozdovi. "Mnogi lastniki namreč še vedno ne vedo, da se je potrebno pred vsakim posekom posvetovati z revirnimi gozdarji, ki jih dobro na krajevnih enotah izpostav zavodu. V Posavju imamo 5 krajevnih enot in sicer v Kostanjevici, Brežicah, Senovem, Sevnici in Mokronogu," pravi inšpektor Peček. Revirni gozdar mora dreseva pred posekom evidentirati in jih označiti. Seveda naj bi se lastniki gozdrov z gozdarji dogovorili tudi glede ostalih posegov in poziv.

S 1. julijem letos je začela veljati tudi odredba o zavarovanju samonik-

- Pred kratkim je izšel pravilnik o sečnji, ravnanju z ostanki sečnje, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov, ki natančneje določa, kako mora biti urejeno sečišče, kar pa je posebej pomembno pri preprečevanju gozdnih škodljivcev, kot so podlubniki. Inšpektorji opozarjajo, naj se lastniki pri sekjanju iglastih gozdrov čim bolj držijo varstvenih ukrepov; hlodovino naj olupijo ter sečišče po poseku uredijo.

lih gob. O tej odredbi so slovenski mediji že veliko govorili in pisali, saj Slovenci vse do leta nismo imeli zakona, ki bi prepovedal prekomerno ropanje gozdov. Gozdn inšpektorji, ki so zadolženi, da kontrolirajo tudi gobarje, letos posebnih akcij niso imeli, povedo pa, da ljudje odredbo, ki omejuje nabiranje gob na največ dva kilograma na dan na osebo, poznajo, čeprav se z njo ne morejo spriznati. Povsem prepovedano je nabiranje 70 vrst gob, ki so zaščitene, med njimi karzelj, čebular, gomolike, medtem da je v gozdnih parkih in rezervatih prepovedano vsakršno nabiranje gob. Najmanjša kazen, ki jo za nespoštevanje odredbe o gobah lahko izreče inšpektor, je 10 tisočakov. "Zakon o gozdovih tudi pravi, da gibanje v gozdovih ni za nikogar omogočeno in da vsakdo lahko nabira gobe in gozdne sadeže, pa naj si bo v državnem ali zasebnem gozdu, prav takoj do voljeni lov in čebelarjenje," razlagajo inšpektor Peček.

J. DORNŽ

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanč

Predlog za zimsko šolo vinogradništva

Ste se pripravljeni tudi vi vključiti vanjo?

V vinogradništvu smo zlasti v zadnjem obdobju preizkusili veliko novosti pri uporabi različnih sredstev in opravljanju dela, vendar so bili uspehi kratkotrajni. Tako še vnaprej ostaja odprto vprašanje, kako naprej.

Seveda je potrebno najprej spoznati razloge za nastanek težav, šele potem lahko zastavimo načrt za uspešnejše delo. Prav zaradi tega je samostojno delo dolgotrajno. Neglede na prizadevnost posameznika je potrebno pridobivanje novih izkušenj skozi vso letno rastno dobo, v kateri bomo lahko preverjali nove zamsli. Zaradi razlik v klimatskih razmerah pa marsikateri poiskus ne bo dal rezultatov takoj v prvem letu. Že zaradi občutljivosti živega okolja pa dobljenih izsledkov ne moremo vzeti za popolnoma zanesljive, zato jih je koristno primerjati.

Z vsemi vinogradniki, ki želijo izmenjati izkušnje, je svetovalna služba pripravljena sodelovati. Naše organizacijske zmožnosti, strokovno znanje in izkušnje so vsem na razpolago.

Za lažje razumevanje in boljši uspeh skupnega dela bi bilo zaželeno delo v manjših skupinah, kar pa seveda zahteva več časa. To moramo upoštevati mi pri pripravi načrta kot tudi vi, ko planirate še druge obveznosti. Zato predlagam, da temeljito razmislite, ali ste pripravljeni vključiti se v daljše celovito izobraževanje kot nekakšno zimsko popoldansko dopolnilno šolo. To je nujno, če se želite usposobiti za samostojnejše delo. Pogovorite se sosedi in znanci, če ste pripravljeni za temeljito učenje, in vas prosimo, da nam to čimprej sporočite, ker so za tak način izobraževanja potrebne daljše priprave. Potrebno bi bilo začeti dovolj zgodaj, če želite, da boste, ko bo prvo toplo vreme, že v vinogradu.

Sporočite svoje želje čimprej območnim svetovalcem. Povejte, o čem se želite pogovoriti, približno koliko bi bilo postušalcov ter kraj in uro strečanja, da bomo to po možnosti upoštevali. Ker pa sem prepričan, da je v primerjavi s predavanjem neprimereno boljši uspeh doseči z neposrednim stikom s poslušalcimi, bom skušal zainteresirane vinogradnike razdeliti v manjše skupine (ne več kot 15 ljudi). Prednost bi imeli tisti, ki so zainteresirani za celovitejše izobraževanje (to pomeni za zimsko šolo). Pričakujem vaš skorajšnji odziv in obljubljjam, da bom storil vse, kar zmorem, da bo izobraževanje uspešno.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

VESELJE OB DOBREM VINU - V Beli krajini je bilo konec minulega tedna zelo živahn. Martinovanja so se vrstila kot po tekočem traku, največja pa so bila v Črnomlju, Metliki in Semiču, kjer so tudi ocenjevali mlado vino. V Črnomlju je bilo kar 570 vzorcev, v metliški hotel so jih vinogradniki prinesli 130, poskusil pa jih je lahko vsakdo, zato je razumljivo, da je bila gneča velika (na fotografiji). V Semiču so pripravili trdnevo praznovanje, strokovno ocenjenih pa je bilo 312 vzorcev vina. Največ je bilo vzorcev belokranjskega belega vina, za katere je dobil najvišjo oceno Ivan Ivec. Pri ostalih vinih pa so se najbolje odrezali Milan Malnar (sovinjač in šardone pozna trgatev), Stane Jakša (šipon), Alojz Hoznar (šardone), Zdravko Bahor (laški rizling pozna trgatev), Franc Jakša (beli pino), Martin Plut (renski rizling), Martin Banovec (kraljevina), Pavle Pirc (sivi pino), Ivan Suhorepec (malvazija), Stane Plut (traminet), Božo Miklčič (kerner), Avguštin Dichlberger (zeleni silvanec), Anton Konda (šojsrebe), Anton Požek (rizvanec), Jože Prus (rumeni muškat), Amalija Domniž (modra frankinja in roze), Anton Ogulin (belokranjsko rdeče), Stane Šimec (metliška črmina), Milan Vajda (game), Anton Muc (sentlorenka) in Janko Bukovec (žametna črmina). (Foto: M.B.-J.)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Zdravo presno in kislo zelje

Kot druga listnata zelenjava, ima tudi zelje zelo majhno energijsko vrednost, to je v 100 g le 30 kcal. Zelje se posebej cenimo zaradi večjih količin kalcija, žvepla, joda in železa, malo pa vsebuje natrija. V presnem in kislem stanju zelja se nahaja največ vitamina C, nekaj pa tudi vitamina A in B.

Kislo zelje vsebuje mlečnokislinske bakterije, ki uničujejo škodljive bakterije v čreviju. Z rednim uživanjem presnega in predeelanega zelja si vzdržujemo urejeno prebavo, kar v največji meri pripomore celuloza in naravna kislina v zelju. Nekoč so uživali kislo zelje pretežno surovo ali kuhanino v večji količini vode in zgoščeno s podmetom iz vode in moke. To je bila vsakdanja kmetova hrana. Zaradi prepopatega uživanja zelja z enoličnim okusom, so ga ljudje tudi naveličali in postalno je simbol za skromno življenje. Za jedi iz zelja danes velja, da so lahko zelo hitro pravljene in vselej malo drugačne. Z raznimi dodatki obogatimo okus in jed prilagodimo letnemu času.

Kot priloga bo najboljše kislo zelje z raznimi dodatki, kot je KISLO ZELJE S HRENOM IN KROMPIRJEM. Skuhamo 500 g krompirja v olupku. Iz kadi vzamemo zelje in ga drobno zrežemo, prav tako tudi kuhan in olupljen krompir ter zmešamo skupaj. Dodamo dve žlici drobno zribanega hrena, 2 žlici olja in sol. Solatna priloga je boljša, če nekaj časa stoji.

DOLENJSKI LIST

kmetijski nasveti

Za marmolado še lešniki? (1)

Zelo tvegano in celo nevhaležno je našim kmetom, ki "prisegajo" le živinorejo in klasično poljedelstvo, svetovati, naj poskusijo s kako novo možnostjo za pridobivanje dohodka, ali kot pravimo bolj učeno, naj se (vsaj delno) prestrukturirajo. Toda prav to postaja vse bolj nujno, zlasti od osamosvojitve Slovenije naprej. Naša država ima znane presečke in znano manko kmetijskih pridelkov, treba se bo hitrej prelagajati potrebam trga, ne pa trmoglavo riniti z glavo skozi zid.

V Sloveniji ima sadjarstvo zanesljivo večje razvojne možnosti kot reja krav molznic, ko pa imamo za lastne potrebe tretjino mleka preveč. Na tej kmetijski strani smo podrobnejše že predstavili podvig - beseda ni pretirana - krškega podjetja Tron, ki je organiziralo 40 nasadov jesenskih jagod toliko hvaljene sorte marmolada v skupni površini 10 ha. Upajmo, da bodo tehnički uspeh kronali tudi ekonomsko. Podobna možnost je v pridelovanju lešnikov in še nekaterih drugih kmetijskih kultur.

Zakaj lešnikov? Slovenska slaščarska industrija potrebuje na leto že skoraj tisoč ton lešnikov in kar devet desetin te količine mora uvoziti, pretežno iz industrijsko razvite Italije, pa tudi iz Madžarske, Rusije in Turčije. Stotine ton lešnikov za dragocene devize kupujemo v tujini, čeprav imamo vsaj tako dobre pridelovalne razmere, le podjetnosti nam ocitno manjka. Res je bilo nekaj poskusov, tudi na Dolenjskem, vendar ne tudi pričakovanega odziva in uspeha.

Leska uspeva tam, kjer vinski trta, in v vinogradniški slovenski deželi bi zanje prav lahko našli prostor. Raziskave talnih in klimatskih razmer so pokazale, da je Kozjansko z Bazeljskim zelo primerno za napravo intenzivnih nasadov, prav tako pa tudi gričevje na levem bregu Krke. Tam je dovolj topote, padavin (leska potrebuje najmanj 800 mm padavin na leto) in primernih srednjetežkih peščeno-ilovnatih ter dovolj globokih tal za uspevanje leske. Pri tem je treba takoj poudariti, da leska ne prenese podcenjevanja in polovičarstva, če da je zanje vse dobro, saj tudi divja leska raste na najbolj skromnih rastiščih. Odločilen je že izbor sort, ki ga določa tudi slaščarska industrija, ne le agronomika stroka, za katero sicer velja, da pozna dobre tehničke rešitve v pridelovanju lešnikov. O tem pa več prihodnji.

Inž. M. L.

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

ODKUPUJE

Vse gozdne sortimente iglavcev in listavcev po najugodnejših pogojih.

Plačilo: v 7 dneh po prevzemu.

Strokovno izvajamo tudi vsa dela v gozdovih (sečnja, spravilo, varstvena, gojitvena dela itd.).

Vse informacije dobite na naših poslovnih enotah, in sicer:

Novo mesto (068) 321-125

Straža 84-527

Podturn 65-690

Črmošnjice 67-426

Črnomelj 51-147

Trebnej 44-069

Komerciala GG NM 321-913

Se priporočamo!

IZ NAŠIH OBČIN

Odločno proti sežigalni napravi

Javna razprava o predlogu zazidalnega načrta Krke - Sosedje proti širiti - Nezaupnica predsedniku in vodstvu KS Ločna-Mačkovec - Krkini odpadki gredo na sežig v Francijo

NOVO MESTO - Že od konca leta 1992 trajajo javne razprave o zazidalnem načrtu tovarne zdravil Krka, pa stališča prizadetih krajanov in novomeškega industrijskega velikana niso kaj dosti bližja. Tako vsaj bi lahko sodili po zadnjem takem razpravi prejšnji teden v gasilskem domu v Ločni. Stvar se vse bolj polarizira: na eni strani je Krka, ki hoče pri svoji širiti krepko poseči v sedanjo soseščino, na drugi nezadovoljni bližnji stanovnici in sosedje ter kmetje, ki bi bili s tem ob (tudi zaščiteno) zemljo, nekje na sredi pa vodstvo krajevne skupnosti, ki bi rado in sitega volka in celo kozu.

S strokovne urbanistične presoje je makrolokacija Krke logična in primerna, za okolje celo ne preveč obremenjujoča. Ko pa se s tega stališča spustimo na raven neposredno prizadetih sosedov, se stvari pokažejo v drugačni luči. Tudi po presoji mariborskega Instituta za varstvo okolja, ki jo je podajal mag. Žerjal, novi zazidalni načrt oziroma njegova uresničitev dodatno ne bi preveč obremenila okolja in okolice. Težje pa je s takim mnenjem prepričati ljudi, ki se pritožujejo, da so že sedaj žrtev Krke. Za razširitev Krke bi morali po predlogu zazidalnega načrta žrtvovati še precej kmetijskih zemljišč, tudi takih, ki sodijo v zaščitene kmetije. Celo člena sveta KS Ločna-Mačkovec Zdravka Slaka je začudilo, ko je zvezel, da sodi ta krajevna skupnost v industrijsko cono. Slak pravi, da so namreč normativi za emisije različni za industrijsko in stanovanjsko cono. Izkazalo se je, da so ti normativi bolj "popustljivi" samo pri hrupu, pri ostalih emisijah pa so enaki tako v industrijskih predelih kot na primer v središču mesta. Krajanji tudi niso seznanjeni z rezultati meritev Krkinih emisij.

"Krka načrtuje nove proizvodne hale tako rekoč tik ob naših hišah in sežigalno napravo pod našimi okni. Na to pa ne bomo nikoli pristali!" so se razburjali krajanji. Še posebej so ljudje proti nameravani gradnji sežigalne naprave, in to kljub zagotavljanju strokovnjakov, da bo ta neškodljiva in da je v razvitem svetu običaj, da take naprave delujejo v okviru tovarniških kompleksov. Mag. Žerjal je celo dejal, da iz njihovih peči prihaja 100-krat več škodljivih emisij, kot bi jih iz načrtovane Krkine sežigalne naprave.

POGREBNI OGLAS

NOVO MESTO - Na nekaterih osmrtinah, izobesih na novomeških stenčasih, je odtisnjena reklama za firmo, ki opravlja pogrebne storitve. Po tem lahko pričakujemo, da bo pogrebna firma v prihodnje objavljala reklamni oglas za svojo dejavnost pri vhodu v bolnico, saj bo reklamo tam videlo prav veliko ljudi kot po mestu.

Ob 90-letnici rojstva prof. Marjana Mušiča

NOVO MESTO - Včeraj, 16. novembra, je tisoč minila 90-letnica rojstva velikega Novomeščana, akademika prof. Marjana Mušiča. Ne samo, da se nihče ni spomnil te oblike - kmalu bo minilo 10 let od njegove smrti - Mušičeva domačija na Resslovi cesti v Kandiji, ki je bila v letih po prvi svetovni vojni in kasneje eno od kulturnih zbirališč takratne mlade novomeške generacije, ki se je napajala in sama prispevala k preporodnemu kulturnemu gibanju, ki je kasneje dobilo ime Novomeška pomač, je ena najbolj zanemarjenih in zapuščenih hiš v Novem mestu.

Zlastno je za Novo mesto, da tako zanikmo in v nemarno ravnina s svojimi velikimi ljudmi in njihovim spominom. In kaj vse je prof. Mušič in njegova generacija sploh, v katero med drugim sodijo tudi slikar in njegov prijatelj Božidar Jakac, pa še živa prof. Janko Jarc in Leon Šukelj, naredili za Novo mesto. Že pred drugo vojno, še kot nadarjenemu študentu arhitekture in kasneje kot občnemu in že formiranemu arhitektu in umetniku, sta njegova posebna skrb in zanimanje veljala rodne mu stene v Dolenjskih sploh. Po vojni pa se je z vso vremenu, ogromnim znanjem in veliko ljubeznijo lotil obnove med vojno hudo poškodovanega Novega mesta. "V njegovem ateljeju je nastajala vrsta skic in načrtov, ki so v mnogočem dali mestu novo podobo," je svojemu prijatelju ob njegovih 75-letnicu med drugim zapisał prof. Janko Jarc. "Med Mušičevimi književnimi deli," piše prof. Jarc, "ima prav posebno in za Novo

mesto pomembno veljavo knjiga Novomeška pomač..., v kateri je avtor z mojstrskim peresom in z ljubom do rodnega mesta orisal mlađe vretje našega mesta ob koncu prve vojne in v letih po njej."

Pobuda, da bi v Mušičevi rojstni hiši uredil njegovo spominsko zbirko ali še kaj več, v Novem mestu očitno ni naletela na prijazen sprejem. Žal! Pred kratkim je Društvo Novo mesto dalo pobudo za osvetitev pomena dela akademika in častnega občana novomeškega za njegovo rodno mesto ter za revitalizacijo Mušičeve domačije v sklopu Resslove ceste. Dejstvo je, "da obseg Mušičevih realizacij in natančna avtorstva posameznih posegov v mestu danes niso več čisto jasni," kot pravi njegov učenec arh. Jovo Grobošek, današnje stanje teh prostorov in arhitektur pa ni ravno vzorno.

A. B.

sveta KS Zdravko Slak je dejal, da bodo "skuhali zavarovati interese krajanov realistično in ne kategorično". Nezadovoljni del udeležencev javne razprave pa je sprejel stališče, da nasprotuje širiti proizvodnje Krke na tej lokaciji, da naj Krka postopoma opusti zdravju škodljivo proizvodnjo, najodločneje pa nasprotujejo gradnji sežigalne naprave v njihovih krajevnih skupnosti. Svetu KS Ločna-Mačkovec s predsednikom Cirilom Klemenčičem na čelu so izrekli nezaupnico.

• KRKINI ODPADKI NA SEŽIG V FRANCIJO - Te dni naj bi dobili vsa potrebna dovoljenja za sežig kakih 130 ton Krkinih odpadkov v Franciji. Ti odpadki - v glavnem gre za zdravila s pretečenim rokom in odpadke, ki nastanejo pri proizvodnji zdravil - so, kot je znano, najprej romali čez ocean v Južno Ameriko, vendar se jih tam klijub že sklenjenemu poslu zavrnili in so jih dobili nazaj v Krko. V Evropi pa naj bi bilo v sežigalnicah posebnih odpadkov dovolj prostih zmogljivosti. Francoska sežigalnica ima tako zmogljivosti, da bodo 130 ton Krkinih odpadkov sežgali v pičilih 7 urah.

nico, češ da zastopa predvsem interese Krke, ne pa krajanov. S temi stališči so seznanili tudi predsednika skupščine občine Novo mesto Franca Koncilijo.

A. BARTELJ

ŽREB ZA VRSTNI RED - Takole so v ponedeljek pred občinsko volilno komisijo žreballi vrstni red, po katerem bodo na volilnih lističih napisane liste in kandidati za novomeškega župana. (Foto: A. B.)

Konec predvolilne etape

Znane so liste za občinske svete in kandidati za župana

NOVO MESTO, ŠENTJERNE, ŠKOCJAN - Na ponedeljki seji novomeške občinske volilne komisije so z žrebom določili vrstni red, po katerem bodo posamezne liste za občinske svetnike in kandidati za župana na bližajočih se lokalnih volitvah razvrščeni na volilnih glasovnicah. Do roka, se pravi do prejšnje srede zvečer, je občinska volilna komisija prejela 13 list in 6 kandidatov za župana.

Žreb je določil tak vrstni red list za občinski svet: lista Peter Žiberna in skupina volilcev (1 kandidat); Slovenska nacionalna desnica (5 kandidatov); Narodni demokrati (32); Društvo Novo mesto (11); Center (1); Slovenska ljudska stranka (32); Socialdemokratska stranka (32); Slovenski krščanski demokrati (32); Združena lista socialnih demokratov (32); Liberalna demokracija Slovenije (32); Janez Žlajpah in skupina volilcev (1); Slovenska nacionalna stranka (32); Zasebni podjetniki (7 kandidatov).

Za župana nove občine Šentjernej se štirje kandidati: Jože Brezger (LDS), Slavko Franko (ZLSD), Franc Hudoklin (SLS), Jože Krašna (SDSS). Občinski svet bo štel 17 članov, liste pa so vložili: LDS, SDSS, SKD, SLS, ZLSD, Gospodarska lista Šentjernej in Kmečka lista.

V prav tako novi občini Škocjan pa je kandidat za župana samo eden, in to neodvisni kandidat Janez Povšič. Za mesto v 12-članskem občinskem svetu pa se bodo potegovali: LDS, SDSS, SKD, SLS, ZLSD in skupina volilcev.

A. B.

ja (SKD); dr. Želimir Šribar (SDSS).

Tako se bo za mesto svetnika v 32-članskem svetu občine Novo mesto na volitvah potegovalo 250 kandidatov na 13 listah, in to 229 kandidatov na osmih strankarskih listah in 21 neodvisnih kandidatov na petih listah. Sedem strankarskih list je 32-članskih, Slovenska nacionalna desnica ima listo s 5 kandidatimi. Med neodvisnimi listami ima največ kandidatov, 11, lista Društva Novo mesto, lista Zasebnih podjetnikov jih ima 7, ostale tri pa po enega.

Za župana nove občine Šentjernej se štirje kandidati: Jože Brezger (LDS), Slavko Franko (ZLSD), Franc Hudoklin (SLS), Jože Krašna (SDSS). Občinski svet bo štel 17 članov, liste pa so vložili: LDS, SDSS, SKD, SLS, ZLSD, Gospodarska lista Šentjernej in Kmečka lista.

V prav tako novi občini Škocjan pa je kandidat za župana samo eden, in to neodvisni kandidat Janez Povšič. Za mesto v 12-članskem občinskem svetu pa se bodo potegovali: LDS, SDSS, SKD, SLS, ZLSD in skupina volilcev.

A. B.

VELEPOSLANIK NA RAZSTAVI - Na martinovo pride ameriški veleposlanik v Sloveniji Allan Wendt vsako leto v Novo mesto. Tokrat si je najprej, ljubitelj in poznavalec grafične umetnosti, ogledal pregledno razstavo grafik novomeškega umetnika Branka Suhuya (desni), nato so ga popeljali skozi zbirke Dolenjskega muzeja, v kapiteljsko cerkev, kulturni del obiska pa so sklenili z ogledom franciškanske knjižnice. Martinovali so na Bregu. (Foto: A. B.)

Najprej cesta, potem velodrom

S ponedeljkove burne javne razprave o gradnji velodroma v Novem mestu

NOVO MESTO - Razprava o lokaciji načrtovane kolesarske steze v Novem mestu na posreden način teče že nekaj časa, v ponedeljek zvečer pa se je razvnela neposredno in javno. Po presoju vplivov, ki bi ga postavitev kolesarske steze imela na okolje, ki jo je pripravil Urbanistični institut Republike Slovenije in jo je podajal prof. Braco Mušič, se je v Krkinem Izobraževalnem centru v hotelu Metropol razvnela živahnata, mestoma neprimerna in celo mučna javna razprava.

Znano je, da so večnamensko športno dvorano, v kateri bi bil tudi velodrom, ki je nujen za izvedbo sestavnega mladinskega kolesarskega prvenstva v Novem mestu, na splošno področju, ki pa je zvestoba, vestnost, poštenost, pa za čisto in lepo okolje ter lepo slovensčino, nadalje za dolenjsko regijo in Novo mesto kot njegovo metropolo, popravo krivic iz preteklosti in takojšnjo denacionalizacijo. Pozivajo vse stranke v novomeški občini, naj del sredstev za predvolilno kampanjo namenijo za gradnjo novomeške porodnišnice. Sami so v ta namen babici Metki Kovačič, ki je tudi na njihovi listi, izročili ček za 160.000 tolarjev.

A. B.

mo stanovanjskega in šolskega okoliša. Rešitev, s kateri bi se ves ta del mesta rešil tranzitnega in tako imenovanega paratznitrinškega prometa, je že izdelana, po mnenju prof. Mušiča bi jo bilo vsaj v najpomembnejših delih v letu in pol, kolikor je do sestavnega mladinskega kolesarskega prvenstva, moč izvesti. Se pa tu postavlja vprašanje denarja, ki ga v Novem mestu ni ne za gradnjo kolesarske steze, kaj šele za popolno preuredjitev prometa od Šmihelskega mostu mimo bolnišničnega, stanovanjskega in šolskega kompleksa.

"Svetovno prvenstvo je lepa prilagost, da Novo mesto končno pride do te prepotrebne rekonstrukcije Šmihelske ceste, je pa seveda za to potrebna široka podpora v mestu in občini in zato na projekt postavitev kolesarske steze nikakor ne bi smeli gledati enostransko," pravi prof. Mušič. Seveda so za tak predlog tudi kolesarji, proti njemu pa zlasti stano-

valci, vodstvo KS Drska in drugi posamezniki, ki imajo različne pomislice in zadrlje.

Predstavniki občine so jasno potrdili, da Novo mesto sicer podpira kandidaturo Kolesarskega društva Krka za svetovno prvenstvo, vendar ne more prevzeti nobenih finančnih obveznosti. Bo pa občina pomagala pri iskanju ustrezne lokacije za velodrom. Za to, o kateri je tekla javna

• Sicer pa imajo, kot je bilo slišati, "na ledu" še dodatno lokacijo v območju nekdajnih vojaških skladis in Češki vasi, ki pa je z infrastrukturnega stališča precej manj primerljiva. "Ce pa bi prevladalo stališče, da je sedaj obravnavana lokacija najprimernejša, bi bilo prav razmišljati še o dodatnih ukrepih za zaščito bližnjih stanovalcev," je sklenil javno razpravo Jože Preskar, predsednik izvršnega sveta in sekretar sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora.

razprava, je, kot je bilo večkrat poudarjeno, treba najprej odpraviti prometno preobremenjenost, sicer gradnja velodroma ne pride v poštev.

A. B.

METULJČEK - Znana novomeška klošarska podoba z umetniškim imenom Metuljček želi, da bi tudi njo obiskala novinarka Jane, ki je naredila pretresljiv in v srcu segajoč intervju z Arturjem, najboljšim prijateljem predsednika slovenske vlade. Metuljček trdi, da živi slabše kot predsednikov pes, ki ga tare le to, da je njegov gospodar sedaj, ko je že zunanj minister, še več zdoma. Metuljček je namreč izgubil službo, ker se je "samo" petnajst minut dalj zamudil na malici. Poznavalci razmer dodajajo, da ga res ni bilo samo petnajst minut, ampak da se je to ponavljalo vsake četrte ure.

ŠKARPA - Če bi vse škarpe v zgodovini Novega mesta delali oziroma prestavljali toliko časa kot gimnazijci na Seidlovi cesti, bi moral habšburški Rudolf za kakšnih sto ali dvesto let prestaviti ustanovitev Novega mesta.

PLOCNIK - To je ena zadnjih priložnosti, da v tej rubriki napišemo bodičko iz Škocjana. Ko bo tam dokončno in zabetirano sedež novih občin in kodo gospodarili novi oblastniki, bo drugače. Sedaj pa "nam javlja", da imajo v Škocjanu pločnik samo po eni strani ceste, vzgojiteljice iz vrtca pa otroke vodijo na sprehod samo po drugi strani, se pravi po cesti. Ena škocjanska gospa pa tega ne more videti.

ZUPAN - Novomeški Narodni demokrati so hitro našli nadomestilo za "pobeglega" člana dr. Šribarja, ginekologa, ki kandidira na listi socialdemokratov. Na svojo listo so uvrstili babico, ki je pri porodu celo večkrat zraven kot zdravnik. Stavijo tudi na svojega županskega kandidata Lojzeta Zupančiča. Če mu načrti pruži nariso strešico, imajo že zdaj majhnega župana in velikega pesnika.

Ena gospa je rekla, da je Revres dober sosed. Vrtno garniture, je z uhajajočimi laki iz lakirnic zastonj povarbil z obstojnimi kovinski barvami in jo tako izvrstno zaščitil pred zimou.

SUHOKRANJSKI DROBIZ

DVORSKA GORA - Če druga cesta je bila asfaltirana po tej vinski gorici. Pravijo, da prestavlja to gorico bodočo vstopno točko vinskih cest. Suhu krajini in tudi na Dolenjskem Škoda je le, da je tam premalo prisih zidanic.

ZAOSTALOST - Z lastno občino Šužemberk dobil tudi status najrevnejše občine v Sloveniji. Tako pa zdaj le "kazi" novo novomeško. Treba je priznati, da se je zadnja leta "voz napredka" le premaknil, kar so dokazovali krajani vseh vasi, ki so se lotili asfaltiranja, gradnje vodovodov in napeljave telefonskega omrežja.

ZUPNIŠČE ODPRT

Otroke so "spravili" kar v klet

Ker je semiški vrtec pretesen, si pomagajo z napol kletnimi prostori v bloku - Vzgojiteljica pravi, da je zaradi neprimernih razmer vedno z eno nogo v zaporu, z drugo v norišnici

SEMIČ - V semiški enoti Vzgojno-varstvenega zavoda Oton Župančič iz Črnomelja se že vrsto let ubadajo s pomanjkanjem prostora. Zato imajo v bloku Semič 48 c dislocirano enoto semiške enote. Prav v teh prostorih se je tudi začel semiški vrtec. Ko so zgradili novo stavbo, pa se je v blok preselil radioklub. A novi vrtec je bil kmalu pretesen in skupina otrok je znova pristala v bloku. Toda razmere so bile neprimerne in inšpektor je zahteval, da se mora bodisi vrtec bodisi radioklub izseliti. Slednji je odšel v gasilski dom, vrtec pa je ostal.

Toda kot pravita vzgojiteljici Antonija Šprogar in Slavica Bukovec, so prostori, ki so do polovice pod zemljo, za vrtec popolnoma neprimereni. Garderoba, v kateri otroci tudi spijo, je premajhna. Stranični sploh nimata vrat, ker zanje ni prostora, ampak le zavese. Poleg tega v sanitarijah ni zračenja, star bojler pa je velikokrat pokvarjen. Iz tal udarja po stenah vlažna. "Če bi imeli le 13 otrok, bi imel vsak 1,25 kv. metra prostora. Pri nas pa jih je 18, a pred leti jih je bilo celo 24," pove Šprogarjeva. Ob tem doda, da jih pedagoška svetovalka iz Novega mesta sploh ne pride obiskat, da bi videla, s kakšnimi težavami se ubadajo, medtem ko jih črnomaljska sicer obiše, a pravi, da jim ne more pomagati. Inšpektor pa nam našteje vse pomanjkljivosti, ki jih sami prav dobro poznamo, in pravi, naj jih odpravimo. Zaveda se namreč, da bi bile težave z varstvom še večje, če bi naš dislocirani oddelki zaprli," potoži Šprogarjeva.

Problem je tudi v tem, da vodijo starši otroke do pol sedme zjutraj v matično enoto in jih po pol tretji popoldno tja prihajajo tudi iskat. Tako predvolilnem boju ne bodo uporabljali nizkih udarcev, celo za lepljenje plakatov na posebnih panojih so dosegli soglasje: vsaka stranka bo smela na razpolago osmino panoja.

MENDA SE ČRНОМАЛЈИЦА vse kriplje trudijo, da bi postala cesar Jugorje - Semič - Črnomelj magistratna. Tako bi odvzeli Metličanom argument za carinsko izpostavo, ki si jo "prestarji" tako vroče živo. "Ruzanci" pa niso od muh, baje so že naročili projekt za gradnjo predora pod Gorjance. "Tunel bo Črnomelj razorabil do zadnjega naboka," se mužajo in Petru Badovincu, poselnikučarju z Jugorja, obljubljajo nepovratna sredstva, če bo moral zaradi predora preseliti gostilno nekaj kilometrov više.

METLIŠKI BIZNISAR JULIJ BRINC je podaril svojemu mestu 3 tisoč tulipanov, ki bodo krasili že tako lepo Metličko. Uradni strokovni urejevalec metliških parkov in zelenic inž. Marjan Hladnik se je daril razveselil kot cigan belega kruha. Soltzami v očesnih kotičkih je za bankom pri Jurčku izjavil: "Brincu bi bilo treba postaviti doprsni spomenik." "Ja, kje bodo pa dobili toliko materiala?" je zaskrbelo pivskega vrata na drugem koncu točilne miv-

KOMEDIJA MOŠKI POD POSTELJO DUŠKA RADOVIČA bo v kulturnem domu to soboto, in ne prejšnjo, kot smo pomotoma zapisali prejšnji teden. Pred predstavo bo volilni program Združene liste sozialnih demokratov razgnil kandidat za župana Branko Matkovič. Priček feštje ob 19. uri.

Trebanjske iveri

ZUPANI IN SVETNIKI - Za kandidata za župana se, kot poročamo na tej strani, potegujeta tudi dva Janez Kovačič predlagata Demokratične stranke upokojencev Slovenije, amotilci pa Slovenski krščanski demokrati. Zdaj si upamo že kar napovedujemo, da bodo v Trebnjem izvoljeni, kar pa je v drugem krogu. Dokaj učenec boj naj bi vodila za županstvo, stolček poslanec Lojze Metelko (LSD) in zdajšnji župan Ciril Puntarik (LDS). Novopečena kandidata naj bi bila bolj outsiderja. Za amotilci celo pravijo, da še ne tako sploh in imel stalnega bivališča v Trebnjem in da ga SKD na nekdanji žrtvuje, da bi onemogočili morebitno zmago Pungartnika že v 1. krogu, potem bodo pa krščanski demokrati itak glasovali za Metelko. Celotno naj bi osebnostne vrline kandidatov, ne pa njihove sladke oblike. Zanimivo pa je, da ob volitvah poznavamo vsaj natančna imena kandidatov. Svojevrsten primer je maticoklistični dirkač Brane Bukavec, podjetnik iz Šentpertra, ki je kandidira za svetnika na listi ZLSD in Rokavec. Brane trdi, da je njegov rokavec, kot ga že dolga leta natančno, pri združeni listi pa vztrajno, pri odvetem eju.

KOPITAR IN GLASBA - Odmetnik Nace Škoda st. se je razhudit, da mu je na petkovi seji občinske skupščine delo, da se spet odmika rešitev prostorskih zagat za slovenski pihalni orkester. Očital je, da ravnatelj šole ni sposoben organizirati dela tudi popoldne. Zakaj temtakem popoldne ogrevanje? Odbornik in ravnatelj Štefan Smolič mu je vrnil milo za drago, če se vseleje sodi naj kopitar.

se nekateri otroci selijo po dvakrat na dan. Tudi zajtrk prinašajo vzgojiteljice same iz matične enote, kar je ob slabem vremenu težko. "Še posebej hudo je, ker nimamo telefona. Sedaj sva sicer dve vzgojiteljici, ko pa bo

Bukovčeva pričela z zunanjim malo šolo, bom ostala sama. In če se bo kateremu izmed otrok kaj zgodilo, še na pomoč ne bom mogla poklicati. Včasih se bojim v službo, saj sem vedno z eno nogo v zaporu, z drugo v norišnici," pravi Antonija, vendar upa, da bodo vsaj v novi semiški občini naleteli na razumevanje. V črnomaljski so namreč menili, da se bo problem rešil kar sam, ko bo v vrtcu manj otrok, toda v vrtcu v Semiču zanimalje za varstvo še vedno ne upada.

M. BEZEK-JAKŠE

"**ČE JE STISKA, SE STISNEMO**" - Tako pravijo letošnji semiški mali šolarji (na fotografiji), ki so že drugo leto v napol kletnih prostorih. Še slabše se bo godilo njihovim vrstnikom iz zunanjine male šole, ki bodo čez nekaj mesecov, ko bodo začeli s poukom, pristali v kleti enega semiških stanovanjskih blokov, kjer sploh niso dnevne svetlobe. Kalvarija teh otrok pa se nadaljuje tudi v osnovni šoli, kjer imajo prav prvi razredi učilnice v kleti. Na srečo otroška razigranost marsikdaj omili težave, ki jih vzgojiteljici Antonija Šprogar in Slavica Bukovec tako dobro pozna.

(Foto: M.B.-J.)

V METLIKI DAN ZDRAŽENE LISTE

METLIKA - V soboto, 19. novembra, bo v Metliki dan Združene liste socialnih demokratov. Ob 16. uri bo na plateau v poslovnem centru predvolilno zborovanje, na katerem bodo nastopili metliška godba na pihala, igralka Jelica Mrzel, ministrica za delo, družino in socialne zadeve Rina Klinar in poslanec Borut Pahor. Ob 19. uri pa bo v kulturnem domu predstavitev kandidatov ZLSD za župana in občinske svetnike, sledila pa bo komedija Moški pod posteljo. Vstopnine ne bo.

KDOR HITRO DA, DVAKRAT DA

METLIKA - Metliška občinska zveza priateljev mladine je te dni razposlala prošnje za denarne prispevke vsem podjetjem, društvom in zasebnikom v domači in sosednjih občinah, pa tudi nekaterim priateljem Metlike. Pripraviti želijo pester in zanimiv program za veseljec decembra in obdaritev otrok. Prepričani so, da vsi želijo otrokom, da bi bili tudi oni kot njihovi sovorniki drugod po Sloveniji deležni prazničnega vzdružja v zadnjem mesecu leta. Zato pričakujejo, da bodo vsi, ki le zmorejo, prispevali za otroke v metliški občini, ki so zaradi oddaljenosti od centra za marsikaj prikrnjani. Ker je od zbranega dejanja odvisna kvaliteta in obseg programa, bi moral biti denar zbran kmalu, zato prosijo, da vsi, ki bodo prejeli njihovo prošnjo, z nakazilom pohitijo. Če so pri pošiljanju prošenj koga pomotoma izpustili, prosijo, da vseeno nakaže svoj prispevek na žiro račun OZPM Metlika št. 52130-678-84260.

Potrebovali dodatne prostore, so mneni, da bosta GZS in metliška občina imeli razumevanje za njihove težave. Pričakovali so, da bodo z razširitevjo Slovenskega gasilskega muzeja dobili nazaj prostore za poročno dvorano, a do tega ni prišlo. Pač pa si GZS še vedno lasti prostore v gradu, čeprav nima za to nobene pravne osnove. Spor med GZS in Belokranjskim muzejem se je pričel predvsem takrat, ko je moral slednji iz zbirnega skladišča v Stari Lipi pripeljati za poln tovornjak predmetov in jih je začasno uskladiščil v prostorih za poročno dvorano. Takrat je GZS dokazala, da

kot za delo Belokranjskega muzeja, ki sicer nima drugih možnosti za razširitev. GZS pa zaradi tega ni prikrajšana.

M.B.-J.

MOČ PRIJAZNE BESEDE - Rek Lepa beseda lepo mesto najde je bila kar pravčna izčrnilica za ponedeljek sproščeni pogovor otroškega parlamenta, ki ga sklical v sejni sobi občinske skupščine sekretar trebnjskega sekretariata za družbene dejavnosti Milan Rman, vodil pa Slavko Podbors. Predsednik občinske skupščine Trebnje Ciril Pungartnik je pozdravil takšno stalno obliko sestajanja otrok. Ti so največ pozornosti posvetili odnosom z učitelji, manj pa s starši. Oporili so na prenaročnost šolskih programov, zaradi česar je vse manj časa za sproščen pogovor o drobnih in tudi večjih zagatah vsakdana. (Foto: P.P.)

V Beli krajini 13 kandidatov za župane

ČRНОМЕЛЈ, МЕТЛИКА, СЕМИČ

- V Beli krajini 13 kandidatov za župane

ČRНОМЕЛЈ, МЕТЛИКА, СЕМИČ - V črnomaljski občini kandidirajo za župana na lokalnih volitvah Igor Fortun (kandidat LDS, ZLSD, DeSUS), Jože Rupčič (SNS), Andrej Fabjan (SLS) in Andrej Kramar (SND). Liste za člane občinskega sveta pa so vložile LDS, ZLSD, DeSUS, SNS, SLS, SND, SDK, SDSS in Demokratska stranka. V metliški občini so kandidati za župana Janez Bakaj (LDS), Mirko Trampuš (SLS), Branko Matkovič (ZLSD) ter Jože Matekovič (Lista za Metliko). Kandidatne liste za člane občinskega sveta pa so vložile ZLSD, LDS, SLS, SKD, Lista za Metliko, SDSS, SNS in SND. Za župana v bodoči semiški občini kandidirajo Janko Bukovec (SLS), Franc Starha (SKD), Jože Mihelčič (LDS, ZLSD) ter Žarko Žbogar in Ferdinand Jakša, ki sta zbirala podpise volilcev.

VOLILNA KAMPAJNA SLS

ČRНОМЕЛЈ - Črnomaljski občinski odbor Slovenske ljudske stranke bo začel s predvolilno kampanjo v soboto, 19. novembra, ob 19. uri v osnovni šoli v Starem Trgu. Nadaljeval bo 20. novembra ob 15. uri v gasilnem domu na Otovcu ter ob 18. uri v stavbi Baze 20 na Stražnjem Vrhу, 23. novembra ob 19. uri pa v gasilnem domu na Vranovičih. Na vseh srečanjih se bodo predstavili kandidati za župana Andrej Fabjan in kandidati stranke za svetnike.

Lista za Metliko se predstavi

Kandidat nestrankarske liste za župana je Jože Matekovič

METLIKĀ - Poleg sedmih strank, ki so v metliški občini za bližnje volitve vložile liste kandidatov za člane občinskega sveta, je še Lista za Metliko, ki je na konvenciji pretekli teden predstavila svoje kandidate in programska izhodišča. Lista je nestrankarska, njen kandidat za župana pa ekonomist Jože Matekovič, sedanji predsednik izvršnega sveta. Ta je poudaril, da so kandidati Liste za Metliko za člane občinskega sveta krajani, ki so z dosedanjim delom dokazali pripadnost Metlik in občini. "Tako iz sezname kandidatov kot iz programa je razvidno, da si bo Lista za Metliko prizadevala za razvoj in boljše življenje vseh občanov, ne le Metličanom. Sicer pa bodo vsi kandidati ostali ves mandat svetovalno telo izvoljenim občinskim svetnikov z liste. Tako bodo lahko vsi neposredno vplivali na izvoljenje člane liste pri uresničevanju njenega programa," je dejal Matekovič. Pri tem ni pozabil poudariti, da je pomembno, da ima Lista za Metliko sedež v domači občini in ne, kot druge stranke, centralno v Ljubljani.

Kandidati Liste za Metliko za občinske svetnike pa so: Jože Mihelčič ml., Tihomir Skoliber, Martin Črnugelj, Olmar Sturm, Anton Bezenšek, Janez Gačnik ml., Alenka Možetič, Željko Kokot, Slavko Brunskole, Cvetko Rus, Mirijana Bezek-Jakše, Slobodan Udovičić, Roman Kapušin, Anton Tomc, Ivan Slobodnik ml., Marjan Pezdir, Marjan Vidic in Jurij Brinc.

KONEC HRUPA - Delo v metliški Sportni dvorani je bilo do nedavnega na meji mogočega, saj je zaradi neaktivnosti hrup za sedemkrat presegal dovoljeno mejo. Zvočna izolacija, s katero so prav te dni zaključili delavec mizarstva Vič iz Ljubljane (na fotografiji), je bila zato nujno potrebna. Naložbo sta financirala občinski proračun in ministrstvo za šolstvo in šport. Da bo dvorana odšel primerna tudi za kulturne in ne le za sportne prireditve, bodo Metličani dokazali že v četrtek, 24. novembra, s prireditvijo "Glasba, ples in moda". Na njej bo poleg predstavitev vseh metliških ekstrem bogat zabavni in kulturni program, v katerem bo nastopila tudi Ivanka Kraševac, prisostvoval pa mu bo tudi državni sekretar za šport Janko Strel. (Foto: M.B.-J.)

Je spor v gradu končno poravnан?

V Belokranjskem muzeju trdijo, da je bila metliška občina doslej zelo velikodušna do Slovenskega gasilskega muzeja, ne pa tudi do njih - Boj za tri prostore v gradu naj bi bil končan

METLIKA - Med Belokranjskim muzejem v Metliki in Gasilsko zvezo Slovenije (GZS) se že več let vleče spor glede prostorov v gradu. Ker spora ne morejo končati, se je Belokranjski muzej obrnil na njegovo ustanoviteljico občinsko skupščino Metliko, ki naj stvari razlike ter izda ustrezni dokument glede vseh prostorov, ki jih sedaj v Metliki zaseda Slovenski gasilski muzej. Belokranjski muzej je namreč po izselitvi osnovne šole iz gradu pred skoraj tremi desetletji dobil v upravljanje ves grad, o čemer je takratna skupščina občine Metlika izdala pravnoveljavnini dokument.

Leta 1969, ob stoletnici Gasilskega društva Metlika in stoletnici požarnice Brambe na Slovenskem, je bil ustanovljen Slovenski gasilski muzej kot depandansa Belokranjskega muzeja, ki je brez potrebnih dokumentacij tudi odstopil svoje prostore v pritličju gradu. Deset let pozneje se je gasilski muzej razširil še v tri prostore za sedanjeno poročno dvorano, za kar prav tako ni bil odločba. Kot je zapisal ravnatelj Belokranjskega muzeja Zvonko Rus v dopisu, ki ga je naslovil na občinsko skupščino, je leta 1983 GZS izsilila od občine lokacijo za razstavni paviljon v sicer zavarovanem grajskem okolju, parcelo pa je dobila brezplačno. Prav tako je nekaj let pozneje dobila brezplačno zgradbo nekdanjega kina za potrebe Slovenskega gasilskega muzeja, ki se je medtem že razvil v samostojni muzej med GZS in Belokranjskim muzejem se je pričel predvsem takrat, ko je moral slednji iz zbirnega skladišča v Stari Lipi pripeljati za poln tovornjak predmetov in jih je začasno uskladiščil v prostorih za poročno dvorano. Takrat je GZS dokazala, da

kot za delo Belokranjskega muzeja, ki sicer nima drugih možnosti za razširitev. GZS pa zaradi tega ni prikrajšana.

M.B.-J.

Politiki vabijo po hišah in lokalih

Nova kandidata za trebanjskega župana sta Janez Smolič (SKD) in Janez Kovačič (DeSUS) - Zaprtost za javnost oz. skrivalnice nekaterih strank so lahko bumerang

TREBNJE - Predvolilna kampanja strank v trebanjski občini se je šele dobro začela, a že se pojavljajo nekateri posebnosti, ki, upajmo, ne bodo postale tudi obredel vse zaselek v trebanjski občini. Po petkovi občinski skupščini v Trebnjem je predsednik OO SKD Janez Smolič povedal, da gre za krajan Vrhtrebnjega, ki že vrsto let dela na PTT v Ljubljani. Janez Smolič, ki smo ga naključno spoznali preteklo soboto na Čatežu, je povedal, da se bo zavzemal za napredek vasi in občini.

Povedati je treba tudi, da stranke, ki so opravile javnosti odprte volilne konvencije, niso zad

Likvidnost pada

V Posavju vedno več blokiranih žiro računov

MEDUGORJE V KRŠKEM - Krška skupščina nudi tudi svojvrstne cudež izginjanja in pojavitvijo ljudi. Ko so na primer poslanci glasovali o tem predlogu, jih je bilo 41 za, dva pa se vzdržala. Po treh minutah so glasovali o novem predlogu, tokrat jih je bilo 39 za, dva pa vzdržana. Kam sta "poniknila" druga dva, ni znano, saj se v tem času vratilih tudi dotaknili. Torej, če želite videti cudežev, vam ni več treba hoditi v Medugorje.

REALNO - Nič več ni tako, kot je bilo. Obvezevalce, časopis podjetja Videm papir, po novem delavce obvešča o abonmajih v kulturnem domu, o certifikativem in potrebi o novem drugem, razen o tistem, kar delavci najbolj zanima. Zanima pa jih, da se dogaja s podjetjem, kako mu gre in kaj ga čaka. Urednik Peter Drakulić, kot je sam zapisal v novodružniku, največkrat naleti na izjavovanje in na skrivnost. Res je, tudi takško bi se šel raziskovalnega novinarja, kot mu je nekdo predlagal, toda ob tem se je spomnil, da nekaj lahko pesceno s popolno gotovostjo pove, namreč, da bi bilo v tem primeru na mestu uredu objavljeno drugo ime.

SODOBNO - Dandanašnji so podjetja na Slovenskem s svetom povezana s telefoni, telefaksi, računalniško in že s čim. Pa vendar se je pogodilo, tako trdi vodstvo Vitacela, da direktor Jože Klemenčič za zastoj v pozivodnjem v krški tovarni zvedel cele sedmih urah. Pravijo, da delavci so opravili svojega s tem, ko so takoj izvestili direktorja proizvodnje. Miha Resnik, obrtnik in podjetnik stava kova, je stvar komentiral takole: Če bi pri meni tretjina delavcev stavala, sem lahko v New Yorku, pa menim se vremem še isti dan! Amerika je blizu, ampak Ljubljana, ta je daleč!

T. G.

KARAOKE SHOW SE ZAČENJA NA ČATEŽU

ČATEŽ OB SAVI - V petek, 25. novembra, ob 17. uri bo v Petroluem motelu na Čatežu prvo predstavitev Karaoke show 94/95, ki ga organizira Glasbena agencija Lukec iz Krškega. Najboljše v kategorijah do 15 in nad 15 let čaka nastop na finalni prireditvi, kjer bodo bogate nagrade.

T. G.

NA ENEM MESTU VSE ZA VRT - Cvetičarna in vrtni center Kerin je v soboto ob 30-letnici svojega delovanja odprla poleg starega prostora, ki meri več kot 100 m², na novo zgrajen razstavno-prodajni vrtni center na površini 500 kvadratnih metrov. V to so vložili 36 milijonov tolarjev. Nudijo vse za male in velike kmete ter vrtčarje. Pri njih po konkurenčnih cenah nudijo vse, kar je povezano s cvetjem in še kaj. Štiri leta imajo Kerinovi na Jelšah tudi lastno proizvodnjo sadik in cvetja, kar prodajajo tudi v Novo mesto, Laško, Celje in Velenje. Kot pravi samostojni podjetnik Janko Kerin, lahko vse željeno dostavijo tudi na dom; za manjše razdalje je prevoz brezplačen. Prav tako nudijo strokovne nasvetne, zasadijo in urejajo vrtove, in ker je njihovo podjetje vključeno v sistem cvetličarn po svetu, v Interfloro, lahko cvetje dostavijo tudi v tujino ali pa v tujini naročite uslužbo za Slovenijo. (Foto: T. Gavzoda)

Brežiško kmetijstvo se predstavi

Razstava o stanju v kmetijstvu občine Brežice - Predstavitev novih dejavnosti, blagovnih znamk, "proizvodnje, ki daje več", in dodelave kmetijskih pridelkov

BREŽICE - Brežiško kmetijstvo ni ravno v zavidičivem položaju, kljub temu pa je pretekli teden odprtta razstava v Posavskem muzeju pokazala, da kmetijstvo le napreduje. Od 8. do 14. novembra je bila na ogled razstava o brežiškem kmetijstvu z rahlim pogledom nazaj in z nekoliko krepljšim v sedanost.

Razstavo so pripravili Posavski muzej, brežiški sekretariat za kmetijstvo in Kmetijska svetovalna služba Brežice, ki je pripravila tudi poseben bilten o stanju v brežiškem kmetijstvu danes in o nalagah na tem področju za napred. Razstavo so oblikovali s fotografijami, dokumenti, priznani in s predstavljivo blagovnimi znamkami v kmetijstvu te občine.

In kako gre kmetijstvu v tej občini? Vse manjša plemenska čreda goveda se že občutno pozna na prijeti mesi. Pitališča goveda so večinoma ostala prazna, ravno tako tudi pitališča za prašice. Slovenska strategija predvideva razvoj govedoreje predvsem v hribovitih območjih, v ravinskem pa le prašičerejo, ki se na območju občine vezstransko razvija. Napredek naj bi se povečali z nadaljnjam razvojem treh plemenskih centrov, med katerimi bo eden namenjen ponovni vzgoji krškopoljskega prašiča. Morda se tudi

Iz Kostanjevice bodo umaknili ves promet

Krška skupščina sprejela ureditvena načrta

KRŠKO, KOSTANJEVICA - Občinska skupščina je potrdila ureditvena načrta za pokopališče Krško in o mestnem jedru Kostanjevico. Kostanjevicanom sedaj ostaja vprašanje, kako tak dokument spraviti v življenje. Na krškem pokopališču pa so vsa ustrezena zemljišča za širitev pokopališča že pridobil, začeli pa so že z manjšimi deli.

Ureditveni načrt Mestnega jedra Kostanjevica bo omogočal izdajo gradbenih oziroma lokacijskih dovoljenj. Otok bo torej namenjen predvsem pešcem, in ne prometu, kar bi rešili z obvoznico. Mestno jedro je po dolgoročnem družbenem planu občine Krško območje urbanističnega spomenika in kulturne krajine, zato bo prostor namenjen le mirnim dejavnostim. Otok kot središče dogajanja bo dostopen pešcem iz vseh strani. Načrt nakazuje rešitve za čim boljši razvoj turizma, okolja in življenja na njem. Sedaj ostane iskanje dejanskih možnosti izvedbe načrta.

Načrt za pokopališče Krško obravnava obstoječe in razširjeno območje pokopališča. Na novi površini bo 1520 grobov, kar naj bi zadostovalo za približno 30 let. Tako bo celo pokopališče veliko 4,85 hektarjev. Predvidena je nova mrljška vežica, v kateri bo mogoče opravljati tako posvetne kot tudi poslovilne verske obrede. Stara mrljška vežica bo namenjena gospodarskim dejavnostim. Uredili bodo tudi dodatnih 64 parkirišč, protihrupne in vizuelne bariere in ostalo.

T. G.

Kdo so kandidati za volitve?

V Krškem 7 in v Brežicah 10 kandidatov za župane - Znane so liste, za katere boste lahko glasovali na lokalnih volitvah v posameznih volilnih enotah občien Krško in Brežice

KRŠKO, BREŽICE - Na območju občine Krško kandidira za mesto župana 7 občanov. Hermana Kuneja, sedanjega predsednika IS Krško, in Toneta Bučarja iz Krškega je predlagala skupina volilcev, ostali pa so strankarski kandidati: Silvester Gorenc iz Krškega, ZLSD; Robert Kerin, LDS; Branimir Vodopivec, SLS; Danilo Siter, SKD, in Miha Rostohar SDSS.

Brežice so v peščici slovenskih občin, ki imajo največ kar 10 kandidatov za župane. Jožeta Avgustičiča, po poklicu avtokleparja in sedaj direktorja podjetja iz Gor. Lenarta, je predlagala skupina volilcev. Na enak način je prišlo do kandidature upokojenega politologa Vladislava Deržiča iz Dvor, upokojenega učitelja Roka Kržana z Bizejskega ter sedanjega nepoklicnega predsednika SO Brežice in dipl. inž. gozdarstva iz Brežice Teodorja Oršaniča. V brežiški občini kandidira poleg našteh še 6 strankarskih kandidatov za župane: dipl. ekonomist in podjetnik Aleš Pavlin iz Brežice

(Demokratska stranka Slovenije), zdravnik in strokovni vodja bolnišnice Peter Zorčič iz Brežic (Združena lista socialnih demokratov), ekonomist in direktor Jože Avšič s Čateža (Liberalna demokracija Slovenije), inž. strojništva, zaposlen kot tehnični vodja, Jože Blažič iz Rigonce (Slovenska ljudska stranka), ekonomist in direktor Dragotin Solter iz Brežice (Slovenska nacionalna stranka) in upokojeni mag. kemije Vincenc Šusterič iz Brežice (Socialdemokratska stranka Slovenije).

V vseh petih volilnih enotah krške občine je svoje kandidatne liste za člane občinskega sveta vložilo 6 strank: SLS, LDS, ZLSD, SKD, SDSS in skupaj še Demokratska stranka Slovenije in Slovenska nacionalna desnica. V drugi volilni enoti (Rožnov-Presladol, Brestanica, Ždole, Dolenja vas) bo še Nestrankarska in neodvisna lista, tretji enoti (Krško, Gora) kandidira za občinskega svetnika neodvisni kandidat Anton Mustar ml., poleg tega pa je vložena še Lista Ivan Golja. V četrti volilni enoti (Leskovec, Senuše, Veliki Trn, Raka, Vel. Podlog in Krško Polje) kandidira še neodvisni kandidat za svetnika Jožef Zupančič in lista Neodvisni kandidati. V peti volilni enoti (Podboče, Kostanjevica) kandidira še lista Franc Glinščka in lista Samostojni in neodvisni.

Tudi v brežiški občini je vseh štirih

Romi ven iz Kerinovega grma

Občinska skupščina sprejela sklep za preselitev Romov v bivšo raketno bazo - Popisati stanje

KRŠKO - Razreševanje romske problematike v Kerinovem grmu se vleče že več kot 15 let, na zadnjem zasedanju občinske skupščine pa je bil storjen pomemben korak za okoli 100 Romov, ki živijo na zasebnih kmetijskih zemljiščih, ki so po zakonu o kategorizaciji in razvrščanju kmetijskih zemljišč opredeljena za kmetijska zemljišča, ki spadajo v 1. območje varovanja kmetijskih zemljišč.

Skupščina je sprejela sklep, da se Romi preselijo na del kompleksa bivših raketenih skladniščnih objektov v Gorici, ki ga je dobil izvrsni svet v popolno upravljanje in posest. V sedanjem naselju Kerinov grm naj bi 11. novembra popisali stanje objektov, ki jih bodo kasneje porušili, na novi lokaciji pa pomagali do iste vrednosti zgraditi nove. V raketeni bazi je že voda in elektrika, tako da bo tudi s tem omogočeno izboljšanje življenja Romov in postavljeni temelji za urabianje. Zaradi zavlačevanja pri pridobivanju ustrezne lokacije, na kateri bi Romi lahko gradili, so neka-

teri od njih začeli graditi na zemljiščih v Kerinovem grmu, seveda brez ust-

• **S preselitvijo Romov iz Kerinovega grma bodo lahko začeli s komisijo okoli 40 hektarov kmetijskih površin. Seveda bo potrebno načrt preselitve Romov v raketno bazo uskladiti tudi z zahtevami vaščanov Gorice, ki se s to rešitvijo ne strinjajo.**

rezne dokumentacije in na tujih zemljiščih.

T. G.

KO V CURKI TEČE PREDVOLILNI ZNOJ

BREŽICE, KRŠKO - Stranke so te dni polno zaposlene s pripravami na volitve. Brežiška in krška Združena lista sta vabilni na svoji konvenciji, njuna območna organizacija pa še na predstavitev programskih ciljev in kandidatov ter na kulturno-zabavni večer s podobno predstavljivo. Krška in brežiška LDS sta vsaka zase predstavili kandidate in program, SDSS Krško je malo pohitila in že prej priredila javno tribuno z Janezom Janšo. Krščanski demokrati so pripravili razgovor z ministrom Jožetom Ostercem o programu CRPOV na Zdolah in javno tribuno o obvoznici in prometu v Kostanjevici. Združena lista je imela včeraj v Kostanjevici v gosti tudi ministra Sergija Pelhanna, za 25. novembra so na Senovo povabili ministrica Rino Klinar, za 30. pa v Krško ministra Rada Bohinca. V soboto bo občinski odbor SKD Krško pripravil še okroglo mizo z Lojetom Peterletom o slovenskih političnih razmerah (ob 17. uri v Kulturnem domu) in podlugo uro pozneje še dodobrelni koncert Tria Novina.

Ni začetka in ni konca

Pevski zbor iz krajev ob Krki - Včasih težko, a lepo je peti

CERKLJE OB KRKI, PODBOČJE - Ob različnih priložnostih v kraju okrog Cerkev ob Krki in Podbočja nastopa cerkveni pевski zbor, ki ga sestavljajo domačini iz širše okolice Cerkev ob Podbočju. Če večkrat vprašate, kako dolgo že deluje zbor, vam bodo povedali, da tudi za zbor velja, kar po njihovem mnenju velja na splošno za cerkvene zborove. Nastali so daleč v zgodovini in segajo daleč v prihodnost. Včasih imajo težave, vendar cerkveni zbor nikoli ne preneha obstajati. Od mož, ki pojejo skupaj zdaj, je v zboru najdaje Leničev Tone iz Črešnje pri Cerkevah. Po stazu sta tak za njim Ivan Golob in Stefan Urbančič starejši.

Zbor, ki ga vodi Rajko Jurečič, nastopa ob nedeljah in praznikih v cerkvi ter poje na pogrebih. Vsa-

ko leto se udeležuje revije cerkvenih pевskih zborov na primer takrat, ko morajo postati kmečko delo in pohititi na vaje ali na nastop. Vendar z močno voljo in s čutom odgovornosti do petja in do zboru, kot pravijo, uspejo. "Pojemo res radi in držimo skupaj, čeprav smo iz dveh far," pribijejo pevci, katerih pesem so slišali oni dan tudi med goricami Gadove Peči, ko je bila tam zahvalna maša.

L. M.

POJEJO - Cerkveni zbor iz Cerkev ob Krki in Podbočja na enem od nastopov. (Foto: L. M.)

vinogradniki, ki imajo na 1100 ha v občini čedalje več belih sort za kakovostna vina. Vse več vinogradnikov tudi kletari in najbolj pogumni tudi polnijo svoje vino v steklenice z lastno blagovno znamko. Obeta se, da bo

• **Brežiške kmetije se v boju za preživetje vse bolj oprijemajo tudi dopolnilnih dejavnosti; med njimi reje ovac in koz ter pridelave ovčjega in kozjega mleka, reje konj za športno jahanje, izletniškega in stacionarnega turizma, vinotičev ob vinski cesti, predelovanje mleka v poltrde kmečke sire, izdelave zabojev za sadjarstvo, intenzivnega sušenja sadja in zelenjave, žganjekuh, pridelave kisa, pridelovanje vrtnin in celo dišavnic ter intenzivnega vrtnarjenja v rastlinjakih.**

v občini vse manj rejcev krav molznic, zato pa bodo ti imeli v hlevih več glav. Brežiški mlekarji so izgubili hrvaškega odjemalca, pridobili pa zasebno mlečarno Kržan.

B.D.-G.

NAGRADE MLADIM LIKOVNIKOM IN LITERATOM

TRŽIŠČE - Na odprtju dneva osnovne šole Tržišče so ob sevniškem občinskem praznici podelili knjižne nagrade za najboljše prispevke, ki so prispevali za likovni in literarni natečaj na temo Razvoj domačega kraja. Avtorji nagrjenih likovnih izdelkov so Karmen Klavzar (7. razred osnovne šole Blanca), Sebastjan Popelar (7. r. OŠ Tržišče), Andrej Mrgole (3. r. OŠ Tržišče), Goran Kurnik (5. r. OŠ Boštanj), Urška Teraž (6. r. OŠ Sevnica), Katja Potočnik (3. r. OŠ Bučka), Janja Bec (8. r. OŠ Krmelj) in Tomaz Zavrnik (7. r. OŠ Šentjanž). Nagrjeni so literarne prispevke pa so Tina Jerše (8. r. OŠ Boštanj), Teja Bobek (8. r. OŠ Blanca), Erika Umek (5. r. OŠ Tržišče), Marjeta Remar (8. r. OŠ Šentjanž), Judita Knez (3. r. OŠ Krmelj), Saša Božič, Rok Petančič (oba 7. r. OŠ Sevnica), Jaka Remih (2. r. OŠ Loka).

GALERIJA MERCATOR

SEVNICA - Drevi, 17. novembra, ob 18. uri bodo v blagovnici Sevnica odprli novo umetniško galerijo Mercator. V nej bodo razstavljeni izključno domači avtorji. Največ si je prizadeval za ustanovitev te galerije sevniški umetnik Peter Vene.

POSAVSKI LIKOVNIKI V OBRIEGHEIMU

KRŠKO - V torek se je z gostovanjem v nemškem Obriegheimu vrnila skupina likovnih ustvarjalcev iz Posavja. Vlado Cedilnik iz Brežic, Andrej Čebular iz Leskovca, Stane Fabjančič iz Brestanice, Igor Grmšek iz Velikega Kamna, Slavica Jelenko iz Krškega, Franc Les iz Brežic, Jože Marinčič iz Kostanjevice, Cvetka Miloš iz Brežic, Leopold Petan iz Brestanice, Pavel Predanič iz Krškega, Rudi Stopar iz Sevnice, Vlado Štoviček iz Leskovca in Vesna Zakonjšek iz Sevnega so razstavljeni v Nemčiji od 10. do 13. novembra. Na ta način so vrnili obisk in razstavo kolegom iz Obriegheima, ki so pred dvema letoma razstavljeni v Kršku.

RUSKI USTVARJALCI V TILII

NOVO MESTO - Včeraj, 16. novembra, zvezčer so v avli zavarovalnice Tilia odprli razstavo slik, keramike in porcelana starih akademskih slikarjev iz Rusije. S svojimi stvaritvami se predstavljajo Nikolaj Mašukov, Marija Bersaj ter Sergej in Ljubova Hanonin. V kulturnem programu sta nastopila Irina in Aleksander Guščin, razstava pa je odprla konzul veleposlanstva ruske federacije Valerij B. Tihonov.

PREDSTAVITEV ETNOLOŠKE TOPOGRAFIJE

METLIKA - Belokranjsko muzejsko društvo bo pripravilo v petek, 18. novembra, ob 18. uri v sejni sobi skupščine občine Metlika predstavitev nove publikacije z naslovom Etnološka topografija občine Metlika avtorice Marjetke Balkovec-Debevec. V pogovoru bosta sodelovala prof. dr. Slavko Kremenšek in mag. Andrej Dular.

"Zemlja smo"

Dvojezična pesniška zbirka hrvaškega pesnika

NOVO MESTO - Pri Tiskarni Novo mesto - Dolenjski založbi je te dni izšla knjižna novost, po kateri bodo radi segli predvsem ljubitelji poezije. V zbirki Utva je namreč kot 11. knjiga izšla dvojezična pesniška zbirka "Zemlja smo / Zemlja sme" hrvaškega kajkavskoga pesnika Ivice Jembriga. Izdaja prinaša izbor pesmi ter drobnih proznih utriakov iz 15 zbirk, ki jih je avtor doslej izdal bodisi v knjižni hrvaščini ali kajkavskem dialetu. Izbor in prevod je opravila Antonija Baksa Snel. Posebnost knjige ni samo v njeni dvojezičnosti, ampak tudi v poudarjeni likovni opremi, za katero je na svoj značilen in takoj prepoznaven način poskrbel Lucijan Rešetič.

Včemo izbora, kar trije razdelki, tvorijo kajkavske pesni, preostala dva pa pesni v prozne drobce, napisane v knjižni hrvaščini. Ivica Jembrig velja danes na Hrvaskem za enega najbolj znanih in plodovitih literarnih ustvarjalcev, ki pišejo v kajkavščini. Izdal je že 15 knjig, zastopan je v več antologijah, zbornikih, prostor je dobil celo v osnovnošolskih berilih. Njegove pesni so prevedene v angleščino, makedonsčino in slovenščino, nekaj jih je tudi uglasbenih.

Pesnikovo izpisovanje lirskega izpovedi, razmišljaj in odmevov na aktualna dogajanja v kajkavščini in v knjižni hrvaščini ni povsem naključno. Subjet Jembrighove poezije je v sodobnem svetu nesrečen, razvoden in osamljen ("Človek je blodnež", "na tem svetu sem tako sam"), zato hrepeni po vrnitvi k zemlji kot izgubljenu smislu: "Moja zemlja - moja mati", "Domača zemlja, to je nebo v zemlji", "Zemlja je vse na zemlji: ja, ti, on... Zemlja je dihanje, srce/ in zvon... Zemlja je otroški smeh, upanje, ljubezen." Ko se v pesmih vrača k izgubljenim koreninam, da bi zaužil polnokrvnost bivanja, mu pesem teče v rodnom kajkavsem narečju. V starh kajkavskih besedah polno zveni zemlja in zveni rod, beseda sama je dihanje bistva, knjižni jezik pa je jezik sodobnosti, jezik za razmišljaj in za izpisanje tragičnosti bivanja.

Omenimo še, da je izid knjige podprtlo slovensko ministrstvo za kulturo in več drugih podpornikov, hrvaško ministrstvo za kulturo pa niti odgovorilo ni na prošnjo za podporo.

M. MARKELJ

Novomeška leta jezikoslovca Škrabca

Razstava in predavanje v počastitev 150. obletnice rojstva slovenskega jezikoslovca Bival je v novomeškem franciškanskem samostanu in učil na gimnaziji

NOVO MESTO - Ob 150. obletnici rojstva slovenskega jezikoslovca p. Stanislava Škrabca je bilo letos več prireditve, s katerimi so v kraju Škrabcevega življenja in delovanja počastili ta za naš narod pomembni jubilej. Izšla je tudi prva knjiga njegovih zbranih del. Za Ribnico in Kostanjevico pri Gorici, torej rojstnem kraju našega jezikoslovca in tudi umrl, so že imeli vrsto prireditve, piko na i pa je Škrabcevemu letu dalo še Novo mesto, in sicer z odprtjem razstave in predavanjem dr. Jožeta Toporišiča. Oboje so pripravili v tukajšnjem franciškanskem samostanu, za kar je posebej zaslužen p. Felicijan Pevec.

P. Stanislav Škrabec je namreč nekaj let preživel tudi v Novem mestu.

POZNAVALEC ŠKRABČEVEGA DELA - O življenju in delu p. Stanislava Škrabca je v franciškanskem samostanu govoril dr. Jožet Toporišič, ki je poznavalec Škrabčevega opusa in urednik njegovega zbranega dela, potem pa si je z zanimanjem ogledal razstavo v spremstvu p. Felicijana Peveca. (Foto: MiM)

Ljubiteljsko, a zavzeto

Prva razstava likovnih del Marije Oberstar iz Novega mesta - V počastitev stotečnice novomeške bolnišnice

PRVIKRAT V JAVNOST - Višja medicinska sestra Marija Oberstar iz Novega mesta (na sliki s šopkom) se je le stežka odločila svoja likovna dela, ki jih ustvarja že dolgo vrsto let, pokazati javnosti.

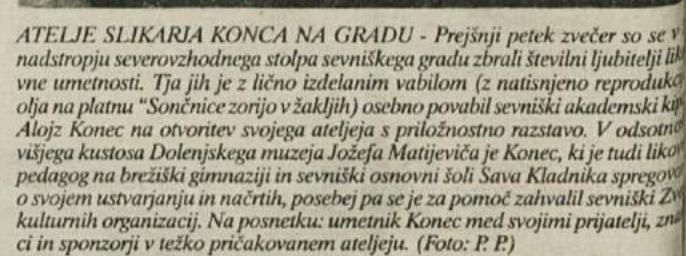
M. MARKELJ

gimnaziji, znano pa je tudi, da je prav v Novem mestu napisal svojo prvo in eno najpomembnejših jezikoslovnih razprav o glasu in naglusu slovenskega jezika, s katero je tvorno posegel v konstituiranje slovenskega knjižnega jezika na gorenjskem področju. "Jezik je prevelik dar božji, da bi posameznik onegavil z njim," je zapisal jezikoslovec, ko je določil enotno slovensko izreko, naslonjeno na gorenjsko in dolensko govorico. Kot je na zanimivem predavanju povedal dr. Toporišič, se Škrabec ni izkazal le na jezikoslovnem področju, ampak tudi osebno: bil je vztrajan, delaven in odločen človek, ko je šlo za resnico (upr. se je veliki Levstikovi avtoriteti), pa vendar skromen, kot se za franciškana spodbodi. Čas je pokazal, da je imel za jezikoslovje talentirani pater prav tudi v tako pomembnih stvareh, kot je uvajanje slovenščine v bogoslužje. Ko je svojcas to predlagal, so ga ostro zavrnili, vendar je njegova zamisel v tej polovici stoletja vseeno zmagal. In še kako aktualno zvenijo ta čas tele njegove besede, ki jih namenja "mojim Slovencem": "Ljubimo resnico, če tudi ni namazana na vsemi sladkini besedami. Med in tržaške fige nas ne bodo rešile, resnica le nas more in resnična bratovska ljubezen."

M. MARKELJ

MOČ ŽIVLJENJA FRANCETA LOVŠINA - Te dni bo izšla knjiga z naslovom Moč življenja, ki jo je napisal France Lovšin iz Ribnice, nekdanji poslanec v republiški skupščini. Podrobnejše bomo o knjigi v avtorju še poročali. Točkat naj pomeni le, da se v njej pisec zavzema za utemeljitev brezstranske demokracije, ki naj bi se nadaljevala v brezparlamentarnem sistemu. Meni nameč, da ima parlamentarizem in današnja demokracija za glavni cilj odružiti množice od oblasti in olajšati vladanje razumnim vladarjem. Zato kritizira tudi vladavino strank. Knjiga bo imela 192 strani in bo izšla v 2.000 izvodih, naročišča pa jo lahko kar pri avtorju na tel. (061) 861-429. Na fotografiji: France Lovšin. (Foto: J. Princ)

ATELJE SLIKARIA KONCA NA GRADU - Prejšnji petek zvezčer so se v nadstropju severovzhodnega stolpa sevniškega gradu zbrali številni ljubitelji likovne umetnosti. Tja jih je z licno izdelanim vabilom (z natisnjeno reprodukcijo na platnu "Sončnice zorjo v žakljinah") posebno povabil sevniški akademski kip Alojz Konec na otvoritev svojega ateljeja s priložnostno razstavo. V odsotnosti višjega kustosa Dolenjskega muzeja Jožeta Matijeviča je Konec, ki je tudi likopädagog na brežiški gimnaziji in sevniški osnovni šoli Sava Kladnika spregovoril o svojem ustvarjanju in načrtih, posebno pa se je za pomoč zahvalil sevniški Zvezi kulturnih organizacij. Na posnetku: umetnik Konec med svojimi prijatelji, z njimi in sponzorji v težko pričakovanem ateljeju. (Foto: P. P.)

TRPKA SPOZNANJA V POEZIJI - Ljubitelji poezije so se lahko prejšnji tedni v Valvasorjevi knjižnici v Krškem udeležili predstavitev nove pesniške zbirke Jožeta Vogrinca Lokvanja v lednu, ki je pred kratkim izšla pri Dolenjski založbi Novo mesto. Sreča, ki ve, kaj mu je usojeno. Jožica Vogrinč je bila rojena v Holandiji, po posledicu je učiteljica, sedaj je upokojena in živi v Pesjem pri Krškem. To je njena druga pesniška zbirka, prvo, ki je bila namenjena otrokom, je izdana leta 1988, naslednja pa že čaka na izid pri DZS v Ljubljani. Avtorica pogosto metafore in celotne podobe jemlja iz narave, in kot je v spremni besedi knjige zapisala Neža Mavrič, je prikazano, kot da doživlja naravo, avtorica pa le opisuje in zapisuje, kar je v posebnosti, celo odlika. Njeno pesniško zbirko je v Krškem predstavljen tudi v odklicu Dolenjske založbe Franci Šali, z glasbeno poprestitvijo poskrbel mladinski citrarka Jasmina Levčič, Stanka Macur je uglašila nekaj pesmi in jih s pomočjo izreka znanega slikarja Paula Gaugina.

Marija Oberstar se s slikanjem ukvarja že dolgo vrsto let, vendar so zaradi njene osebne skromnosti slike vse do te razstave videli le njeni znanci in prijatelji. Več letih je v prostem času, ki pa je zdravstvenim delavcem precej ozko odmerjen, ustvarila množino slik, v zadnjem času predvsem panjskih končnic.

Otvoritev je popestrila skupina Copacabana, ki je v nekoliko skrčeni zasedbi zapela nekaj pesmi iz svojega pestrega programa.

M. MARKELJ

V GALERIJI JOŽE MARINČ V CERKVI MILENA MORAČA

OTOČEC - Od danes do konca novembra razstavlja v Galeriji Otočec akademski slikar Jože Marinč iz Kostanjevice. Galerija je odprta vsak dan od 12. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah pa od 9. do 18. ure. Jutri, v petek, 18. novembra, ob 20. uri pa bo v organizaciji Galerije Otočec v otoški cerkvi večer najlepših opernih aranj v izvedbi prvakinja ljubljanske Operе Milene Morača.

Dopravnje so mladi avstrijski, madžarski in slovenski ustvarjalci na sevniški šoli prikazali bogato kulturno poustvarjalnost kar v devetih delavnicah. Domačini pa so zatem pripravili gostom v novi dvorani pesniških in športnih spored. S tem so obeležili nadve pomembno pridobljitev in 30. obletnico šole v sedanjem poslopu.

P. P.

KRAŠKI SVET IN ARHITEKTURA - Avli poslovne stavbe tovarne zdravil Kraljevje je odprta razstava del mladega primorskega likovnega ustvarjalca Davida Faganelja. Razstavo so odprli na martinovo zvezčer, 11. novembra. O avtorju in njegovem delu je kratko, a duhovito spregovoril njegov prijatelj Pavle Gregorc (na sliki sedi na desni), ki je Faganelja označil za "najboljšega arhitekta med slikarji" ter s tem duhovito označil za tega avtorja "najboljšega ustvarjalca med arhitekturo". Njeno delo je zelo razpetost med arhitekturo in slikarstvo, oziroujmo pa je značilna močna in izpletanje in povezovanje. Na razstavi se Faganel predstavlja z arhitektурнимi slika in slikami ter s slikami kraške krajine, za oboje pa je značilna močna in izboljšana barvitost. Za prijetno vzdusje je na otvoriti poskrbel mojster na elektroniki Silvester Mihelčič, ki je zaigral svojo suito v šestih stavkih Vsakega svoj glas. (Foto: MIM)

Podobe trpečih figur kličejo mir

Ob mednarodnem kulturnem dnevu na sevniški osnovni šoli Sava Kladnika kulturne delavnice z vrstniki iz Avstrije in Madžarske, na gradu pa potujoča razstava proti vojni

SEVNICA - Na risalnih otroških duš se izrisujejo in izslikujejo groza, žalost, nesreča, smrt kot likovni biserčki, med katerimi ne najdeš piščavih orehov, ko družno kličejo za mir nad vsem in plačujejo grehe odraslih. Vsačka umetnina je podobarsko pričvana svečka v univerzalnem jeziku likovne govorice in tako ožarjena množica opozarja na človeškega duha, ki žaluje za potepantanimi mirom med ljudmi, je ob mednarodnem kulturnem dnevu na osnovni šoli Sava Kladnika spregovoril učencem sevniške šole in njihovim vrstnikom iz Avstrije in Madžarske, ki so se na zaključku pestrega celodnevnega sporeda prireditev zbrali na dvorišču sevniškega gradu, sevniški akademski slikar in pedagog Alojz Konec.

Tik pred otvoritvijo mednarodne otroške likovne razstave v galeriji na gradu "Vojna - upanje - toleranca - mir" (odprta bo ob sredah, sobotah in nedeljah popoldne do 22. januarja 1995) so simbolično izpustili golebo miru.

Pod zgornjim naslovom je letos

dežurni poročajo

OB NOVE AUTOMOBILSKE PREVLEKE - 6. novembra popoldne je nekdo iz osebnega avta, ki je bil parkiran pred gostinskim lokalom na Račjem selu, ukradel popolnoma nove in še zapakirane prevleke za avto. Lastnika J. J. z Račjega sela je oškodoval za 4 tisočake.

DIJAKINJI UKRADEL DENAR - 7. novembra ob 12. uri je neznanec izkoristil odnosnost dijakov, ki so bili pri telovadbi v športni dvorani Marof, prišel v učilnico Gostinske šole v Novem mestu in iz torbe ukradel denarnico, v kateri je imela dijakinja A. K. iz Črešnjic 20.000 tolarjev. Kasneje so denarnico našli na stranišču, vendar brez denarja.

VLOMIL V IGRALNE AVTO-MATE - V času od 8. do 9. novembra je neznan storilec v Kolodvorski ulici v Trebnjem prišel v prostore z igralnimi avtomati in vlomil v šest igralnih avtomatov ter ukradel 500 žetonov. S tem je V. N. iz Litije oškodoval za 25 tisočakov.

OB AVTORADIO - V noči na 13. november je nekdo v Šegovi ulici v Novem mestu vloml v dva osebna avtomobila in iz obeh ukradel avtoradio. Lastnika I. T. je oškodoval za 30 tisočakov, lastnika M. H. pa za 20 tisočakov.

TUDI OB AVTORADIO - V noči na 13. november je neznanec v Smrečnikovi ulici v Novem mestu vloml v osebni avto in ukradel avtoradio. Lastnik D. H. iz Novega mesta je oškodoval za 40 tisočakov.

VLOMIL V AVTO IN UKRADEL TORBO - 13. novembra je neznan storilec na parkirnem prostoru dolenjskega zdravstvenega centra v Novem mestu vloml v osebni avto in ukradel športno torbo, v kateri je imela Z. R. iz Žumberka oblačila in zdravila. S tem je oškodoval za 30 tisočakov.

BREZ PLAČILA MIMO BLAGAJNE - 27-letni B. iz Dobruške vasi je osumljen tavnine, ker je konec oktobra prišel v Dolenjino trgovino v Škocjanu, vzel kavo, žgano pijačo in cigarete ter odsel mimo blagajne, ne da bi plačal. Trgovino je oškodoval za 1.328 tolarjev.

OBSTOPILA STA JO MOŠKA IN ZAHTEVALA DENAR

SEVNICA - 9. novembra nekaj pred pol šesto uro zjutraj je 37-letna Ivka D. iz Sevnice šla peš v službo. Na Drožanski ulici sta jo obstopila dva moški in eden izmed njiju je zahotel, naj da denar ali pa bo ob glavo. Ivka jima je takoj izročila tisočaka, nakar sta moški odšla nazaj proti Drožanski ulici. V zvezi s stremnim dejanjem policisti iščijo moškega, ki je visok okrog 171 cm, star približno 27 let in svetlejših daljših las, segajočih do ramen. Ob dejanju je bil običejoč v kavbojke in jopič iz kavbojskega blaga ter obut v modre športne copate.

“Bi živila, če bi ravnali drugače?”

Tako so se poleti spraševali starši fantov, ki sta po pretepu umrla v bolnišnicah - Večja kritičnost do dela zdravnikov, policistov, pravnikov - Zavarovanje odgovornosti

NOVO MESTO - Letos poleti sta v Sloveniji zaradi posledic nasilja in pretepa v bolnišnicah umrli dva mladeniča. V obeh primerih so se starši spraševali, ali bi jima v bolnišnici lahko rešili življenje, če bi zdravniki ravnali drugače. Spraševali so se tudi, ali so policisti in reševalci pravilno ukrepali. O vsem tem so na veliko pisali tudi časopisi, pojavilo pa se je tudi vprašanje, ali naše zavarovalnice ponujajo zavarovanje poklicne odgovornosti, zavarovanje, ki ga v razvitem svetu že dolgo poznamo. Podobno kot do zdravnikov se lahko že jutri zgodi, da bodo stranke kritične do odvetnikov, potem do policistov ali novinarjev. Kako je s tovrstnim zavarovanjem pri nas, smo se pozanimali pri zavarovalnicah Tilia, Triglav in Adriatic.

Pri zavarovalnici Tilia je Stane Klobučar, vodja premoženjskega oddelka, povedal, da imajo že vrsto let t.i. splošno ali civilno zavarovanje odgovornosti, ki ga sklepajo tisti, ki se ukvarjajo z neko dejavnostjo, saj lahko z opravljanjem dejavnosti povzročijo škodo. Dejal je, da na nek način spada sem tudi zavarovanje poklicne odgovornosti. Klobučar pravi, da zavarovanje civilne odgovornosti ni nič novega in da ga zavarovalnica v Sloveniji sklepajo že dolgo. Zavarovalnica jamči za škodo, do katere pride trenutno in nepredvideno, ter tisto, ki nastane kot posledica telesne poškodbe ali smrti oz. uničenja, poškodbe ali izginute stvari.

Vodja oddelka premoženjskih zavarovanj pri zavarovalnici Triglav Marjan Kranjc je dejal, da je zavarovanje odgovornosti, ki ga slovenske zavarovalnice sklepajo že nekaj let, delno zajemalo tudi poklicno odgovornost, vendar se je z razvojem zavarovalništva ter s povojom zasebne prakse pojavila tudi pri nas potreba po zavarovanju poklicne odgovornosti. Tako je zavarovalnica Triglav lani sklenila z Zdravniško zbornico Slovenije pogodbo, s katero imajo zavarovano poklicno odgovornost tisti zdravniki in zabolnavni-

vanje civilne odgovornosti, ki ga slovenske zavarovalnice sklepajo že nekaj let, delno zajemalo tudi poklicno odgovornost, vendar se je z razvojem zavarovalništva ter s povojom zasebne prakse pojavila tudi pri nas potreba po zavarovanju poklicne odgovornosti. Tako je zavarovalnica Triglav lani sklenila z Zdravniško zbornico Slovenije pogodbo, s katero imajo zavarovano poklicno odgovornost tisti zdravniki in zabolnavni-

vanje civilne odgovornosti, ki ga slovenske zavarovalnice sklepajo že nekaj let, delno zajemalo tudi poklicno odgovornost, vendar se je z razvojem zavarovalništva ter s povojom zasebne prakse pojavila tudi pri nas potreba po zavarovanju poklicne odgovornosti. Tako je zavarovalnica Triglav lani sklenila z Zdravniško zbornico Slovenije pogodbo, s katero imajo zavarovano poklicno odgovornost tisti zdravniki in zabolnavni-

J. DORNIŽ

Sin umrl zaradi poškodbe glave, mati pa utonila

Družinska tragedija

RIBNICA - 6. novembra je radijsko sporočilo obveščalo, da je neznan kam odšla Julijana Mihelič iz Prigorice, rojena 1915, visoka 150 cm, da ima arteriosklerozu itd. Kdor kaj ve, naj obvesti policijo itd. Na policiji smo zvedeli, da je Julijana tistega dne odšla od doma že dvakrat, a so jo sosedje našli in priveli domov, tretjič pa se je vsem izmaznila. Našli so jo na slednjem dan utopljeno v potoku pri Lipovcu na območju Prigorice.

Nesrečno smrt Julijane pojasnjuje drugi dogodek. Prejšnji dan, 5. novembra, okoli 1.50 so iz ribniškega zdravstvenega doma obvestili policijo, da so nekaj po polnoči odpeljali v bolnišnico v Ljubljano Ludvika M. iz Prigorice, rojenega 1943, ki je bil poškodovan po glavi. Policisti so nato ugotovili, da je Ludvik rad pogledal v kozarc in je že večkrat med potjo domov kje obležal. Tudi tokrat so ga videli celo sorodniki že 4. novembra okoli 22.30. Vse kaže, da si je poškodoval glavo, ko je padel na betonsko opeko tam bližu. Domači so potem ugotovili, da ima poškodovan zadnji del glave, in so ga okoli polnoči pripeljali v ribniški združveni dom.

Ludvik je podlegel poškodbam 8. novembra, dan kasneje, ko so našli njegovo mamo utopljeno v potoku.

J. PRIMC

BREZPLAČNI PREGLEDI NA AVTOMOTO BAZAH

LJUBLJANA - Avto-moto zveza Slovenije bo v soboto, 19. novembra, od 8. do 17. ure opravljala brezplačne preventivne pregledje osebnih avtomobilov, s poudarkom na pripravi vozila za zimske vožnje, v vseh tehničnih bazah po Sloveniji, med drugim tudi na Otočcu in v Črnomlju.

AVTOBUS SE JE VŽGAL

JUGORJE - V četrtek, 10. novembra, nekaj po 7-uri zvečer je Alojz P. iz Kormende peljal avtobus od Metlike proti Novemu mestu. Na Jugorju je opazil, da se je motor vozila pregrel, zato je ustavljal. Tako zatem je ogenj zajel prednji del avtobusa, potem še preostali del, vendar je na srečo vseh 22 potnikov avtobus pravčasno zapustilo, tako da ni bil nihče poškodovan. Do požara naj bi prišlo, ker se je zaradi pregretega motorja vžgalna izolacija v bližini motorja. Škoda je za okrog milijon tolarjev.

PO dolenjski deželi

• Škodoželnost je huda stvar, drugače se skorajda ne da razložiti nevarno in nesramnodejanje, ki se ga je 8. novembra lotil nekdo, ki je v Zaloku prišel do starejše stanovanjske hiše in z bencinom polil vrata, jih začgal in nato pobegnil. Na srečo se ogenj ni razširil, je pa lastniku M. G. povzročil za okrog 20 tisočakov škode.

• Zima prihaja in mnogi so se nanjo že pripravili z zalogami živil, med njimi tudi F. R. z Golubiščnikom. Ker pa je to zavohal nepridiprav, ki je v času od 10. do 11. novembra vloml v njegovo kaščo. Skrinja je sedaj bolj ali manj prazna, saj je tat s sabo odnesel okrog 10 kilogramov mesa, vrednega okrog 5 tisočakov.

• Te dni pa je bil ob mesu tudi S. B. s Hrastom pri Jugorju, vendar ne ob zamrznjenem temveč ob hrustljivo zapečenem in še vročega odojku, ki ga je tak ukradel kar iz peči ob gostinskem lokaluh, kjer se je pekel in jo z njim uvrnil neznan kam. Lastnika je oškodoval za okrog 20 tisočakov.

OPOZORILO NI ZALEGLO - Kljub opozorilom, da bo Martinov vikend poostren nadzor prometa, so na Kočevskem policisti ugotovili 18 prekrškov, za katere se bodo posamezni zagovarjali pri sodniku za prekršek, 9 voznikov je vozilo pod vplivom alkohola, 5 so jih denarno kaznovali, nekaj voznikov pa so le opozorili. Na srečo ni bilo hujših prometnih nezgod.

nje revizorjev, davčnih svetovalcev, ceniceljev, delavcev finančnih servisov, zavarovanje poklicne odgovornosti odvetnikov in zavarovanje projekantske odgovornosti. Marjan Kranjc je poudaril, da tudi pri tej vrsti zavarovanja opažajo, da se ljudje čedajo bolj zavedajo, da lahko škoda, ki izvirajo iz opravljanja njihove poklicne dejavnosti, in odškodnine, ki jih zahtevajo oškodovanci, ogrozijo njihovo nadaljnje opravljanje dejavnosti. Res pa je, da pri nas zahtevki oškodovancev niso tako visoki kot npr. v ZDA, čeprav se stvari tudi pri nas naglo spreminjajo. Kranjc je poudaril, da zavarovanje poklicne odgovornosti krije tudi škodo (ki je zavarovanje civilne odgovornosti ne krije), ki nima za posledico poškodbe oseb ali stvari, npr. pri revizorjih, pa tudi škodo npr. pri zdravnikih, ki bi jo utrpel pacient zaradi strokovno dokazanih opustitev zdravniškega osebja pri opravljanju preiskav, operativnih posegov, bolnišničnega zdravljenja in rehabilitacije.

J. DORNIŽ

Potrdila je, da nima dolgov

Obravnava zoper vodjo novomeške davčne uprave Marjeto Primic, ker je obrtniku izdala lažno potrdilo

NOVO MESTO - Prejšnji teden je bila na novomeškem temeljnem sodišču obravnava zoper 44-letno Marjeto Primic iz Novega mesta, ki je za poslena kot vodja na novomeški izpostavi Republike uprave za javne prihodke. Obtožnica jo je bremenila, da je kot uradna oseba s svojim podpisom in uradnim pečatom 15. maja predlani potrdila uradno listino z lažno vsebino, ko je odredila sestavo potrdila za obrtnika mizarja Ivana Vrhovščka z Otočca, da ima plačane vse zapadle obveznosti, čeprav je vedela, da jih nima. S tem naj bi storila kaznivo dejanje ponareditive ali uničenja uradne listine po členu 193/I KZ RS.

Primerčeva je pred senatom povedala, da je potrdilo izdala, ker je Vrhovšček dalj časa moledoval zanj, češ da bo le tako lahko zaprosil za posojilo v avstrijski banki in z njim poravnal zapadle obveznosti. Vedela je, da nima poravnanih obveznosti, vendar je potrdilo izdala zato, da bi Vrhovšček prišel do kredita in s tem poravnal, kar jim je dolgov. Ob tem pa mu je dala v podpis tudi potrdilo, da mora ves dolg poravnati do konca junija, sicer pa mu bo na račun tega zaplenjeno premoženje. "Nisem vedela, da sem s tem storila kaznivo dejanje, saj nisem hotela nič slabega," je dejala. Povedala je še, da so imeli tedaj težave z izterjivalci in so zato vso izterjavno vodili iz pisarne. Vrhovšček je dobil kredit še čez eno leto in takrat je tudi večino obveznosti poravnal.

V postopku dokazovanja so prebrali izjave prič. Obrtnik Ivan Vrhovšček je potrdil, da je Primčeve prosil za potrdilo, ki mu ga je na koncu težkim srcem izdala, da bi pridobil kredit, s katerim bi poravnal davčne obveznosti. Izjavil je tudi, da Primčeve prej ni poznal. Za očitani račun za ladjiški pod, ki ga je izdelal zanj, pa je poudaril, da ga je njen mož v celoti poravnal. Oba zasnislana delavca izpostave Republike uprave v Novem mestu, Srečko Hočevar in Metka Novak, sta pred preiskovalnim sodnikom povedala, da sta Primčeve opozorila, da takšnega potrdila ne sme izdati, ker zavezaneč ni imel poravnanih obveznosti. Hočevar je še povedal, da ne ve, da bi se na izpostavi zgodil še kakšen podoben primer.

Klub temu, da gre za neznatno

Kočevska stranpotra

VIKEND VLOMILCI - 7. novembra sta bila prijavljena policistom vložna v upravno stavbo LIK, od koder je izginilo 20 lgorova za motorne žage (ali mopede) in 6 stekleničk kokte, in v kočo Zavoda za gozdove Slovenije pri Dragi, od koder je vlomljek odnesel ali odpeljal 5 vzmetsni jogi, vrednih 50.000 tolarjev. 12. novembra so prijavili vložna v skladisce pijač gestilne Kmet v Kočevju, kjer je neznanec "lastnini" 52 stekleničkih piva Union in nekaj sokov v tetrapaku.

OPOZORILO NI ZALEGLO - Kljub opozorilom, da bo Martinov vikend poostren nadzor prometa, so na Kočevskem policisti ugotovili 18 prekrškov, za katere se bodo posamezni zagovarjali pri sodniku za prekršek, 9 voznikov je vozilo pod vplivom alkohola, 5 so jih denarno kaznovali, nekaj voznikov pa so le opozorili. Na srečo ni bilo hujših prometnih nezgod.

Zapornik streljal in ušel

Obsojeni Milan Skodič je med prevozom v bolnišnico prisilil voznika, da je ustavljal

NOVO MESTO - V pondeljek dopoldan je obsojeni vlomljek, 37-letni Milan Skodič, med prevozom iz KPD Dob proti Novemu mestu pri Karteljevskemu klancu s streli prisilil voznika službenega avtomobila, da je ustavljal, nakar je skočil iz vozila in pobegnil. Takoj zatem se je začela široka akcija iskanja, v katero so se vključili tudi specjalci s helikopterjem, vendar ga po več kot eni uri iskanja iz zraka niso odkrili. Sled je ustavljal, da je izgubil tudi službeni policjski pes.

Milan Skodič je na Dobu prestopal 15-letno zaporno kazen zaradi več vlomov pa tudi zaradi drugih kaznivih dejanj, vendar se je kljub temu, da ga je čakalo le še pol drugega leta zapora, odločil za pobeg. Vse kaže na to, da mu je nekdo pri pobegu pomagal, morda tudi njegov brat, ki so ga videli pred pobegom. V pondeljek so Skodiča skupaj z obsojenim Marjanom Pučkom peljali v novomeško bolnišnico, kjer naj bi mu sneli mavec na

roki; zaradi mavca ga v službenem vozilu tudi niso ukenili. Ko so se peljali proti Karteljevskemu klancu je s streli prisilil voznika, da je ustavljal, in pobegnil. V napadu na srečo ni bil nikje ranjen, Skodič pa jim je ušel, čeprav je eden od paznikov streljal za njim. Ob vsem tem pa se postavlja vprašanje, kako to, da je bil Skodič obožen.

• Ministrstvo za notranje zadeve je v posebnem sporučilo za javnost sporučilo, da je pobegli obsojenec Milan Skodič oborožen in izrazito nasilne narave, zato opozarjajo občane, naj bodo previdni, se zlasti, ko ustavljajo neznanim ljudem ob cestah. Skodič, ki je srednje višok postavje delno plešast, je bil ob pobegu oblečen v temno trenirko in obut v športne copate, na levem roku pa je imel mavec. Vse do zaključka redakcije v torki popoldan pobeglega Skodiča še niso našli.

FANT JE NEKAJ DNI PO NESREČI UMRL

KRŠKO - Konec prejšnjega tedna je v Kliničnem centru za posledicami prometne nesreče, ki se je zgodila 5. novembra, umrl 20-letni Milenko Hervol iz Župelevca pri Brežicah. Hervol se je tega dne ob pol dveh zjut

• GRILC ZMAGAL V SEVNICI - Na 16. memorialnem turnirju Dušana Breliha v šahu je Andrej Grilc iz ŠK Triglav Krško zmagal nad Sevnicanom Martinom Povšetom in Krčanom Marjanom Božičem. Tudi ekipa iz Krškega je zmagala, in sicer nad Sevnicanami in ekipo iz Šempetra v Savinjski dolini.

• POKAL MILANA MAJCNA - V Tržiču je ob krajevem prazniku Sevnice na šahovskem turnirju zmagal Krčan Igor Šitnik nad someščanom Tonjem Kosom in Bojanom Kuzmičem. Ekipno so bili najuspešnejši šahisti Krškega, ki so zmagali nad dvema ekipama Sevnicanov.

• SEVNICANI ČETRTI - V 4. krogu zahodne skupine druge slovenske šahovske lige so Sevnicanii s 5:1 premagali Leskovec. V 5. zadnjem krogu so Sevnicanii premagali Velenje in se z 9. mesta povzeli na odlično 4. mesto, medtem ko so bili Leskovec na koncu 12.

• KEGLIJAŠKE NOVICE - V 2. slovenski ligi za ženske je Sremič iz Krškega premagala ljubljansko ekipo Gradiš Norik s 7:1. Kočevec je premagalo Slovano s 5:3. V medregijski ligi so kegljači črnomaljskega Rudarja dosegli svojo tretjo zmago, tokrat proti Korotanu s 6:2 in so trenutno na četrttem mestu.

• SEMIČANI SO DRUGI - Strelični semički Iskre so v 3. krogu južne skupine 3. strelske lige premagali strelsko družino Poštar iz Ljubljane s 1.648:1.622 in so s tremi zmagami na drugem mestu.

Porazi ju potiskajo v nižjo ligo

V prerdnjem jesenskem krogu sta Gaj in Elan izgubila v gosteh - Novomeščani so v Mengšu prvi zadeli mrežo - Bogdan Mesojedec je zmanjšal izid v zadnji minutu

KOČEVJE, NOVO MESTO - Nogometni kočeveci Gaja so se s porozom 3:0 v Novi Gorici po 14 krogih prve in, kot kaže, tudi zadnje sezone v družbi najboljih slovenskih nogometnih moštev že pomaknili skoraj povsem na rep prvenstvene razpredelnice, saj so trenutno predzadnji, na njimi pa je le Jadran ki je na 14 srečanjih le dvakrat remiziral in dvanajstkrat izgubil. Brez zmage je tudi drugoligaš Elan, ki je tokrat s 4:2 izgubil v Mengšu.

Nogometni kočeveci so, kljub temu da so stopili na igrišče nepopolni, nadigrali Kočevec, čeprav je še tik pred koncem prvega polčasa kazalo, da bodo domaći težko prišli do točk. Kočeveci so namreč začeli zaprto, saj tudi oni niso bili v popolni postavi, in domaćini so lahko le po prekinutih oziroma s prostimi streli prihajali do priložnosti za zadetek. Kočeveci pa so streljali k glavo prvič poslat žogo v kočevecovo mrežo, se Gajevi nogometni niso predali. V drugem polčasu je ritem igre popustil, Kočeveci pa so postajali vse nevarnejši. Šele Zobec, ki je v 74. minutu dosegel drugi zadetek za HIT, je pokopal upe Kočevecu, zadnje dejanje srečanja pa je bil Avguštin avtograd tri minute kasneje. V naslednjem, zadnjem jesenskem krogu Kočeveci igrajo doma z Beltinci. Morebitna zmaga, verjetno pa tudi točka, Kočeveci bi bila presenečenje, ki bi po vsej verjetnosti Gaj ponitisno najmanj za место više.

Ekipa je na tekmi v Mengšu pripravil prvovrstno presenečenje, saj je Juršič v 28. minutu izkoristil zmado v obrambi domaćega moštva in popeljal Novomeščana v vodstvo, žal pa je nekaj minut za tem Krčan izenačil. Drugi polčas je povsem pripadel domaćinom, ki so poveli že s 4:1, Bogdan Mesojedec pa je z zadetkom v zadnji minutni

gosteh drugouvrščeno Ero iz Šmartnega, in če se bodo dogodki na tekmi odvijali podobno kot na tekmi z vodstvom Zagorejem, bi Elan lahko iztržil vsaj točko, ki jih sicer ne more pomagati pri obstanku v ligi, vendar nogomet se igra zaradi zadetkov in zmage, zato je vsaka tekma pač zgodba zase.

I. V.

POKAL OPTIMIZMA - Na 7. kvalifikacijskem turnirju šahistov za veliko nagrado Optimizma, ki so ga novomeški šahisti pripravili v Centru srednjih šol v Šmihelu, je nastopilo 79 šahistov iz vse Slovenije, med njimi tudi skoraj popolna olimpijska reprezentanca. Zmagal je mednarodni mojster Dražen Sermek (na sliki levo v dvoboju z Leonom Mazijem), mednarodni mojster Zvonimir Meštrovič, ki igra za krški Triglav je osvojil 6. mesto, njegov klubski tovariš Marjan Božič pa je bil 11. Najboljši novomeški šahist je bil mojstrski kandidat Marjan Kastelic, ki je osvojil 15. mesto. (Foto: I. Vidmar)

Maščevanje je bilo sladko

Košarkarji Novega mesta 92 so se Borovničanom oddolžili za poraz v prvem krogu letosnjega prvenstva

NOVO MESTO - Košarkarji Novega mesta so doživeli poraz le v prvem krogu letosnjega prvenstva v B-ligi, od takrat pa ne vedo več, kaj je to poraz. Prejšnjo sredo se jih je na domaćem igrišču ponudila priložnost, da se Borovničanom oddolžijo za edini poraz, kar so dobro izkoristili.

Novomeščani so že po desetih minutah vodili s 30:17, v prvih minutah srečanja pa so se izkazali predvsem Vučkovič, Župevec in Bajc. Klub veliki začetni prednosti Novomeščani v nadaljevanju niso popustili, temveč so prednost še povečevali in ob polčasu vodili z 58:40.

V drugem polčasu so se gostje povsem predali, delni izid drugega polčasa je bil 56:28. Zato so si Novomeščani lahko privoščili tudi nekaj potek, ki so vse številnejše gledalec dvigne na noge. Visoka zmaga proti Borovnici je zelo pomembna, saj bo prav od tega, ali se bodo Borovničani uvrstili na nadaljnje.

nje tekmovanje, odvisno, ali bodo imeli v končnici prednost vseh možnih točk iz prvega dela ali ne. Celje, ki vodi v vzhodni skupini, namreč še ni doživel poraza.

I. V.

OBE TEKMI V BUDIMPEŠTI

KOČEVJE - V rokometnem klubu Kočevec so se odločili, da bodo obe tekmi drugega kroga rokometnega pokala evropskih mest z madžarskim Vášašem odigrali v Budimpešti, in sicer 19. in 20. novembra. Za to so se odločili zaradi pomanjkanja denarja, saj bi v primeru, da bi eno tekmo igrali doma, morali samo za stroške tujih sodnikov in delegata plačati več kot 7.000 nemških mark, poleg tega pa je ekipa Vučkoviča ena izmed najboljših na starem kontinentu in Kočevec nimajo nobene možnosti za uvrstitev v naslednji krog.

ZABIJANJE - Na zadnjih dveh tekem je bil Goran Vučkovič najboljši strelec v novomeški ekipi. Tokrat je dosegel 26 točk, v drugem polčasu pa se je izkazal tudi z atraktivnim zabijanjem. (Foto: I. V.)

BRULC ZMAGAL NA OTOČCU

OTOČEC - V soboto je bila na Otočcu lokostrelska tekma na 3D tarče. Na deveti predzadnjem tekmi za "Camo pokal" se je pomerilo 114 tekmovalcev iz 21 klubov iz Slovenije, Hrvaške in ZDA. Domačini so se imenito odrezaли. Med člani je v instinktivnem slogu zmagal Bojan Brulc, drugo mesto je osvojil Tomaž Hadnik. V mednarodnem lovkem slogu je Igor Franko osvojil tretje mesto. Med članicami v olimpijskem slogu je bila Darja Sluga druga. Med deklanicami je v instinktivnem slogu zmagala Petra Ilar, tretje mesto pa je osvojila Katarina Sluga.

Izenačeno tekmo je dobil Pionir

Na šesti tekmi je Pionir dosegel tretjo zmago - Čedalje bolj se uveljavljajo tudi mladi igralci - Pionir II Zužemberk je premagal vodilno B.I.K. Turbino

NOVO MESTO - V šestem krogu tekmovanja A skupine prve odbojkarske lige so odbojkarji novomeškega Pionirja po več kot dveh urah izredno izenačene igre s 3:1 premagali moštvo Kamnika, ki jih je v enakem izidom porazilo v prvem krogu letosnjega prvenstva. Tako kot pred poldrugim mesečem je tudi tokrat prvi niz po podaljšani igri dobito gostuječe moštvo.

ekipa, ki nastopa v drugi ligi. Žužemberčani so namreč presenetili in brez posebnih težav premagali do tedaj vodilno moštvo B.I.K. Turbina. V nasprotnu z Žužemberčani pa Mokronožanom ne gre najbolje. Domu so se pomerili s Prvačino in ji bili enakovredni le prvi niz, potem pa so se povsem predali.

I. V.

DOLJA BREZ BLOKA - Le redkokdaj so Kamničani pustili novomeške napadlce, da so tako nemoteno tolkli kot visoki Dolja na sliki. Novomeščani so si zmagalo priborili predvsem z izvrstnim blokom, z duhovitim akcijami na mreži pa se je izkazal Bojan Brulc. (Foto: I. Vidmar)

USPEŠEN BLOK - Novomeščki odbojkarji že dolgo nismo videli igrati tako zanesljivo kot na tekmi s Krimom. Izkazale so se tudi blokerke, med katrini se je odlikovala Alenka Ostroveršnik, prav gotovo ena izmed najbolj zanesljivih med novomeškimi odbojkaricami. Na sliki: Ostroveršnikova in Smrkova sta uspešno blokirali napad Ljubljancank. (Foto: I. Vidmar)

Krim tokrat brez možnosti

Novomeške odbojkarice so se Ljubljancankam odložile za poraz v prvem delu - Zanesljiva igra

NOVO MESTO - Čeprav velja Krim za ekipo, s katero odbojkarice novomeškega TPV-ja igrajo zelo težko in imajo z njo ponavadi velike težave, tokrat ni bilo tako. Novomeščanke so z ljubljansko ekipo opravile v slabih urah, saj jim je uspevalo dobesedno vse, kar so si zamisile.

Tekma je bila v prvem nizu izenačena le do izida 3:3 potem pa so se Novomeščanke razigrale in povedle z 8:5 in niz doble s 15:5. Podobno se je krimovkam godilo v drugem nizu, v tretjem pa domaćinke vodile že z 8:0, potem pa nekaj popustile ter na koncu vseeno prepričljivo zmagale. Pomembno je predvsem to, da v njihovi igri tokrat ni bilo nihanja in so celo tekmo odigrale v približno enakem ritmu.

Novomeščanke, ki so v prvem delu izgubile le do vodilnim Avtohitom z Bleda in s Krimom, ki pa so ga tokrat porazile, so trdno na drugem mestu in imajo v drugem delu dokaj ugoden

I. V.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

OBOJKARICA

IA. DOL, moški, 6. krog: PIONIR : KAMNIK : 3:1 (-15, 15, 12, 10) PIONIR : Babnik, Dolja, Povšič, Petkovič, R. Mohorčič, Krevs, G. Mohorčič, Žunič, Černač, Brulec, Gošč, Gotenc.

LESTVICA: 1. Vigros Pomurje 12, 2. Olimpija 6... 4. Pionir 6... 6. Fi Prom itd. V naslednjem krogu (19. novembra) bodo igrali: Fi Prom : Pionir, Vigros Pomurje : Ljutomer, Kamnik : Olimpija.

IA. DOL, ženske, 6. krog: TPV NOVO MESTO : KRIM 3:0 (5, 6, 10)

TPV NOVO MESTO: Ostroveršnik, J. Vernig, K. Vernig, Menger, Smrke, Koncilia, Satošek, Podolski, Orešina.

LESTVICA: 1. Avtohit Bled 12, 2. TPV Novo mesto 8, 3. Krim 6, 4. Zgornja Savinjska 4, 5. HIT Casino 4, 6. Lik Tilia 0. V naslednjem krogu (19. novembra) igrajo: Zgornja Savinjska : TPV Novo mesto, Krim : Hit Casino, Lik Tilia : Avtohit Bled

II. DOL, moški, 7. krog: PIONIR II ŽUŽEMBERK : B.I.K. TURBINA 3:0 (9, 10, 11); BRASLOVČE MATER : Pan KOVINAR 0:3 (-6, -1, 9); LESTVICA: 1. Simonov zaliv Izola 12... 3. Pan Kovinar 12, 4. B.I.K. Turbina 10... 6. Pionir II Žužemberk 8... Claudia Shop itd. V naslednjem krogu (19. novembra) igrajo: Pionir II Žužemberk v Beltincih s Claudia Shop.

III. DOL, moški, 7. krog: MOKRONOG : PRVAČINA 0:3 (-13, -1, -2) LESTVICA: 1. Portorož 14, 2. Prvačina 14... 10. Mokronog 2 itd. V naslednjem krogu bo Mokronog igral doma s Portorožem.

III. DOL, ženske, 7. krog: ŠENTVID II : TPV NOVO MESTO 3:2; BOHINJ : LIK TILIA 2:1; LESTVICA: 1. Cimos II 14... 11. Lik Tilia II, 12. TPV Novo mesto II. V naslednjem krogu bo TPV se bosta na Kočevecu pomerili ekipe TPV II in Lik Tilia II.

KOŠARKA

SKL B liga, moški, zahod, 9. krog: NOVO MESTO 92 : BOROVNIČKA 114:68 (58:40) (Vučkovič 26, Bajc 19, Novina 18, Župevec 18, Petrov 17, Gavranovič 8, Šmodiš 5, Vipavec 1, Plantan 1); SNEŽNIK KOČEVSKA REKA : UNIKA TTI POSTOJNA 102:88 (56:34); EKIPA JANČE : BREŽICE 65:77 (32:41). LESTVICA: 1. Novo mesto 92 19... 3. Brežice 16... 9. Srečnik 12 itd., košarkarji Novega mesta 92 bodo že v petek v Ljubljani igrali s Feniksom, Brežičani pa v soboto doma s postojanskim Erazmom.

NAMIZNI TENIS

1. DNTL, moški, 4. krog: NOVOTEHNA : MORAVSKE TOPICE - SOBOTA 1:6 (Hribar : Benkovič 1:2, Retelj : Benko 0:2, Kralj : Unger 0:2, Hribar-Kralj : Benkovič-Benko 1:2, Miklječ : Benko 0:2, Kralj : Benkovič 2:0, Retelj Unger 0:2).

MELAMIN KOČEVJE : KAJUH-SLOVAN 5:2 (Komac : Petroc 2:0, Špelič : Žagar 2:0, Murn : Vecko 0:2, Komac-Špelič : Žagar-Vecko 2:0, Komac : Žagar 2:1, Murn : Petroc 2:0, Špelič : Vecko 1:2).

LESTVICA: 1. Moravske Toplice - Sobota 8, 2. Melamin Kočevje 8... 10. Novotehna 0. Novotehna bo igrala v gosteh z Olimpijo, Melamin pa z Moravskimi Toplicami - Soboto.

Družinska izkušnja je življenjska izkušnja

Družina je zelo pomembna družbena celica, ki je tudi podvržena spremembam. Današnja družina je drugačna, kot je bila pred desetletji, še vedno pa ostaja pomembno priběžališče za posameznika. Od družini smo se pogovarjali z delavci novomeškega Centra za socialno delo, ki se s problemi v družinah srečujejo pri vsakdanjem delu.

"Vsak je nekoga otrok. Družinska izkušnja je življenska izkušnja," je zapisala Gabi Čačinovič-Vogrinič. Takšnih in podobnih misli je bilo v letošnjem letu, ki je posvečeno družini, izrečenih že veliko. Generalna skupščina Organizacije združenih narodov je že leta 1988 določila leto 1994 za mednarodno leto družine. Doslej je OZN obračala pozornost na pomembna družbenega pranja, cela leta je posvečala ženskam, otrokom, invalidom, mladim, pismenosti, letošnje leto pa je namenila družinskim dejavam, in sicer v smislu: "Družina, viri in odgovornosti v spremenljajočem se svetu". V sodobnosti se je družinsko življenje spremeno, kajti tudi družina je živa in spremenljajoča se družbena oblika, ki se pričagaja novim družbenim spremembam. S tem, ko OZN posveča letošnje leto družini, želi poudariti pluralnost družinskih oblik in se zavzema za dosledno uresničevanje konvencij OZN, predvsem konvencije o otrokovih pravicah in konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk. Čeprav mnogi radi idealizirajo družino kot harmonično skupnost, kot takšna ni nikoli obstajala, družina je bila vedno konfliktarna. Ker ima družina tudi svoje temne plati, ki se najbolj pokažejo ob nasilju in zanemarjanju otrok, boljih, prizadetih in žensk, je skrb zarjane v letošnjem letu še posebej poudarjena.

si je zanjo potrebno prizadevati, je ugotovila ena od Mininih strank in prav gotovo taknjena ugotovitev drži.

"Družine, s katerimi prihajam v stik, imajo poleg težav, ki jih imajo sicer družine, še dodatno, ko se jim roditi prizadet otrok in se jim svet obrne na glavo," razlagata Ester Dvornik, ki dela na področju razvrščanja otrok z motnjami. V teh družinah prihaja redko do razvez, saj jim za to zmanjka energije. Vendar Ester ugotavlja, da pa lahko družine, ki imajo takega otroka in sodelujejo s centrom, zdravstvom in društvom, marsikaj pridobijo in motnjo svojega otroka spremenijo v vrednoto, za večino samoumevnje vrednote, kot je npr. zdravje, pa zna-jo bolje ceniti. Najhujše je z družinami, ki se nočejo vključiti v razna svetovanja in oblike samopomoči, kar se pogosto dogaja pri starsih intelektualcih. "Ob letu družine se prisnasa centru in naspluh v občini prizadevamo, da bi za te otroke naredili še kaj več, in mislim, da smo na nekaterih področjih tudi uspeli," pravi Dvornikova. V letošnjem letu so sodelovali pri odprtju varstveno-delovnega centra, razvojnega oddelka v vrt-

usposabljanja. Dvornikova in psiholog Goršič sta pred kratkim začela voditi tudi skupino za samopomoč staršem, ki imajo svoje prizadete otroke doma in ki niso vključeni niti v vrtec niti v šolo.

Bolje za Rome in vse, ki ne delajo.

V novomeški občini živi tudi 1,5 odst. romske populacije, s katero se na centru tudi ukvarjajo. Njihove družine se od naših nekoli razlikujejo. Več kot 95 odst. romskih družinskih skupnosti je izvenzakonskih, pa vendar družinsko vrednoto, kot je zvestoba, bolj spoštujejo kot mi. Tudi do otrok imajo zelo spoštljiv odnos. Sicer pa se na centru skupaj z občino trudijo, da bi žabjaške Rome vsaj delno socializirali. "V letošnjem letu smo zelo veliko naredili; spomladi smo organizirali tečaj opismenjevanja za mladostnike, potem kuhrske tečaj, sedaj pa sta se začela dva tečaja opismenjevanja, in sicer začetni ter nadaljevalni. S prostovoljci, dijaki iz gospinske šole, pa nameravamo organizirati tudi kuhrske tečaj ob njihovih ognjiščih," razlagata Polde Jevšek. Poleg tega so Romom spomladi pokazali, kako se sadi in seje na vrtu, zaposlili so jih v javnih delih, v letošnjem šolskem letu pa se že pozna povečan obisk v vrtcih in šolah.

krog pravic, predvsem na račun starševskega dodatka, ki ga poslej za čas porodniške prejemajo tudi matere študentke in kmetice, ter z milejšim kriterijem za otroški dodatek. Z zakonom o socialnem varstvu, ki določa, kdo je upravičen do denarnega dodatka, pa je zakon marsikoga za to pomoč prikrajšal, kajti o tem, kdo je upravičen do denarnega dodatka, poslej odloča le census, presoja delavcev centra, ki je do sprejetja zakona bila dokaj pomembna, pa je odpadla. "V najslabši položaj je ta zakonodaja spravila družine s posebnimi potrebami, npr. kjer je huda bolezen, moten otrok, in enostarševske družine, v boljši položaj pa je spravila spravila npr. Rome in vse tiste, ki ne delajo oz. se prezivljajo s sivo ekonomijo. Na žalost je razvrednotila delo in odgovornost," pravi Mežanova. Daje kriza vse hujša, dokazuje vse večje število zahtevkov in obiskov s prošnjami po pomoći. "Veliko je tudi družin, ki se ne obračajo na nas, čeprav so v hudi materialni stiski, ker jim je prosjačenje za pomoč podčastjo," pravi Goršč.

Konec meseca še okrogla miza

Ob letu družine so sodelovali tudi z nekaterimi osnovnimi šolami, kjer so organizirali družinske dneve, od začetka julija imajo enkrat tedensko odprt telefon za pogovor o družini, na osnovni šoli center pa so celo organizirali prostovoljne skupine staršev za boljšo vzgojo. "V glavnem smo delali po knjigi Thomasa Gordona, učili smo se tehnik poslušanja, predvsem pa smo skušali rešiti vsakdanja vprašanja, ki so se porajala staršem," pravi Dubrovka Hrovatič. Po os-

novnih šolah so izvajali tudi interakcijske vaje v obliki socialnih iger, poleg tega so pripravili nekatere druge dejavnosti, za soboto, 26. novembra, ob 9. uri dopoldan pa pripravlja jo na Rotovžu okroglo mizo na temo družina; udeležili se je bodo lahko vsi, ki bi strokovnjake s centra na to temo radi kaj povprašali. Pa tudi sicer so odprti za najrazličnejša vprašanja, na katere bi ljudje žeeli dobiti odgovor.

Tako kot mnoge vlade po svetu je tudi slovenska konec lanskega leta ustanovila Nacionalni svet za mednarodno leto družine; ta je naredil nacionalni program, ki si je za kratkoročno dejavnost zadal spodbujanje in razvijanje družbene občutljivosti in pozornosti do družinskih tem, kot dolgoročno dejavnost pa spodbujanje in razsirjanje dejavnosti pri zavzemanju za bopljše življenje posameznikov in družin. Na osnovi usmeritev Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve so tako kot druge po Sloveniji tudi v novomeški občini v začetku leta ustanovili skupino s strokovnjaki, ki delajo z družino. Kot nam je povedala Ana Bevc iz novomeškega sekretariata za družbene dejavnosti, so se predvsem osnovne šole močno odzvale in pripravile bodisi družinske dneve, posebne številke glasila, družinske piknike, kulturne dneve s posebnimi delavnicami na temo družine itd. Temi družina so se posvetili tudi vrtci s srečanjem s starši. Skupaj z agencijo za šport je skupina hotela septembra organizirati družinski piknik na Otočcu, vendar je zaradi slabega vremena odpadel. Svoje so prispevali tudi župnijski uradi, skupine za samopomoč, vzgojna svetovalnica za učence in starše in drugi. Številne aktivnosti, ki so bile v letošnjem letu namenjene družini, bi se morale odvijati tudi naprej in marsikje o tem razmišljajo, kajti le na ta način bo namen, ki naj bi ga imelo leto, posvečeno družini, tudi dosežen.

JOŽICA DORNIŽ

Šport: novomeška košarka se prebujajo

Stara slava se vraća

Novo mesto je pred desetimi leti imelo eno izmed najboljših slovenskih košarkarskih moštev, potem pa je šlo vse skupaj strmo navzdol in novomeško moštvo je izpadlo tudi iz najnižje lige. Če ne bi bilo Slavka Kovačeviča, ki je s svojim mladinskim moštrom na državnih tekmovanjih še vedno posegal po najvišjih mestih, bi že zdavnaj vse propadlo. Pred dvema letoma so se ponovno zbrali stari asi, ki nočejo, da bi Novo mesto ostalo košarkarska provinca in da novomeške fante izkorisčajo drugi klubi. Danes gre že na boljše,

Novo mesto, vsaj kar se košarke tiče, nikakor ne more biti nerazviti slovenski jug. Novomeško moštvo je pet let nastopalo v drugi jugoslovanski ligi in na vsaki tekmi novomeški športni dvoranji, ki je bila premajhna že takrat, ko so jo zgradili, se je zbraloto tudi po več kot tisoč gledalcev. V Novem mestu se gostovala in izgubljala celo takra moštva, kakršno je bilo Šibenka, ki je takrat na svojih klopi imela trinajstletnika, a je le nekaj let kasneje s svojimi vrogliljami pod koščekom navduševal ves košarkarski svet. Tak je bila prezgodaj umrli Dražen Petrovič. V tistih časih so na parketu pod Marofom kraljevali bratja Seničar in Kovačevič, Samo Plantan, Peter Ivančič, Ljubo Munih, Miran Župevec, Matjaž Cerkovnik, Matjaž Bajc, Franci Kek in mnogi drugi. Za njimi so prihajale generacije z novimi talenti, ki pa po letu 1984, ko se je Novomeščani zadnjič nastopali v drugi zvezdni ligi, žal niso dosegli slave svojih predhodnikov. Med kadeti in mladinci Novomeščanom ni bilo težko prebiti se med najboljše v državi, ko pa bi se morali izkazati tudi pri članih, jih je bilo njihove zgodbe o uspehu konec. Novomeško košarkarsko moštvo je kronično bolehalo za pomanjkanjem denarja, in ko se fantje zapustili srednješolske klopi, jih je večina obesila košarkarske copate na klin in se posvetila študiju ali poklicu. Le redki so ostali na parketu, tisti boljši pa so si debelejši kos košarkarskega kruha morali poiskati v drugih moštjih.

Vse je kazalo, da bo novomeška košarka popolnoma izumrla. Da se to ni zgodilo, gre zasluga predvsem Slavku Kovačeviču, ki je

nimnih pomočnikov mlade fante učil prvi košarkarski korakov. Njegovi fantje so med pionirji, kadeti in mladinci vsa ta leta krojili slovenski vrh, trenerji velikih moštev pa so med njimi vedno lahko našli довolj talentov, ki so jih v Novem mestu dobili zastonj, kje drugega pa banje morali plačati velike odškodnine.

Stari asi ustanovali nov klub

In potem je bilo nekaterim vsega tega do volj. Ker se kljub vsemu klubska uprava ni imela hoteli premakniti z mrtve točke nedavnejavnosti in neorganiziranosti, članska ekipa pa je izpadla iz vseh lig, so nekdanje novomeške košarkarske zvezde ustanovile nov klub in ga po letnici ustanovitve imenovali Novo mesto '92. Čeprav je minilo že nekaj let, odkar so fantje odigrali zadnjo tekmo, so že prva srečanja pokazala, da njihovo bogato košarkarsko znanje ni izpuhtelo. Že prvo leto so se sprehodili skozi tretjo ligo, lansko sezono pa jim je le za las usla uvrstitev v ligo A-2, kamor se bodo, kot vse kaže, uvrstili letos, ko v B ligi kot za stavo premagujejo vse nasprotnike z več kot 20 točkami razlike. Če se ne bi uvrstili v ligo A-2, bi bilo to veliko presenečenje. Poleg tega velja omeniti, da v novomeški ekipi ni niti enega kupljenega igralca ter da želijo tudi prihodnje igrati predvsem z doma vzgojenimi košarkarji.

Ko se je Novo mesto 92 pred dvema letoma pojavilo na slovenski košarkarski sceni, so ekipo sestavljali le "stari" igralci, ki so pred letom nastopali tudi v drugi jugoslovanski ligi. Že drugo leto obstoja Novega mesta 92 so se moštvu priključili tudi mladinci, nekateri med

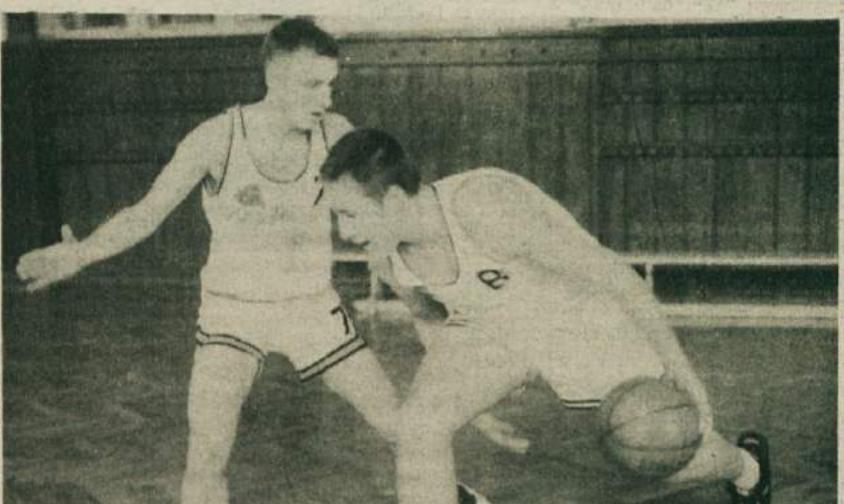
Največ je pokazal Simon Petrov, ki je sprva prav previdno stopil na parket, proti koncu sezone pa je pogumno prevzel mestvo vodje igre novomeške ekipе. Njegovo znanje ni ostalo neopaženo. Povabili so ga v državno mladinsko reprezentanco, za katero je igral na turnirju v Mannheimu, kjer se je srečal z vrstniki iz Združenih držav Amerike, Italije, Nemčije in Grčije. Vrhunec njegovega sodelovanja z mladinsko reprezentanco pa je bilo evropsko prvenstvo v izraelu, kjer je Slovenija začela imenitno in na uvodni tekmi za pet točk premagala kasnejše prvake, mlaide košarkarje Litve. Zaradi nesrečno izgubljene tekma z enotočko razlike z Italijani se ni uvrstila v finale. Na koncu so naši mladinci na tekmi za sedmo mesto premagali Rusijo.

Za Simona se ni zanimal le trener mladinske reprezentance, opazili so ga tudi nekateri klubski menadžerji, ki bi izjemno talentiranega 18-letnega Novomeščana radi videli v svojem dresu. Kljub temu da so mu ponujali kar precej denarja, je dal prednost študiju, vpisal se je namreč v prvi letni ekonomske fakultete, in domači ekipi, s katero ima velike cilje: v treh letih bi rad z ekipo Novega mesta 92 zagrajal kar v ligi A-1.

Matjaž Smodiš - mali velikan

Enake cilje ima tudi Matjaž Smoč, drugi veliki up novomeške košarke. Če so

IGOR VIDMAR

Simon Petru in Matija Šmajdž med učili

Odstrte zaveso smrti

Ni malo ljudi, ki trdijo, da so imeli obsmrtno izkušnjo in pogledali za skrivenostno zaveso smrti. V luči teh pričevanj se spreminja pogled na smrt, ki jo sodobni človek sicer rad izriva iz svoje zavesti, in z njimi pogledi na človeka samega. Ljudje odkrivajo svojo pozabljeno duhovno razsežnost.

Smrt je za vsakdanjo pamet paradoksalna zadeva. Vse živo ji je zapisano, neizbežni del usode vsakega človeka je, pa vendar je ničesar zares ne pozna. Ničesar ne ve iz lastnih izkušenj, kaj je onkrat praga smrti, saj iz smrti ni vrnitve življenje. Tako ne vemo, ali je onkrat smrti prazen nič ali pekel in nebesa oziroma bivanje v drugačni stvarnosti. Znanost, paradni konj novoveškega človeka, nam ne daje odgovora, kar pa ne pomeni, da odgovorov ni. So in ni jih tako malo. Ponujajo nam jih versta, mistiki in duhovni voditelji iz vseh dob in kulturnih krogov. Toda njihova sporočila niso znanstveni dokazi, lahko jih samo verjamemo ali pa ne. Sami tistega, kar je onkrat smrti, ne moremo izkusiti in preveriti.

Tako smo vsaj doslej menili, kaže pa, da bo treba tudi o tem razmišljati drugače. Morda pa sporočila mistikov in svetih knjig različnih verstev in ljudstev le niso čista fantazija, morda je v njih ohranjeno izkustvo, ki nam zaradi empirično usmerjene novoveške zavesti zveni tuje in mu nočemo prisluhniti, čeprav se tudi dandanes dogaja, da ljudje izkušajo nekaj podobnega. V zadnjih desetletjih se vse več govorji in piše o ljudeh, ki so izkušili smrt. Trdijo, da so odstranili zaveso smrti in pogledali v onostranstvo. Med takimi so tudi nekateri Slovenci.

Številni primeri te vrste iz razvitega zahodnega sveta so zbrani in dokumentirani v več knjigah (med nimi je gotovo najbolj znana Življenje po smrti, ki je prevedena tudi v slovenščino), gre pa v bistvu za pričanja o izkušnjah, ki so jih imeli nekateri ljudje v stanju klinične smrti, ko so bili torej praktično že mrtvi. Pomembno je, da so se, potem ko so jih obudili nazaj v življenje, spomnili, kaj se jim je v kratkem času smrti dogajalo. Morda so take izkušnje precej bolj pogoste, kot mislimo, vendar ljudje o njih neradi spregovorijo, ker se boje, da bi se jim posmehovali.

Znanost nima ustreznih razlag

Vsa tovrstna pričevanja imajo nekaj skupnega, zato lahko sestavimo dvoje tipičnih obsmrtnih izkušenj.

V prvih človek v stanju klinične smrti, po merilih medicinske znanosti torej mrtvega človeka, zapusti svoje telo in lebdi v zraku ter opazuje, kaj zdravniki počno v njegovih telesom. Sliši, kaj se pogovarjajo, a njega ničesar niti ne sliši niti ne vidi, četudi poskuša opozoriti nase.

Drugi tip obsmrtnih izkušenj je potovanje po temnem predoru, na koncu katerega je svetloba. Ko pride človek do svetlobe, ga prevzame veliko olajšanje in spokojnost. Tu se sreča z ljudmi, ki jih je spoštovan v ceni, pa so že prej umrli, ali pa se sreča z dobrim bitjem, virom te svetlobe, iz katerega seva neizmerna ljubezen in razumevanje.

Omenimo primer, ki se je dogodil v ljubljanskem Univerzitetnem kliničnem centru. Nek bolnik je, potem ko so ga obudili iz klinične smrti, opisal zdravniku, kaj je doživel. Spomnil se je, da je izstopil iz svojega telesa, lebel nad operacijsko mizo in opazoval, kako se zdravniki borijo za njegovo življenje. Seveda mu zdravnik ni verjal, zato mu je rekel, naj pove, kakšne so operacijske luči na zgornji strani. Pacient naj ne bi mogel vedeti te podrobnosti, saj celo vsi zdravniki zanjo ne vedo. Bolnik pa jih je natančno opisal in s tem pošteno zaprapstil zdravnika.

O vsem tem je tekpel pogovor na okrogli mizi, ki jo je prejšnji teden v Cankarjevem domu na temo Izzivi obsmrtnih izkušenj pripravil Center za duhovno kulturo v Ljubljani. V nabito polno Okrogli dvorani so psiholog dr. Janez Musek, psihonkologinja dr. Marija Vegelj-Pirc, učitelj globinske meditacije Primož Škoberne ter književnik Ivo Svetina govorili o obsmrtnih izkušnjah ter jih postavili v sklop izkušenj spoznanja in doživljanja duhovne razsežnosti človeka. Prav ta razsežnost je bila

v sodobni zahodni družbi najbolj zanemarjena in porinjena v stran. Smrt pa se ne pokaže kot grozljivo in popolno izničenje človeka samo, če drži, da ima človek neko globijo duhovno identitet, ki se na nam nmedojemljiv način ohranja tudi po smerti.

Dr. Musek je dejal, da znanost priznava obsmrtno izkušnjo, ne najde pa ustrezne razlage zanje. Poskušali so jih razlagati kot halucinacije, ki nastanejo zaradi pomanjkanja kisika v možganih ali pa so posledica drugih fizioloških procesov, ki potekajo v možganih in telesu. Psihologija govori tudi o projekciji človekovih želja, ki se realizirajo kot obsmrtna halucinacija. Žal nobena od teh razlag ni dovolj prepričljiva in ne zdrži natančnejšega preverjanja. Znanstveniki predvsem to, da se vseh primerih pojavljajo zelo podobni vzorci obsmrtnih izkušenj ne glede na versko prepričanje in ne glede na to, kateri kulturni tradiciji priпадa človek, ki doživlja te izkušnje.

Človek pozna več stanj zavesti

"Navadili smo se gledati na svet in na resničnost samo skozi prizmo zavestega stanja, kot da je to edina resničnost in kot da ne bi poznali še drugih stanj zavesti. Vse presojoamo z vidika našega običajnega zavestnega stanja tako imenovane budne zavesti, kot da človeštvo ne bi imelo že od samega svojega začetka izkušev tudi z drugimi in drugačnimi stanji zavesti. Če pogledamo takoj vzhodno kot zahodno izročilo, zlasti izročilo mistične filozofije, pride do spoznanja, da obstajajo tudi drugačna zavestna stanja, in to takšna, ki so širša in svobodnejša od običajnega. Že naša sanjska zavest je v nekem smislu svobodnejša, da o drugih, da katerih lahko naravno pridev, npr. o meditaciji, sploh ne govorim. Če presojoamo stvari skozi prizmo tistega zavestnega stanja, v katerem pač neko resničnost doživljamo, pride do drugačnih pogledov na svet in lahko ugotavljamo, da se v človeku nahaja nekaj, kar povezuje ta različna zavestna stanja. Gre za to, da spoznamo, da so tiste resničnosti, o katerih govorimo, vezane na naša duhovna stanja in da nimamo nobenega razloga, da bi eno od zavestnih stanj, eno od teh resničnosti postavljali nad druge in vse razen enega imeli za iluzorne," je dejal dr. Musek.

Dr. Marija Vegelj-Pirc se kot psihologinja že desetletja ukvarja z bolniki, oboleli mi za rakom. Tako rekoč vsak dan ima

opravka z doživljjanjem smrti. Tudi ona razume obsmrtno izkušnjo kot manifestacijo človekove duhovne razsežnosti. "Človek je telesno, duševno in duhovno bitje," pravi. "Slednje je pogosto zatrto in potisnjeno v stran. Pri umirajočih bolnikih začutim prav to, duhovno dimenzijo človeka." Blizina smrti človeka preobrazi in v soočenju s smrto človek duhovno dozori. Ljudje odkrivajo nove vrednote, mnoge dozdevne vrednote, za katere so prej zapravljali čas in denar, pa prevernotijo oziroma ugotavljajo njihovo praznino.

Tibetanska knjiga mrtvih

V sklopu teh vprašanj je posebej zanimiva sveta knjiga tibetanskega budizma Barndo Todol oziroma Tibetanska knjiga mrtvih, kot jo prevajajo v svetovne jezike. Pred kratkim je izšla tudi v slovenščini pri založbi Mihelač. Prevedel jo je Ivo Svetina, ki se s tibetanskim duhovnim izročilom ukvarja že več let. "Ob prevajjanju te knjige sem se marsičesa naučil," je povedal. "Zdi se mi, da me je ta knjiga v temelju spremenila, in upam, da bo branje te knjige še marsikom pojasnilo skrivnost, ki se tiče zlasti življenja. Mnogi poznavalci te skrivnostne knjige trdijo, da je to klub svojemu naslovu knjiga za žive, kajti tako, kot živimo, bomo tudi umrli."

V Tibetanski knjigi mrtvih so, kot je dejal Svetina, natančno razložene ne samo ob-

naše korenine

Vedno le na lastnih nogah

Teh nekaj kilometrov od Velikih sel do Adleščev za Nika res ne pomeni nobenega problema. Tudi sedaj, ko jih šteje že osemindeset let, ne. Redno kot ura jo vsako nedeljo dopoldne primaha peš v Adlešče na pijačo, potem pa stopi skupaj z možkarji še v gostilni pri Anici na odojka ali jagnjetino. Ta njegova rednost je postala še prisvojena. Prišel je namreč tudi takrat, ko je divjala vojna za Slovenijo. Niko zjutraj ni poslušal radia in tako ni mogel vedeti, da so vsi v zakloniščih. Pražnje oblečen se je začudeno oziral naokrog po Adleščih in ugibal, če se morda ni zmotil v dnevu. Ko je zvedel, kako je s stvarjo, jo je spet mahnil domov. Peš seveda, kajti Belokranjec Niko Peteh iz Velikih sel pri Adleščih je lastnim nogam vedno najbolj zaupal. In veliko razlogov je imel za to, saj so ga vedno prinesle spet domov. "Peš je najbolje," pravi. "No, včasih sem se poskusil tudi s kolesom, pa me je zvrglo. Tudi konje sem imel, pa so jih spodrinali traktorji. Nog pa zaenkrat še ne mislim zamenjati." Svojim nogam Niko Peteh res z vso pravico zaupa. Prinesle so ga nazaj iz panonskih tavnin, kamor ga je vpokljal starojugoslovenski režim, da bi ga branil pred napadalci, ter z Laškega in Nemškega, kamor so ga odvlekle okupatorske vojske.

Niko je privekal na svet v belokranjski vasici Velika selo. Bilo je na začetku tega stoletja. Rojenice mu niso bile naklonjene, kajti že v rani mladosti je izgubil obo starša: najprej mamo, potem pa še očeta. Hitro se je moral torej postaviti na lastne noge. Na začetku je zanj skrbela teta, potem pa sta si z Anko na domači kmetiji osnovala lastno družino. A kot rečeno, vrag ni miroval. Najprej je moral Niko dom zapustiti, ko so se vojni oblaki zgrnili nad Evropo. Razpad starojugoslovenske vojne ga je pustil daleč na jugu. Ni mu preostalo drugoga kot vzetih pot pod noge in po vztrajni hoji in številnih peripetijah je vendarle prečkal Kolpo in prišel domov. Ni mu bilo dano dolgo uživati domače grude.

V nedeljskem dopoldnevu so Adlešči še zaspani. Ob cesti so parkirani številni avtomobili. Ženske in otroci so pri maši, moški se zbirajo ob pijači in pogovorju v bližnjem bifeju in gostilni. Tam je osnovna šola, tam gasilski dom, zadaj pa jama, kjer je gradbišče za novo šolsko igrišče. Niko gleda, kako se kraj spreminja, a njegove misli so v drugem času: "Se sedaj imajo v Adleščih prvo nedeljo v avgustu gasilsko veselico. To je v spomin na 6. avgust dvainštiridesetega leta. Takrat so Italijani zgnali skupaj fante in moške iz bližnje in daljne okolice in nas poslali v Italijo. Nekateri se niso nikoli več vrnili domov. Zame je to pomenilo več kot eno leto taborišča v Italiji in nekaj manj kot dve leti prisilnega dela v Nemčiji." Tako pripoveduje eden najstarejših možkarjev v soseški. Se dobro, da je tako čil in krepat. Živa priča časov je, o katerih nekateri ne bi hoteli nič vedeti. Tam iz Trsta je že slišati glasove novih

smrtnih izkušnje, ampak tudi posmrtnje. Knjiga je v bistvu priročnik, ki naj bi umrela vodila skozi tri ravni posmrtnega sveta, zasmrtja, in mu pomagal, da se reši strahu pred nenavadnimi karmičnimi vizijami, sanjskimi podobami, božanstvi, dobrimi in zlimi demoni, s katerimi se v zasmrtju srečuje. Vse to so emanacije človekovih preteklih dejanj in srečanje z njimi je za umrelga grozljivo. Knjiga, ki se po tradiciji bere umrlemu, skuša umrlega pomiriti, da ohrani neko trdnost in spozna naravo vizij ter, če je le mogoče, najde pot iz kroga ponovnega rojevanja in smrti. "Prevajalci te knjige so se nenehno spraševali, kako je v 8. stol. n. št. nastal ta nenavadni zapis. Dejstvo je, da je nastal na konkretnih izkušnjah in doživljajih tibetanskih modrecov, ki so se podali onstran in se od tam tudi vrnili. To je za evropsko pamet nadvse vprašljiva zadeva, vendar kažejo medicinske izkušnje, da nekaj vendar je na tem, da se v usodnih trenutkih smrti nekaj dogaja," meni Svetina.

Budizem uči, da smrti ni, da je samo življenje, ki neprestano teče dalje in spreminja svoje oblike. Smrt so vrata, skozi katera vstopamo oziroma izstopamo. Zaradi tega je Knjiga mrtvih priročnik za žive, kajti sedaj imamo čas, da se pripravimo na tisti trenutek, ko prav gotovo ne bomo imeli več časa razmišljati o tem, kaj nam je storiti.

MILAN MARKELJ

Niko Peteh iz Velikih sel

generacij Italijanov, ki bi hoteli, da se jim hodimo opravičevat, čeprav naša noge nprostovljajo in osvajalsko nikoli stopila na njihovo zemljo. Imamo pa korenine, ki lahko same pričajo o nasprotnem. In dokler smo jim pripravljeni prisluhniti in spoštovati njihov glas, bo tudi naša vest pred svetom čista.

Ko kasneje posedemo za mizo v gostilni pri Ančki, Niko spet pripoveduje: "V italijanskem taborišču smo trpeli hudo lakoto in pasli uši. Drugega dela nismo imeli. Da bi potesnili lakoto, smo pobirali hrastov žir in si ga sami pripravljali. Ni bil najbolj okusen, a za prvo silo je bilo. Na veliki petek smo dobili kozarec vina in nekaj mesa. Kdo bi tedaj mislil na post! Pospravili smo vse, kar je bilo. Potem je le prišel italijanski razpad. Vse je bežalo. Tudi jaz sem pobegnil pod žico in jo mahnil v smeri doma. Z mano je šel še en Belokranjec. Peš sva prišla žič doberšen kos poti in sva se dobro izogibala raznim nevarnostim. V bližini Malih Lašč pa so nju prestregli Nemci in poti domov je bil konec. Najprej sva morala kopati jarke, potem pa so nju strplili v barake skupaj z drugimi ujetniki. Bili so partizani. Njih so postrelili, za nju pa so že imeli podatke in so nama verjeli, ko sva rekla, da sva iz taborišča. Tako so nju poslali na delo v Nemčijo."

Niko je v Nemčiji živel precej bolje kot Italiji. Opravljal je svoje delo, za katero je bil celokrat plačan, imel je hrano in streho nad glavo. Hrepnenje po domu pa je bilo kljub temu veliko. Ko so prišli Rusi in jih osvobodili, se je reka taboriščnikov udružil proti jugu. Kdaj pa kdaj je prav prišla konjska vprega, včasih tudi vlak, a Niku so, ko je bil tega že vajen, še najbolje služile noge. Ko je prepeščil še tisti zadnji konec poti do Črnomlja pa do doma, je zavriskal na velenje.

Odmed tistega vriska je že zdavnaj zamisli med belokranjskimi streljniki, nikoli pa ne bo v Niku in njegovih naslednikih zamrl spomina na krivice, ki mu jih je prizadejala tujčeva roka. Zato se ne bo hodil nikomur opravičevat. Medtem ko ga ni bilo, je njegov domačija skupaj z lesom, ki ga je pripravil za gradnjo novega doma, izginila v ognju. Se dobro, da je tako čil in krepat. Živa priča časov je, o katerih nekateri ne bi hoteli nič vedeti. Tam iz Trsta je že slišati glasove novih

podjetništvo: domači čips

Čips, doma s Krškega polja

V slovenskih trgovinah lahko zadnje čase najdemo veliko vrst počenega krompirčka najrazličnejšega porekla. Vendar vse do zadnje pomladi nismo imeli pravega slovenskega čipsa (če odmislimo Cekinček, ki so ga pred desetletji pekli na Mirni in Mali Loki). Spomladi je namreč zasebno družinsko podjetje Gea iz Rake poslalo na trg prve poizkusne zavitke tega slanega peciva.

To je sen lažki čips slovenske blagovne znamke, ki nosi ime Čipsi, najdemo tudi v dolenjskih trgovinah, v Posavju, vse do Celja, Kočevja, poskušajo pa ga lažki tudi ponekod v Ljubljani.

Ideja o čipsu je pri Češnovarjevih v Malem Korenu pri Raki zorela dalj časa. Dve leti so zbirali opremo in stroje za proizvodnjo, kajti ponudbe za stroje so imele zelo visoke cene, okoli dveh milijonov nemških mark na primer, pri tem pa nista bili vsteti montaža in tehnologija. Tako je Franc Češnovar postopoma nabavljala stroje in opremo iz tujine in tudi našo, nekaj pa je celo lastne konstrukcije.

Za čips le najboljši krompir

Zaradi boljšega izkoristka delajo raje 16 ur skupaj, tako da je kakšen "prost" dan namenjen čiščenju in drugim opravilom, ki jih proizvodnja zahteva. Z opremo, ki jo imajo, bodo lahko letno predelali tudi do 400 ali celo več ton krompirja. Tega za sedaj največ dobijo z Gorenjske, kajti sorto krompirja, ki je za čips najboljša, so naši le pri petih pridelovalcih.

"Kvaliteta krompirja je zelo pomembna, kajti na rezinah pečenega krompirčka se vidi vse," pravi Franc. Del surovej dobijo tudi s Krškega polja, vendar bodo poskušali postopoma vsega kupiti tukaj, saj bi bili tako

FOTO: T. GAZVODA

NAGRADI V DOBLIČE IN NOVO MESTO

Zreb je izmed reševalcev 43. nagradne križanke izbral MARIJO BANOVEC iz Doblič in MARTINA BOŽIČA iz Novega mesta. Banovevi je pripadla denarna nagrada, Božič pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 28. novembra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 45. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 43. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 43. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: ZLAT, BELIZE, OTONE, PROSTI, DRONTA, PRASKA, VS, EC, RADIAN, OKAPKI, OKORN, VDANOST, SEN, TALJ, KLOR, ETIMON, AVESTA, KESONI, TRTAR.

prgišče misli

V bistvu je sleherni narod brez zgodovine, vse dokler se ne osvesti kot etnična skupnost in kot takšna začne politično delovati.

A. MORITSCH

Ideološko prepričanje je nadomestek za lastno razmišljanje.

J. K. GALBRAITH

Ves svet je odsev naše srčnosti in našega strahu, ogledalo naše resnice in nemira.

E. KOCEK

Če ljubiš, kmalu pozabi žalitev.

F.M. DOSTOJEVSKI

Kako puhalo zazveni znanost, kadar se vanjo z obupom zaleti strasti polna glava.

V. HUGO

Na svetu ni nič nepotrebnega.

M. KUNDERA

NAGRADNA KRIŽANKA

45

	BUČAM PODGOBI VRITNI PLODOVI	ČEBELJI PODGOBNA ZLIZELKA	ZADNJI DEL GLAVE PRI VRATU	GRŠKI BOG VOJNE	SALOMONOV UGANKAR
PIRAT					RUŠEVINA
NEPROFESSIONALKA					KRAJ NA KRBAVSKEM POLJU
LANTAN NADZIRAJE TISKA		PRITOK ADICE	ČLOVEK S TELESNO OKVARO		MAKED. PESNIK SOPOV
				SENAT	ENIGMA ENIGMA ENIGMA ENIGMA ENIGMA ENIGMA
				ANDREJ HIENG	OLGA REMS
AVTOR: MARKO BOKALIC	DOLŽINSKA MERA	SOČIVJE SULTANOV RAZGLAS			OSNOVNE MERE GOSTA BOMBARDZNA TIKANINA
ANGL. PISATELJ (MEDVED PO)			OMAHLJivec ČISTINA V GOZDU		
POVRŠINSKO RAZJEDANJE TAL				NAZIV	BALERINA STRANIC DENARNI NADOMEŠTEK
NEDOTAKLIJIV PREDMET		ODSOTNOST OBTOŽENCA V KRAJU DELIKTA			OSVOBO-DILNA FRONTA IVAN URBAŠ
AVSTR. SMUČARKA SYLVIA		SLOV. ZBOROVODJA IN SKLADATELJ RADO			
OBVODNA PTICA		NEKD. NEIMSKI KANCER KonRAD			

zanimivosti iz sveta

Veliki pok pod vprašajem

Odkar so med spektakularnim podvigom ameriški astronauti popravili Hubblov teleskop, je ta dragocena naprava, ki že nekaj let kroži v velikih višinah okoli Zemlje, poslala znanstvenikom obilo dragocenih znanstvenih podatkov o vesolju. Najnovejši so močno vznemirili znanstvenike, saj so se z njimi zamajali temelji sedanjega razumevanja vesolja.

Ker optičnega teleskopa v vesolju - to v bistvu je sloviti Hubblov teleskop - ne moti zemeljsko ozračje, je z njim mogoče videti izredno daleč, prav v zadnje koticke vesolja. Vesoljski teleskop je tako ugledal stvari, ki jih astronomi doslej niso imeli priložnost videti. Med drugim je postregel s senzacionalnim dokazom o obstoju črnih luknenj, odprt na stotine neznanih novih osončij v po-rajanju in naredil izredne posnetke trčenj delov Shoemaker-Levyjevega kometa ob Jupiter. A vse to je bilo le ogrevanje za najpomembnejšo in najbolj nestrenpo pričakovano nalogu - ugotovitev, koliko je staro vesolje. Vprašanje je že samo po sebi veličastno in vznemirljivo, od odgovora nanj pa je odvisno še marsikaj drugega, med drugim odgovori o poteku razvoja vesolja in tudi o njegovem koncu.

Premlado vesolje?

Pred kratkim so znanstveniki javnosti posredovali podatke, na osnovi katerih astronomi lahko rečejo, da je vesolje staro od 8 do 12 milijard let. To je sicer dokaj nenatančna številka, a je kljub temu pošteno vznemirila znanstvenike po vsem svetu. Problem je namreč v tem, da so nekatere zvezde, celo v naši galaksiji jih je nekaj, po dosedanjih ugotovitvah znanosti precej starejše, od 14 do 16 milijard let. Zadeva je res nerodna, kako naj bi namreč zvezde nastale prej kot vesolje. Astronom Aleksej Filipenko iz skupine, ki je analizirala podatke s Hubblovega teleskopa, meni, da gre za fantastično zadevo, ki lahko prinese pravo revolucijo v astronomiji.

Ce bodo ocene, dobljene s pomočjo meritev vesoljskega teleskopa, potrdili z novimi, potem bo astrofizikom postal res vroče. Jasno bo namreč, da zvezd in njihovega razvoja sploh ne poznačajo takozelo dobro, kot so ta čas še trdno prepričani, ali pa bo treba odkrito povedati, da nekaj ni v redu s splošno sprejetou teorijo, po kateri je vesolje nastalo z velikim pokom in se po njem ne-prestano širi.

Znanstveniki so za ugotavljanje starosti vesolja s pomočjo Hubblovega teleskopa

zdravnik razlagá

dr. Jasmina Patkovič Colarič

Gripa

Cepanje priporočamo predvsem:

- osebam starejšim od 60 let
- osebam s kroničnimi obolenji srca in ožilja, pljučnimi in presnovnimi boleznimi, ledvičnimi in živčno-mišičnimi obolenji
- osebam, ki čakajo na diagnostične preiskave ali zdravljenje v bolnišnicni
- otrokom, ki se dolgotrajno zdravijo s salicilati

Cepanje z ozirom na možnost okužbe (predstavljajo pa tudi vir okužbe) priporočamo tudi:

- zdravstvenemu osebju
- zaposlenim v negovalnih zavodih
- osebam, ki opravljajo nego na domu
- družinskim članom oseb, ki so rizične glede gripe
- drugim osebam, pri katerih odsotnost z dela predstavlja prekinitev pomembne dejavnosti (izobraževanje, bančništvo, gasilci, policija, promet, pošta...)

Cepimo tudi določene kategorije prebivalstva:

- nosečnice z zdravstvenimi težavami
- osebe okužene z virusom aidsa
- potnike, ki potujejo v kraje, kjer je pričakovati kroženje virusa gripe

Cepanje priporočamo tudi za vse druge odrasle in otroke.

Otroci, mlajši od 4 let, prejmejo dve dozi cepiva v presledku enega meseca. Odrasli prejmejo eno dozo. Cepi se v nadlaht, dojenčke in mlajše otroke v stegno.

Ne cepimo oseb, pri katerih je znana preobčutljivost na jajca ali sestavine cepiva. V tem primeru se za zaščito uporabljajo zdravila amantadin in rimantadin, ki pa nikakor ne morejo nadomestiti cepljenja. Cepljenje odložimo, če oseba preboleva akutno vročinsko bolezen. Ob manjših okužbah brez temperature ali pri alergijskih nahodih lahko cepimo.

Ce se po cepljenju pojavi respiratorna bolezen (nahod, prehlad itd.) gre za sočasen pojav, ki ni posledica cepljenja.

Stranski učinki cepljenja se pojavijo pri manjšem številu oseb in ne prevagijo koristi cepljenja. Najpogosteje se pojavi bolečina na mestu cepljenja, ki traja do dva dni, nekaj ur po cepljenju pa se lahko pojavita tudi povisana temperatura in slabo počutje, kar traja 1 do 2 dni.

Zaradi resnosti bolezenskih znakov, možnih zapletov in težkih posledic ter množičnega pojavljanja in ogromnih materialnih izgub je gripa pomemben zdravstveni in ekonomski problem. Pri nas cepljenje poteka že vrsto let, vendar nikoli ni bilo cepljenih toliko oseb, da bi preprečili kroženje virusa in s tem zavarovali ogrožene ljudi in tiste, ki ne morejo biti cepljeni.

Ne zamudite priložnosti za cepljenje proti gripi.

Cepanje izvajajo zdravstveni domovi in Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto.

Cepivo za gripo je izdelano na inštitutu Pasteur Merieux v Franciji. Plačnik cepiva je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, tako da je cepivo za nas brezplačno. Stroški cepljenja pa za vsakega posameznika znašajo 500 SIT (namenjena so pokritju stroškov, ki jih ima izvajalec cepljenja z nabavo, transportom, hranjenjem cepiva ter organizacijo in izvedbo cepljenja).

Konec

praktični praktični KRIŽ
praktični praktični KRIŽ
praktični praktični KRIŽ
praktični praktični KRIŽ

Nega nohtov

Če hočete imeti zdrave in močne nohte, jih morate tudi pravilno negovati. Po prhanju ali kopanju si nohte masirajte z mlekom ali kremo za telo, najbolje pa je mandljivo mleko. Pri pomivanju posode uporabljajte gumijaste rokavice, saj čistila izsušijo nohte in ti postanejo krhki. Po umivanju rok si jih vsakič namažite z dobro kremo. Če si nohte lakirate, nanesite nanje najprej podlagu, saj bo tako lak zdržal dlje časa. Pri negi nohtov bodite pazljivi in ne uporabljajte kovinskih pripomočkov kot so pilice in pripomočki za potiskanje obnohtne kožice. Nohtov na nogah pri rezanju ne zaokružujte, ampak jih odrezite naravnost, da se ne bodo začeli vrščati v tkivo. Ne nosite pretesnih čevljev, ker škodujejo tako nohtom kot nogam. Če pa ne morete počakati, da se polikrani nohti posušijo, jih za nekaj trenutkov pomoličite v vodo z ledom in pospešite boste sušenje.

Kostanjev puding z vinsko peno

Potrebujemo: 200 g sladke smetane, 2 dl mleka, 1/8 l črnega vina (ali mleka), 4 žlice medu, 1 vanilijev sladkor, 425 g kostanjevega pireja, 1 vrečko praška za čokoladni puding; za preliv: 3 rumenjake, 100 g sladkor v prahu, 2 dl belega vina. Smetano, 1 dl mleka, črno vino, med in vanilijev zavremo. Primešamo kostanjev pire in ponovno segremo, da zavre. Prašek za puding gladko razmešamo v preostalem mleku. Zlijemo v kostanjevo smetano in pustimo, da prevre. Nalijemo v 6 modelčkov ali skodelic in pustimo, da se ohladi. Za 3 ure postavimo v hladilnik. Modelčete potopimo z dnem v vročo vodo, zvrnemo puding na krožnike. Model vedno debelo in skrbno namastimo in nato potremo z dobitinami. Pripravimo preliv: rumenjake, sladkor v prahu in vino damo v skledo, skledo pa postavimo v vročo vodno kopljo. Stepmo z metlico, da dobimo gusto peno. Puden pa tekne tudi z napol stepeno sladko smetano ali z vanilijevim prelivom.

 Biogrena za vrt
Jesenka obdelava in gnjenje vrt sta mnogo boljša od spomladanskega. Mraz izboljša strukturo jeseni prelopatah ali preoranih tal, mraz pa omogoči mikroorganizmom v tleh, da predelajo organsko snov, hlevski gnoj ali kompost v tako obliko, da je dostopna rastlinam. Da se ta proces še pospeši, pripomorejo umetno dodane drobnovizke, ki jih vsebujejo posebna gnojila, med katerimi priporočajo zlasti biograno, izdelek Unichema iz Ljubljane. Gram tega umetnega organskega gnojila vsebuje 22 milijard mikroorganizmov, ki se, ko pridejo v tla, z vso vremem lotijo predelave organskih snov in s tem delajo zemljo rodovitno. Za en ar vrta zadošča kakih 20 kg biogene, če ne dodajamo drugih organskih snov, sicer pa manj. Biogrena je brikitirano gnojilo; zadelana v tla, ne olajša rastlinam le dostopnost do mineralov, temveč izboljša tudi zračnost tal in pomaga zadržati v njih več vlage.

Rešilna svetloba

Najtemnejši čas leta je. Avtomobilisti imajo v tem času dovolj skrb, da v mraku, dežju in megli sledijo prometnim znakom in cestnim oznakam, ki označujejo vozišče in stanje na njem, potem pa so tu še ti pešci. Nebodijtreba! Avtomobilisti se včasih obnašajo do njih, kot da sami ne bi imeli svojega para nog. In pešci? Tudi oni bi morasli pomisliti, v kakih razmerah se gibljejo in voznikom omogoči preglednost. Tudi pri nas se že marsikje dobijo svetleči se trakovi ali obeski, imenovani kresničke, s katerimi bi morala biti opremljena zunanja oblačila vsaj tistih otrok, ki se v tam času pojavljajo na cesti, dobro pa bi bilo, če bi tudi ostali pešci mislili na to. Opraviti se tako, da bomo čim bolj vidni v prometu, bi moral biti vidilo vseh, ki se ponoči ali v slabši vidljivosti odpravljamo na cesto. Tudi pri nas so že nekatera podjetja, ki izdelujejo opozorilna odsevna oblačila. Naj nam ne bo žal stroškov in truda za nekaj, s čimer si lahko kupimo življence!

Energetsko varčno kuhanje II

Potporni grelec ali aparat za kavo varčneje segrejeta manjše količine vode. Tudi mikrovavovne pečice še zlasti manjše porcije kuhajo ali segrevajo varčnejše. Mikrovavovne pečice lahko prihrani do 80 odst. električne energije, prav tako električni kuhalniki za kuhanje. Pečice pripravljamo več jedi hkrati, predvsem v takih z vročim zrakom. Tako varčujemo z energijo - seveda, če se vonja ne "tepet". Vrata pečic ne smemo odpirati po nepotrebni. Dolgo predgrevanje pečice pomeni nepotrebno razispavanje energije. Šele za količine, večje od enega kilograma, je dejansko vredno prižgati pečico. Pečico izklopimo 10 minut prej, predno je jed pečena in izkoristimo akumulirano toploto. Poraba energije je pri novejših modelih pečic manjša, kar je rezultat boljše toplotne izolacije, boljšega tesnenja in večkratne zasteklitve vrat. K varčni rabi lahko pripomore tudi dodatna oprema pečic, kot so programska ura, signalna ura in termostat.

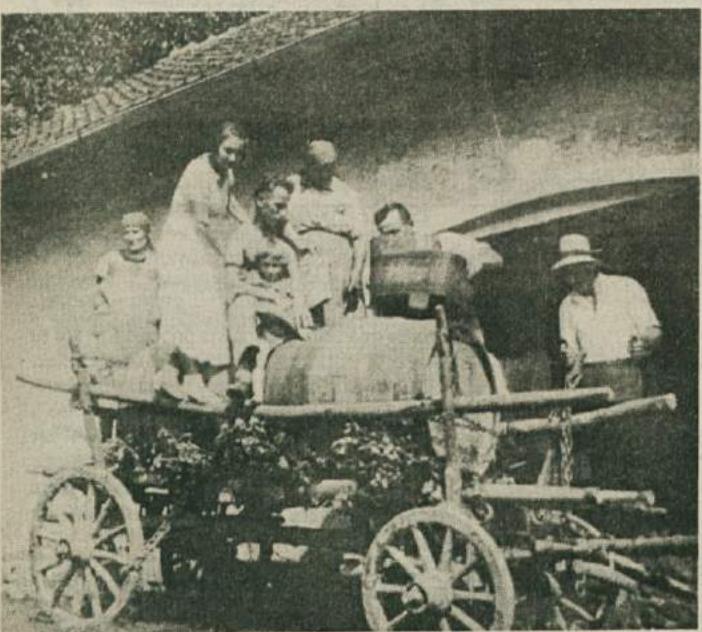

Foto: Iz arhiva Posavskega muzeja

PRETAKANJE VINA - Vino so nekaj prodajali domaćim gostilnam in stalnim odjemalcem, ki so sami prihajali ponj iz različnih krajev, od Žužemberka in Ljubljane do Kranja in Jesenic. V navadi je bilo, da so čim dlje prihranili nekaj trsov muškata in z njim namazali notranjost sodov ter s tem odišavili vino. Kupci - tovorniki so vino pred nakupom pokušali od kleti do kleti, Kjer so se odločili za nakup, so jim pripravili bogato kosilo z govejo juho, pečenim puranom in mlinci. Za povrh so kupcu darovali živega purana. Vino so tovorniki odpeljali s konjsko vprego v sodih polovnjakih, ki so držali po 280 litrov. Na sliki: pretakanje vina v Glogovem Brodu pri Brežicah. (Pripravila etnologinja Ivanka Počkar).

In Trdinovih napiskov

Hamletovski znacaj - Šekspirov Hamlet hodi človeku na misel, če sliši kako različne sodbe izrekajo Dolenjci proti raznim osebam in tudi proti eni, če vidijo, da je store s potrjevanjem njenih besed po volji.

Gnusni obrazzi belih Kranjcov - Vidi se, da ni sv. Feliks preveč poplaren tod. Tem bolj je pri "Hrovati". Teh romarjev prišlo je dosti na Kapitelj, čeravno tudi njih mnogo manj kot pred 30 ali 20 leti. Iz raznih vzrokov hira romanje povsod. Hrovatje bili so v belih gatah ali hlačah iz suknja, srajco čez njih, na glavah črne klobuke, preko rame torbo in marsikater dolg močen suk. oprsnik, spodaj ošaran. Ženske bile so vse bele - peča - kiklja pregača. Nogavice odraslenih rudeče, manjih puniče ali višnjeve. Ali narodna nošnja začela se je gubiti tudi pri teh belih Kranjcuh. Marsikater ženska imela je na glavi že kupivno ruto, kar se je podalo slabō med beljavo ostale obleke. Možki in ženske bili so večidel rujavih, črnih, nagrbljenih, gnusnih obrazov, bere se na njih težki trud, velika delavnost, kratko spavanje, pa tudi fuk in pijanje.

Prave sužnje - Včasi se hudobno obnašajo do dekel zlasti domaći otroci. Čmijo jih karjih morejo in mečajo nanje tudi krvicne in napake, kendar jih niso deležne. Dekle so prave sužnje. Obnašajo se do njih mnogokrat tudi tako, da niso vredne nič spoštovanja.

Hrovati nesramni pusteži - Naj nesramnejši beraci so hrvaški in med romarji so Hrovatje poleg Kočevarjev naj veči pusteži, leno polegavajo po tleh in še govoriti jim se dosti ne ljubi.

V notranjosti Balija

Tisti pravi Bali, ki privablja že stoletja, se začenja šele globoko v notranjosti. Tu lahko še vedno srečas kmeta, ki se sklanja nad lesenim plugom, v katerega je vprezen vodni bivol. Bosonogi starci in ženske gazijo blato na riževih poljih. Na drugem koncu pa medtem že mlatijo pravkar požeto klasje. Toplo podnebje namreč omogoča kar dve žetvi na leto.

Za polja na Baliju skrbijo predvsem ženske. Toda ženske imajo lahko tudi pomembno versko ali politično moč, najpogosteje pa vseeno skrbijo za družinski proračun s prodajo takšnega ali drugičnega blaga.

V notranjosti otoka daje pokrajini poseben pečat vulkan Agung. Balijci menijo, da vse visoko predstavlja močno, dobro in zdravo, medtem ko morje prinaša pogubo. Gore imajo za svete in napomembnejši templji so zrasli visoko v strminah.

Na robu velikega kraterja sem zamaknjeno občudoval čudovito stvaritev narave. V ugaslem ognjeniku se je bleščalo jezero, na eni strani obdano z bujnim gozdom, ki je bil pravo nasprotje drugemu bregu, razbrzdanemu od strnjene lave. Nad vasico objezru se je dvigal vrh vulkana, katerega bele meglice so pričale, da se tam zgoraj še vedno nekaj dogaja. Idilično podobo so mi pokvarili vsiljivi prodajci, ki so kar zrasli iz grmovja ob cesti. Kot sitne muhe so se obesali name in se niso dali odgnati ne zlepa ne zgrda.

Gorjani tod okoli so gotovo najagresivnejši in denarja lačni ljudje v vsej Indoneziji. Po dolgem barantanju za šop banan sem se zlovoljno obrnil. Ko je pohlepna ženčina videla, da s kupčicom res ne bo nič, je pritekla za meno in začela drastično zniževati ceno. Toda barantanja sem imel vrh glave. Za prvim

Igor Fabjan

U deželi tisočerih atakov

5

ovinkom in mi je še uspelo ujeti njene kletvice, s katerimi mi je od srca zaželeta, naj se zvrnem na prvem ovinku.

Klub temu da sem še kar zaupal svojim voznim sposobnostim, se me je polastil nelagoden občutek. V tuji deželi, med tujimi bogovi in divjaško razpoloženimi vozniki res nikoli ne veš, kje te čaka nesreča. Pomisli sem že, da bi se zgledoval po balijskih šoferjih, ki v templjih ob cesti včasih darujejo kak cvet in potem še bolj divje vozijo naprej, prepričani, da jih sedaj varujejo dobrí duhovi. Toda nevernikom darovanje gotovo ne pomaga.

Popoldne sem se spet spustil med prijaznejše vasi, zelena riževa polja in nasmejane ljudi. Spet sem lahko sproščeno zadihal, saj sem lahko mirno hodil okoli, ne da bi mi skušali domaćini po vsej sili nekaj prodati. Občudoval sem lično izdelane bambusove kletke, v katerih so se šopirili postavni petelin. Vedel sem, da pisani ptiči niso le za okras. Končno sem sredi trga male vasi naletel na razburjeno gručo moških. Krilili so z rokami, se prerivali in kričali kot na kakšni tekmi. Le s težavo sem se prerinil skozi.

Sredi trga sta se dvije zaganjala petelina, da je letelo perje naokoli. V žarkih zahajajočega sonca so se bleščali kot britvice ostri noži, ki so jih petelinom pritrdili na noge. Vse skupaj je trajalo le nekaj dolgih sekund, potem pa je beli petelin povesil krila, se nerodno zazibal in omahnil v zadnjih trzajih. Lastnik zmagovalca je svojega petelina radostno dvignil

vzrok, med gledalci je završalo, denar pa je šel iz roke.

Petelinji boji so bili nekaj sestavnih del ceremonij v templjih, kjer je tekla kri v čast bogov. Danes so le še nekakšna mešanica športa in predvsem priložnosti za zasluge. Pred začetom vsakega boja namreč sklepajo stave in tisti, ki stavijo na zmagovalca, lahko poberejo kar čeden kupček denarja. Petelinji boji so sicer z zakonom prepovedani, toda za to se nihče kaj prida ne zmeni.

Zadnje dneve na Baliju sem sklenil preživeti kar se da udobno. Za nekaj dolarjev sem najel bambusovo hiško in se posvetil peščeni plaži tako kot večina premožnejših turistov, ki si običajno poiščejo varno zavetje za zidovi katerega izmed razkošnih hotelov.

Otok treh religij

Že nekaj dni kasneje mi je bilo eksotične lepote dovolj in s prvim trajektom sem že plul proti naslednjemu otoku. Približno na pol poti prek morskega preliva, ki ločuje Bali in Lombok, smo prečkali nevidno Wallaceaovo črto, ločnico med dvema živalskima svetovoma. Za biologa je to vsaj tako pomembno doživetje, kot je za druge popotnike prečkanje ekvatorja ali mednarodne datumske meje.

V drugi polovici 19. stoletja je tod potoval znameniti angleški zoolog Alrad Wallace in odkril, da žive na otokih vzhodno od Balija drugačne živali. Tod ne najdemo več tigrov, leopardov, orangutanov,

NAŠA 3000 BA

ERUŠENO ŽIVLJENJE

Kam gre vse lepo, kar je bilo nekoč svetinja, spoštovanje in ljubezen?

Moja mama. Dolgo mi je bila vse na svetu, svetloba in zatočišče. Ko sem odrasla iz deklice v dekle in potem v ženo, je mati doživel nekaj udarcev od svojega živiljnega sodruga in postajal mi je nekako tuj, mati pa še bolj bližu, še bolj draga. Bili so trenutki, ko si nisva bili le mati in hči, ampak sestri in prijatelji. Ko mi je srce vzdrhtelo v ljubezni, mi je mati stala ob strani. Tako sva dobili jaz moža, ona sina. Vez med nami je bila močna, pomagali smo drug drugemu, bili smo si bliži v sreči in nesreči, v dobrem in zlem. Zdaj se mi ta čas zdi odmaknjen, daleč in nestvaren.

V harmonijo je namreč posegla zloba. Domov se je vrnil oče, zet, priden in prijazen ni zadovoljal njegovemu napulu. Sin revne matere, ki ji je bilo vse bogastvo materinstvo, pridne roke in lep značaj, oblikovan iz neštete preizkušen in trpljenja, mu je bil premalo. Nenadoma se je vse obrnilo na glavo. Tudi materi ni bil več všeč moj ljubljeni mož. Skupaj sta mi dala vedeti, da kot edinka rušim njuna načrte, ugled družine, da bi "si morala dobiti izobraženega in bogatega moža". Malomeščanska miselnost, ki ji je živiljenje v sreči in zadovoljstvu kot slika brez okvirja. Ja, važen je okvir s pozlato. Kaj bi s tako navlako, kot je srečen dom, polj ljubezni in topline, vse v tem živiljenju je ugled. Tako onadvina, meni pa se je rišil oltar in izgubljala sem tla pod nogami, ker so pokale nekdaj tako močne vezi in čustva.

V domu ob starših sva si ustvarila z možem družinico in dobila prvega sinca. Raztrgano sem se počutila včasih, razpeta med ljubezijo do matere, do moža in otroka. Bila pa sem kot strelvod. Morala sem poslušati izpade staršev do moža, ki je vse pogosteje, čeprav je bil vzoren mož, oče in zet, priden kot mravlja in nevišnji, žel grajo in kritiko zaradi "neuglednega porekla". Kako ne bi v tako nemogočem položaju prihajalo do trenj in prepirov tudi med meno in možem? Poskušala sem urejati, da bi bilo prav za vse, s tem pa sem si uničevala zdravje in duševni mir. Nenadoma mi moj bog ni znal več dopovedati, kaj je prav in kaj narobe. Najhujje je bilo, ker je postal žrtva obračunov prvi sinček. Starša sta ga izrabila kot orodje v borbi proti njunima lastnima staršema.

Mož je odločil, da naredimo konec hudim sporom, in pritrđila sem mu, kajti vse prevečkrat me je lastno vedenje prepričalo, da po nedolžnem tripi, ko sem se sovražno vedla do njega zaradi matere, ki mi je bila svetinja. V novem stanovanju sva se z možem ponovno ujela in odnosi s starši so se popravila. Prihajala sta k nama po vnaku; bila sem srečna, da ga imata rada.

Postala sem mati drugega otroka. Kaj kmalu mije postalno jasno, da nikoli ne bo delzen tolike ljubezni in pozornosti mojih staršev kot prvi, vseeno pa sta, kadar je bilo potrebno, lepo skrbela za oba vnučka. Sčasoma je živiljenje steklo normalno, pravzaprav je bilo naše sožitje zares lepo in pristno. Spet sem, srečna mati in hči, našla trdn tla pod nogami, spet je moja vera postala močna. Družinica je zahtevala svoje ognjišče in z mnogo truda, odrekanja in žrtv svi si z možem zgradila hišo, lepo, prostorno. Otrača sta odrasla in veliko truda sva vložila z možem, da sta se izučila. Šola jima ni najboljša, moralova sva obema posvečata veliko časa. Tako sva najlepša leta posvetila domu in otrokom. Slova družinska sreča se mi je zdela enkratna.

Toda, kot pravi slovenski pregor, hudič ima povsod svoje prste vmes. Vsaki stvari pride konec, kar posebej velja za lepo na našem živiljenju. Tudi naša družinska sloga in naš duševni mir sta postala preteklost, vse se je sesulo kot hišica iz kart. Zdaj, ko sva se z možem izgarašila in naj bi si malo odahnila, je prišlo najhujje. Moja mama, nekoč tako ljubljena in oboževana, mi je postala sovražna. Vse prepozna sva jih z možem dala vedeti, da se nima pravice vmešavati v naše družinsko živiljenje, ne postavljati v našem domu svojih pravil.

Še vedno prepričana, da mi je blizu, kot sem ji bila jaz, sem šla k njej po nasvet zaradi sina. Onemela sem od silnega navala sovraštva. V pričo naših otrok je stresala svojo dolgo zatajeno mržnjo do mojega moža in naju obsoidle, da sva svojega prvega otroka uničila. Vsa zlomljena sem moralova gledati, kako moj lastni, tako ljubljeni otrok z uživanjem spremlja blatenje staršev in pritrjuje star materi, meni pa obrača hrbet.

Sprva huda prizadetost in užaljenost sta se sprevrgla v začudenje. Nikar nisem mogla doumeti, da je vse, kar sem tiste trenutke slišala, res; gotovo je šlo za nesporazum. Po dolgem času sem spet odšla v hišo staršev z najboljšim namenom najti pot do svoje lastne mater in sina, ki je tam občasno iskal uteho. Ponovno sem naletela na kup psov in žaljiv.

Tako so se zrušile moje sanje, dolge vse živiljenje. Izgubila sem starše, izgubila svojega ljubega otroka. Polna sem solz in grenačke, v meni je tako malo moči. Izgubila sem vso vero. Čemu kot mladič upamo, čemu gradimo srečo, če se nekoč vse podre in nas pusti prazne in ponižane?

KNJIŽNA POLICA

Svetovni biografski leksikon

Vas zanimajo kratki biografski podatki o svetovnih in domačih osebnostih minulih in sedanjih časov, podatki o slikarjih, kiparjih, literatih, dramatikih, kraljih, predsednikih, filozofih, fotografih, oblikovalcih, športnikih, zdravnikih, tehnikih, izumiteljih pa igralcih, plemičih, pevcih, urednikih, novinarjih, igralcih, generalih itd. Gotovo se vsakdo kdaj znajde v položaju, ko bi potreboval take podatke, pa jih le stežka najde. Pogleda lahko v katerega od splošnih leksikonov, kjer pa manj znanih osebnosti ne bo našel; na voljo so mu še splošne enciklopédije in leksikoni, kot je denimo Leksikon Cankarjeve založbe ali Mala splošna enciklopédija DZS, a to so manjje izdaje, saj v slovenščini obsežnih in velikih tovrstnih publikacij ne premoremo; podatke se da dobiti še v Slovenskem biografskem leksikonu in morda v katerem od lokalnih, denimo v Primorskem, a kdo ima poredkom izhajajoče zvezke teh publikacij doma? Naj se odrečemo naši vedoželjnosti? Ne. Od konca prejšnjega meseca imamo še eno možnost; polistamo lahko po zajetnem, 1230 strani obsegajočem Svetovnem biografskem leksikonu, ki ga je kot enega svojih največjih založniških podvigov izdal založba Mihelač. Precej možnosti je, da bomo iskane podatke našli, saj je v tem leksikonu, ki je sploh nekaj posebnega, 27.277 gesel o ljudeh in delih, geografsko je zajet ves svet, časovno vsa zgodovinska obdobja, področno pa skoraj vse toriča človekovih dejavnosti. Posebej velja poudariti, da je slovenski delež občuten, kar pač ne bomo našli v nobenem od uglednih tujih leksikonov, če jih slučajno premoremo.

In kaj je posebnost te obsežne knjige? To, da je avtorsko delo. Se stavlja ga je namreč en sam človek, kar je tako doma kot v svetu nekaj zares nenavadnega, s tovrstnimi deli se običajno ukvarjajo skupine strokovnjakov. Avtor novega leksikona je Luc Menaše, umetnostni zgodovinar, profesor za občo umetnostno-zgodovino srednjega in novega veka na ljubljanski Univerzi. Menaše je znan po podobnem delu, saj je pred 23 leti izdal Evropski umetnostno-zgodovinski leksikon, ki je hitro pošel in ga danes ni mogoče dobiti niti v antikariatih. Avtor je v uvodni besedi k novemu leksikonu zapisal, da si niti malo ne domislja, da

Beseda spremenjanje je za pesnika le drug pomen za besedo zorenje. Redkeje za besedo konec ali sesutje. Kadar se mu vse sesuje v nič, ni obupan, čeprav mu ni vseen. Takrat se zateče v zavetje jezika. Tam se počuti varnega, tam je doma. Še lahko zapiše: "Name se krušijo zlogi stvari..."

IVAN ZORAN

slonov, nosorogov ter še mnogih drugih živali, zato pa tukaj srečamo kakaduje, rajske ptice, nekatere vrečarje in mnoge druge živali, ki so značilne za Avstralijo in Novo Gvinejo.

Vzrok za tako različno živalstvo je 60 kilometrov širok in precej globok morski preliv, ki za kopenske živali že dolgo predstavlja nepremostljivo oviro med otoki, ki so začenjajo z Lombokom na zahodu in končujejo z Moluškim otočjem na vzhodu. Ta otočja pripadajo zoografski regiji, ki se imenuje po svojem odkritelju, Wallaceu in tvori nekakšno prehodno ozemlje med orientalsko in avstralsko zoografsko regijo.

Proti večeru smo pripluli na Lombok, otok go stoljnih Sasakov in njihovih skrivnostnih templjev, lesketajočih se riževih polj in temačnih gozdov, ki jih prebjajoči se turizem še dobro odkriva.

Otok se kar hitro spreminja in verjetno ni več tako zelo daleč dan, ko bo izgubil večino tistih privlačnosti, zaradi katerih je tako drugačen od razvpitega Balija.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki je začel veljati 23. aprila, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta priadeta posameznika pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opredeljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zanjevanja, ali če bo neskorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

jaz. Kaj sta potem delala gospoda Janša in Bačvar s svojimi fanti?

Lepo bi bilo, ko bi vsak priznal svojo krivdo, namesto da druge s spravo ponuje.

MALČI KOSTEVC
Šentrupert

"Ne" za našo podrejeno vlogo v Evropi

Dol. list št. 45, 10. novembra

Občinski odbor SKD Trebnje ostro nasprotuje gonji dr. Drnovška proti gospodu Peteretu. Pri tej gonji mu pomagajo tudi mediji, in sicer tako, da ne povedo, za kaj gre v Oglejski deklaraciji, oz. ne predstavijo sporega dela te deklaracije.

Gospod Peteret je z italijanskim zunanjim ministrom v Ogleju veliko dosegel in tudi podpisal, vendar je moral nekaj popustiti. Toda, to, v čemer je popustil, za Slovenijo ni obvezujoče. Gre namreč za nepomembno stvilo (ne več kot 62) hiš, ki jih je naša bivša država odzvala (nacionalizirala) italijanskim državljanom. Gre za to, da bi v primeru, če bi se te hiše kdaj prodajale, imeli pri nakupu prednostno pravico bivši lastniki ali njihovi dediči, seveda če bi se slovenska ustava spremeniла v tej smerni. Za prodajo teh hiš bivšim lastnikom oz. dedičem je torej potrebna še izpolnitve dveh oz. celo treh pogojev ali če-jev. Prvi pogoj je politična volja po spremembah ustawe v tej smerni, drugi pogoj, da so hiše sploh naprodij, in tretji pogoj, da bi bivši lastniki in dediči sploh zeleni kupiti te hiše. To so namreč že precej stare stavbe in bi obnova marsikatere od njih stala več kot gradnja nove.

V tej svoji zagnanosti pa ste nekaj spregledali: nekdanje kostevske kojstnarje, ki so zasloveli do Dunaja, danes pa Kostel uspešno predstavlja prifarski muzikantje! Pa ne, da so prerasli vaš krožek?

MARTIN ČERNE
Grič 1

P.S.: Zakaj pa ste izpustili studio za masažo, akupunkturo, savno?

Potvarjanje NOB oddaljuje spravo

Dol. list št. 44, 3. novembra

Po branju poročila o seji Orožnega odbora aktivistov OF v Novem mestu želim zastaviti nekaj javnih vprašanj.

1. Zakaj ste v podnaslov napisali Je SKD s svojim kongresom postala "domobranska" stranka? Kaj je SKD zagrešila kot stranka, stara štiri leta, da bi se mogla vam približevati s pravo?

Kolikor vem, do sedaj ni še noben domobranec priznan kot človek z mrljiskim listom, kar so druge države naredile. Pri nas je predsednik oblijbil, da se bo to naredilo, pa se ni nič.

2. Drugo vprašanje pa zadeva razlastitev 12.000 družin in njihovo izselitev v Nemčijo. Tiste, ki ste sodelovali na tem pripravljalnem sestanku, sprašujem: kaj ste naredili za družine, pa to ne samo sedaj, ampak že takrat, ko so se vračale domov na ne domove lačne in bolne?

Tisti, ki so v kovku prinesli s seboj premoženja, so bili večinoma ob vse na Jesenicah, ko so se vračali domov.

Borce ste sebi preskrbeli kar lepe penzije, kaj ste pa napravili za teh 12.000 družin izseljencev v petdesetih letih, ki smo jih preživelci po osvoboditvi.

3. Ko je avstroogrška država propadla, se v Kraljevini Jugoslaviji v šoli meniti nismo smeli, da je obstaja, pa čeprav je Soča kravata tekla in so primorsko zemljo, s svojo krvjo pojili najboljši slovenski sinovi.

4. Ali sa niste borce borili za socialistično Jugoslavijo, da si sedaj eddalje bolj pripisujete vojsko za Slovenijo. Tako to pisanje razumem

VEKOSLAV PREVALŠEK
predsednik LDS Metlika

Vroča predvolilna...

Prav neverjetno je, koliko frustracij veje iz uvodnika "Vroča predvolilna mrzlca" izpod peresa Mirjam Bezek-Jakše v zadnjem številki Dolenjskega lista. Bojda naj bi bila živčna, napeta in celo površna že sama predvolilna mrzlca.

Torej ne gre za nobeno razprodajo slovenskega premoženja in nikakršno delovanje proti slovenskim interesom. Če lahko komu očitamo delovanje proti slovenskim interesom, potem lahko to očitamo le dr. Drnovšku, ki, omamljeno z svoje politične moći, povzroča Sloveniji ogromno in nepopravljivo škodo. Ta se zaradi kasnejšega vstopa Slovenije v Evropsko unijo nikoli ne bo mogla popraviti.

Občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov Trebnje

Vroča predvolilna mrzlca

Dol. list št. 45, 10. novembra

Gospoj Mirjam Bezek-Jakše bi zapiskal, če bi pred enim letom, pol leta ali celo pred mesecem dni pobrala vladu v celoti, zunanjega ministra, ki je urejeval odnose in problematiko na meji, ali celo predsednika, kaj je južno maloobmejnostenje. Njeni strani bom, če bo odprta vprašanja Metlike, meje itd. kritično analizirala po volitvah in vse prihodnje obdobje. Če pa meni (jaz vodim LDS v metliški občini) in nam iz LDS ocita nizke udarce in sprenevedanja kot posledico površnosti in živčnosti obisku predsednika vlade Republike Slovenije in predsednika stranke g. Janeza Drnovška v Beli krajini ter še posebej v Metliki, smaram to za

Menda želimo kar najhitreje postati sodobna država. Očitno nekateri na obiske državnikov še vedno gledajo po starem. Takšni ali drugačni sestanki za izbrance, v zidanci ali drugi izbrani lokaciji tega ali onega veljaka. Ničesar od takšne napetosti ni bilo prvo nedeljo v novembrov sredi Metlike. Liberalna demokracija Slovenije je kot stranka za razliko od nekaterih drugih izpolnila dano obljubo, da bo ta seja izven takih stvari navajene prestolnice. Prav veseli smo lahko, da hkrati tudi predsednik vladne ne sprejema dekreto na shodih, kot jih omemba sporni zapisi. Za to so v vseh demokracijah z ustavo določeni organi, ministri, parlament... Metliški shod je bil na uradnem delu predvidenemu namenu primera umirjen. Morda včasih celo prerosen, zato predseduječi dr. Dimitrij Rupel ni štelil z vedrješimi domislicami. Ko sem prebral uvodnik, sem bil prav zadovoljen, da shoda ni uspelo zamoriti takimi vsebinami.

ALFRED ŽELEZNIK
Boštanj 56

POJASNILO MINISTRA

Ker se v nekaterih sredstvih javnega obveščanja pojavljajo informacije, ki ministru za lokalno samoupravo pripisujejo mnenje, da je nezdržljiva kandidatura iste osebe za funkcijo župana in za funkcijo člena občinskega sveta, javnosti dajem naslednje pojasnilo.

Na seji DZ dne 3.11.1994 je bilo postavljena poslanska zahtevo Vladni, da se opredeli za dolmačenja RVK glede možnosti, da ista oseba kandidira za člena občinskega sveta in župana, in s tem v zvezi o vprašanju zdržljivosti ali nezdržljivosti obeh funkcij.

V našem mnenju z dne 8.11.1994, ki smo ga uskladili s Službo Vlade RS za zakonodajo, smo zapisali, da ista oseba lahko kandidira za člena občinskega sveta in župana.

mag. BOŠTJAN KOVAČIĆ

I. A. S.

SOS za živali

V mrazu ne pozabite na domače živali

Ob "tednu slovenske znaništva za razvoj" društvo proti mučenju živali sporoča: "Kolikor smo seznanjeni, raziskovalna znanost pri nas še vedno ne kaže interesa za zmanjšanje števila poizkusnih živali pri izvajaju bolečih poizkusov v znanstveno raziskovalnih laboratorijih. Zato pozivamo vse udeležence tedna slovenske znaništva za razvoj, naj tokrat spregovorijo tudi o takojšnjem uvajanju enakovrednih alternativnih raziskovalnih metod po vzoru drugih evropskih držav - brez uporabe živil živali!"

Vse pogosteje opažamo, da nekateri lastniki neprimereno ravnajo z domačimi živalmi, ki kot človek potrebuje ljubezen in razumevanje. To je pomembno tudi v mrazu. Pasje bivališče naj bo leseno, dobro izolirano, toplo, suho. V utri naj bo vedno nekaj suhe slame ali primereno ležišče. Tudi pes namreč lahko dobi revmo, zbuli na mehurju ali ledicah ipd. V hudem mrazu tudi utri pes čuvaj sodi v hlev ali hišo, ne pa v pasjo uto. Poskrbite, da bo imel svežo vodo in enkrat na dan izdaten gost obrak toplo zdrave hrane.

V zimi, ki prihaja, poskrbimo tudi za izgubljene, zavržene, lačne in premražene brezdomne živali, poskrbimo za ptice. To je dolžnost vsakega človeka.

LEA EVA MÜLLER

Skrb za prizadete v Krškem

Društvo Sožitje spet zaživel - Vrsta aktivnosti za varovance kot tudi za starše in skrbnike

"Sožitje", društvo za pomoč prizadetim, Krško, je po dveletnem presledku letosno ponovno zaživel pod novim vodstvom Dane Mižigoja. Društvo je zelo aktivno

ne le na sestankih, srečanjih ali izletih, ampak je organiziralo tudi osebne obiske težje prizadetih oseb na domovih. Delovanje predsednika in novega izvršnega odbora je prisotno povsod, kjer so prizadete osebe. Našim varovancem, staršem in skrbnikom so omogočili spomladansko srečanje z ogledom Atomskih toplic, farme jelenov v Olimpu in obiskom Lisce.

Organizirali so tedenski seminar bratov in sester varovancev v Topolščici in vikend seminar varovancev in staršev ali skrbnikov v Dobrinu in kulturni izlet po Dolenjski. Pred nekaj dnevi so s pomočjo Redčega križa Krško na domovih obiskali in obdarili 13 najstarejših invalidov. To je samo nekaj del društva. Na vseh teh srečanjih, ki smo jih imeli, sem videval, kako tem varovancem sijajo oči in kako so nasmejani od zadovoljstva, veseli smo tudi starši in skrbniki. Vodstvu društva se v svojem imenu in imenu drugih zahvaljujem za vso skrb in delo s prizadetimi.

V imenu staršev skrbnikov

ga. VUKOVA

Celjani (ne)bodo prvaki Evrope

Ves teden po tekmi z Madžari je bilo veliko napisanega in rečenega o neuspehu rokometa Celja, ki se že po dveh tekmacih poslovil od Evrope. Ugibali so celo, kdo je krv za neuspeh, eden je bil celo zamenjan.

Sam se prepričan, da je bila lanska sezona "finale" te ekipe, letos pa se je zgodilo nekaj, kar je koncept igre ekipe in posameznikov popolnoma porušilo. Naj pogledajo zapisnike, kdaj je Iztok Pule en gol na tekmi. Ce so ga kupili zaradi enega gola, je to zgrešena investicija. To je kot ljubezen v mladosti, potem pa eden odide k boljšemu ponudniku, če 20 let se pa želi vrniti na domači teren. To ne gre. Ali je drugi že oblikoval družino, ali je tisti, potujoči, izgubil vse kvalitete, kaj je imel pred leti. V opisanem primeru pred petimi leti.

Dolgo sem igral rokomet, še več se ukvarjal z organizacijo prireditve, zato vem, kako je v ekipi, ko pride nazaj šampion. Ima samo še ime, volje in ambicij pa ne. Če se motim, naj me popravi Celjan ali pa pravi Leskovčan.

L. ŠRIBAR

Premajhna skrb za starejše

Zbor zveze društev upokojencev Slovenije sprejel več sklepov - Še vedno premalo upokojencev v društvih

27. oktobra se je na občnem zboru Zveze društev upokojencev Slovenije v Ljubljani zbralo okoli sto delegatov. Poročilo o delovanju zveze je podal njen predsednik Stanko Hvala. Stevilo članov v društvenih narašča, vendar premalo, saj je včlanjenih le 54 odst., prejemnikov pokojnem. Skupno je včlanjenih nekaj nad 220 tisoč upokojencev, v aktivnih in klubih pa 48 tisoč.

Era izmed temeljnih nalog zveze je varstvo pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Pričakovati je, da bo vladna v proračunskem memorandumu za leto 1995 poskušala omejevati sedanje pravice upokojencev, predvsem pri usklajevanju pokojnin. Zato so sprejeli sklep, da se takšno poskusom upreje.

Na zboru so ugotovili, da so starejši ljudje izrinjeni iz družbenega življenja in nimajo vpliva na odločajoče ustavne, ki bi morale delovati in reševati probleme te generacije. V Evropi se vedno bolj ukvarjajo s problemom staranja populacije, razvijajo oblike pomoči starejšim, Slovenija pa ni pristopila k sistematičnemu pruževanju teh vprašanj. Zato je potrebno ustanoviti posebno državno institucijo, ki bi prevzela skrb in odgovornost za starejšo generacijo.

Pomembna je tudi zastopanost upokojencev v invalidih v skupščini Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Kot uspeh aktivnega dela njihovih predstavnikov v organih ZPZ je sprejeto sta-

lišče, da mora biti v letu 1995 višina regresa 40 odst. minimalne pokojnine za polno pokojninsko dobo. Sprejeli so zahtevo, da mora državni zbor spremeniti svojo odločitev o kadrovjanju v skupščino ZPZ.

JANEZ DRAGOŠ

PRAZNOVANJE BREZ SLAVLJENCEV

15. oktobra smo imeli v Mirni Peči vsi 55-letniki obletnico, na kateri smo se povesili in tudi jedli. Za to smo morali vnaprej plačati 4.600 tolarjev. To, kar smo dobili, ni stalno toliko, zato so nam že takrat povedali, da je nekaj denarja tudi ostalo in da bomo srečanje ponovili. To se je sicer to soboto zgodilo, vendar brez naše prisotnosti, mi smo se lahko le obrisali pod nosom.

P. B.

* Kdor se smeje slabemu vicu, je sposoben tudi drugih zločinov (Fink)

* Komur življenje ne naloži bremen, za tega je življenje samo breme. (Sírius)

ALBIN KOŠMERL

Pred volilnim cirkusom

Pred lokalnimi volitvami moramo res dobro premisliti, saj si bomo sodbo resnično pisali sami

Vsač čas bo po Sloveniji zavralo, pravi Gabriel Strah iz Ljubljane. Spopadle se bodo politične stranke in besede, take in drugačne, bodo frčale vseprve.

Slovenska mesta in vasi bodo spreklepila s plakati, na katerih bo, po dozidajšnjih izkušnjah sedeče, mogoče prebrati prav otroče obljube in laži. Bojim se, da bodo načini slovenski volilci spet vse verjeli in se tako pustili "uloviti".

Strankarski voditelji jih bodo obračali s podobnimi "fintami", kot smo jih doslej že

Glasbena kapljica ljubezni

Izšla kaseta novomeškega dekliškega ansambla
Copa-ca-bana Kapljica ljubezni

NOVO MESTO - Te dni je pri Založbi kaset in plošč RTV Slovenija izšla kaseta simpatičnega in priljubljenega ansambla 12 novomeških deklet Copa-ca-bana. Kaseta ima naslov Kapljica ljubezni, v kratkem ji bo sledila še CD plošča. Jutri, v petek, ob 20. uri pa bodo copacabanke imele v novomeški športni dvorani predstavitevni koncert. Izid kasete in plošče je za vsak ansambel lep in prijeten dogodek, še toliko bolj, če gre za prvo kaseto in ploščo, kot je to v primeru ansambla Copa-ca-bana.

Na kaseti je 10 skladb, od tega je 9 njihovih, in to z glasbo in besedili vred, eno pa jih je "odstopil" Borut Tirar iz novomeškega ansambla Društvo mrtvih pesnikov, ki pa so jo dekleta tudi po svoje dodelale in aranžirale. Copacbanke imajo vse glasbeno izobrazbo, vsaka poleg tega, da v ansamblu poje, igra še kakšen instrument. Največ pesmi na tej kaseti in naslohu je napisala Lita Yebuah, ki je poleg sestre Irene motor ansambla, v katerem poleg njiju že od samega začetka pred petimi leti pojejo in igrajo še: Jožica Cvelbar, Jerneja Štukelj, Tina Čuček, Erika Vraničar, Maja Oberstar, Nataša Bambič, Petra in Tina Dular, Julija Gorenc in Maša Karpnjuk. Začele so, tako rekoč vse Novomešanke, ko jih je bilo največ v 2. letniku srednje šole, danes pa so vse študentke. In več čas so v isti zasedbi.

A. B.

Čeprav je ta prijetni in tudi za slovenske razmere zelo samosvoj ansambel najbolj znan in priljubljen doma v Novem mestu in drugod na Dolenjskem, ga vse bolj pozna in cenijo tudi drugod po Sloveniji. Na festivalu v Laškem pred dvema letoma je Copa-ca-bana osvojila naslov "amater leta", nastopila je tudi na radiu in televiziji, nad njo so bili navdušeni na nastopu v prijateljskem nemškem Lagenhagnu, na njenem koncertu v Novem mestu ji je ploskal tudi predsednik Kučan. Na nastopih članic izvajajo tako svoje skladbe kot svoje pribrede drugih pop komadov. Glede prihodnosti ne delajo načrtov, v zadnjem času so se povsem osredotočile le na snemanje kasete in plošče ter na jutrišnji koncert.

Gotovo pa vse to copacabanke počenjajo zgolj iz veselja in ljubezni do glasbe. "Zasluzka z našo glasbo ni ga konec končev tudi ne iščemo. Če ne bi doble sponzorjev, bi z jutrišnjim koncertom imele celo izgubo," pravijo. Dekleta so za vse sama, da bi se lahko bolj posvetile samo glasbi, bi, pravijo, potrebovale managerja, kajti za organizacijo nastopa so si delo razdelile, pa še so ga, nevajene, komaj zmogle.

Ampak na nastopu, pri petju in igranju, tega gotovo ne bo opaziti. Tam bodo zvenele le njihove kapljice ljubezni.

A. B.

Duhovni kotiček

Kaj se skriva za besedo?

Clovek je razvil jezik, ki nam omogoča, da se sporazumevamo med seboj, da si lahko prenašamo izkušnje in da z njimi bogatimo naše skupno življenje. Vendar taisti jezik, ki je človeku zaradi prenašanja izkušenj omogočil tako hiter razvoj, v nekem trenutku lahko postane ovira za sporazumevanje in sodelovanje.

Poglejmo primer: gotovo ste že bili priči pogovoru dveh ljudi, ki vneto zagovarjata vsak svoje stališče, vi pa nikakor niste mogli ugotoviti, v čem se njuni mnjenji pravzaprav razlikujeta. Problem je v tem, da je vsak od njiju uporabil svoje besede, s katerimi je želel nekaj sporočiti, drugi pa je bil namesto na vsebino sporočila pozoren na same besede. In ker se besedini opis sporočila ni ujemal z njegovim lastnim, mu je nasprotoval. V bistvu pa ni nasprotoval samemu sporočilu, nasproto, s svojimi besedami je skušal isto sporočilo presteti svojemu sogovorniku.

V bistvu sta oba sogovornika ujeta v svoje besede in njihov ozki pomen, ki sta jim ga sama dala. Nista sposobni prepoznamo sporočilo, ki ga posredujejo. S tem ko smo odprtji za vsebino besed, se bogati naše življenje ter sposobnost vzvljanja in razumevanja sočloveka.

Če besede beremo in poslušamo s srcem, se nam razodene njihov skriveni pomen, njihova notranja vsebina, in lahko prepoznamo sporočilo, ki ga posredujejo. S tem ko smo odprtji za vsebino besed, se bogati naše življenje ter sposobnost vzvljanja in razumevanja sočloveka.

Barbara Novak Škarja

DUHOVNA UNIVERZA

Zakaj ljudje ne poslušajo?

Ob pogovoru o komunikacijah med učenci in učitelji

SEVNICA - Potem ko so se po oddelnih skupnostih na osnovni šoli Savo Kladnik učenci pogovarjali med seboj in z učitelji, kaj so to komunikacije in kako komunicirajo s svetom, kijih obdaja, so se njihovi predstavniki srečali na sklepnom pogovoru, ki ga je pričela psihologinja Andreja Škočir. Beseda je tekla predvsem o odnosih med učenci in učitelji. Komentari oz. odgovori so bili dostikrat duhoviti in že kar smešni. Na vprašanje, zakaj starejši učenci nimajo posluha za mlajše, je bil denimo odgovor, da zato, ker "tamali delajo samo gužvo, mi imamo pa raje svoje vrstnike." Nekateri učitelji nočejo poslušati naših vzrokov za slabše znanje. Starješi vedno misljijo, da so najbolj pametni. Starješi mlajših ne jemljejo resno, ker misljijo, da smo neumni, da so oni že dali vse šole skozzi. Veliko ljudi sploh ne posluša dru-

gi! Imeti moraš reš dobrega prijatelja!" je modrovala Maja. Njen sošolec je dejal, da je še največ težav v sporazumevanju z učitelji in nekaterimi vrstniki, še najmanj pa s starci. "Učitelji imajo občutek, da ne bodo prisli s novijo do konca, zato nimajo časa za pogovor." Sevnica sekretar za šolstvo Jože Maurer je spomnil, da niso edine relacije otroci - starci - učitelji, ampak gre tudi za bonton do starejših, pozdravljanje na ulici itd. Kot je povedala ravnateljica OŠ Savo Kladnik Anica Pipan, je med 70 učitelji tudi nekaj takih, ki težko komunicirajo in so bolj zaprti. Zlasti na predmetni stopnji ni časa za pogovor z učenci. Že leta učitelji opozarjajo, da je treba nekaj zmetati iz učnih programov, a vse zaman - Ljubljancam nekaj dopovedati je kot bob o steno.

P. P.

Potem je bil na zdravljenju. Šel je delat, da je z zasljenim denarjem od kupil uhane. Zelo lepo bi bilo, če bi zaprli vse prekupevalec drog in jih prisodili dosmrtno kazeno.

ALËS HUPAK
8. r., OŠ Artice

PLESNI TEČAJ

Na naši šoli smo se letos odločili za plesni tečaj prve, druge in tretje stopnje. Jaz sem se vključila v tečaj prve stopnje, kasnejno pa bom nadaljevala v drugi in tretji. Plesati nas bodo učili učitelji iz plesne šole v Krškem. Zjutraj plešejo v vrtcu in malo šoli, nato učenci nizje stopnje in nato še višje. Do sedaj smo se že veliko naučili. Vesela sem, da prihajajo plesni učitelji v Artice, ker bi drugače moralni mi hoditi v Krško. V Krškem se bom kasnejno vključila v športne ples ali balet.

JANJA CERJAK
5. r., novin, krožek
OŠ Artice

S STARŠI V TRGOVINO

Nekega dne sem se s starši odpeljala s kolesom v trgovino Bruno. Preden smo zavili na glavno cesto, smo pogledali na levo in desno. Zapeljali smo na glavno cesto. Naenkrat je pridrvel avto, morali smo se umakniti na rob ceste. Na našo srečo se je vse srečno končalo. Pred trgovino smo z levo roko nakazali, da bomo zavili na levo. Kolo smo prislonili ob steno. Po nakupu smo se odpeljali domov. To je bila moja prva vožnja s kolesom po cesti.

JESSICA METELKO
1. r., OŠ Krmelj

OHRANILI SMO MNOGO DREVES

Pred nekaj dnevi smo na naši šoli organizirali zbiralno akcijo starega papirja. Zbrali smo ga kar 7614 kg. Najboljše so se odrezali učenci 5. in razreda. Z denarjem, ki ga bomo zanj dobili, si bomo olepljali in olajšali življenje in delo v šoli. Pomislimo, koliko dreves smo s to zbiralno akcijo ohrani-

dogodki v sliki in besedi

SREČANJE STAROSTNIKOV IN KRVODAJCEV IZ BRŠLJINA - V petek popoldan je krajevna organizacija Rdečega križa iz Bršlina organizirala na bršljinski osnovni šoli srečanje starostnikov iz bršljanske krajevne skupnosti hkrati pa medse povabila tudi krvodajce in aktiviste njihove krajevne organizacije. Okrog 60 starostnikov, ki so se udeležili srečanja, je najprej pozdravljal predsednik krajevne skupnosti Marjan Šinigoj, zatem predsednik območne organizacije RK iz Novega mesta Zvone Šuštaršič ter predsednica krajevne organizacije RK Bršljan Pavlina Avbar. Za prijeten kulturni program so poskrbeli bršljanski osnovnošolci. Ob tej priliki so podeliли priznanja krvodajalcem za darovanje kri ter dolgoletnim aktivistom RK iz njihove krajevne organizacije. Na koncu pa so počastili najstarejšo krajanko v krajevni skupnosti, Marjetu Smolnikar, ki je letos poleti dosegla 94 let, in ji za takoj visoko starost čestitali ter ji zaželeti še veliko zdravja. (Foto: J. Dornž)

ŠTUDENTSKO MARTINOVANJE - Društvo novomeških študentov je v sklopu petkovih večerov v pizzeriji, na katerih sicer predstavljajo znane in zanimive glasbene umetnike, v petek pripravilo kulturno martinovanje. Z izbranimi slovenskimi pesmimi, ki pojavejo o vinu, se je predstavil oktet Adoramus, ki je zelo dopadljivo uprizoril tudi krst vina, Rudi Mlinarič je igral na citre, na koncu pa se je gostom predstavil znani izvajalec "La vindie" Tomaz Pengov, ki pa svojemu poslu očitno ni več dorasel, saj kaj več od nespretnega brenkanja in muriranja svojih pesmi ni zmogel. (Foto: I. Vidmar)

NOVOMEŠKI RIBIČI ULOVILI NAJVEČ RIB - 57 ribičev kar iz 14 ribičkih družin iz številnih slovenskih krajev, od Ajdovščine pa do Slovenj Gradca in Maribora, se je prvo nedeljo v novembra pomerilo na tekmovanju v lovu rib s plovčem na Savi. To je prvo tekmovanje na Savi po dolgih desetletjih, kar ribiči sevniške RD kot organizatorji ocenjujejo kot spodbuden znak, da se najdaljša naša reka vendarle polagoma spet čisti. Ribiči so skupaj v treh urah ujeli 226 kg rib in jih po tehtanju vrnili v Savo, daleč najboljši prijem pa je med 19 ekipami zabeležila 1. ekipa RD Novo mesto (27.650 gramov), pred Radečani. Novomeščan Rafael Teropšič (na posnetku prejema prehodni pokal Sevnice iz rok sevniških funkcionarjev) je sam ulovil kar 11.500 g rib. Dragouvrščeni Boris Krošlin je ujel 11.050 g rib, Sevnican Stane Plazar pa 10.700 gramov rib. (Foto: P. P.)

PRIJETEN SPREJEM V DOMU "TISIE" V ŠMARJNU PRI LITIJII - Tone Sevšek je takrat, ko je bil njegov oče še živ in je bival v tem domu, obživil, da bo tu organiziral koncert v zahvalu domu. Svojo obljubo je uresničil konec septembra, ko je nastopil s svojim ansamblom in MPZ društva upokojencev Trebnje. Obiskovalce je pričakal čudovit dom in prijazni ljudje. Dom Tisje je bil ustanovljen leta 1946, postopoma se je razvil v modern dom za kronično bolne in starejše ljudi, ki poleg hotelskega dela storitev nudi tudi zdravstveno varstvo. V domu dela 68 delavcev, nastanjenih pa je vse kot 200 oseb iz skoraj 20 slovenskih občin. Vse službe v domu se tradijo, da je življenje podobno kot v tistem, ki so ga moralni oskrbovanci zapustiti zaradi bolezni ali kakšne druge usode. (Foto: R. Majer)

LE ŠE 15 UČENCEV - Podružnično šolo v Podpreski obiskuje le še 15 otrok, med njimi sta dva begunčka. Zdaj so tu le nižji razredi, učenci višjih razredov pa se vozijo v Loški Potok. Še pred 15 leti je to šolo obiskovalo okoli 70 otrok, a je bila takrat še osemrazredna. Šola sodi pod centralno osnovno šolo v Stari Cerkvi pri Kočevju, ki je oddaljena približno 46 km. Nekateri otroci s tega območja, se pravi iz KS Draga, obiskujejo vrtce, osnovno in srednjo šolo v Čabru na Hrvaškem, ker do slovenske šole ni ceste. Če pa cesta je, ni varna za promet, čeprav je regionalna. Šola v Podpreski je vedno lepo sodelovala s šolo v Čabru, saj so imeli tudi skupne proslave in druge prireditve. Učitelji opozarjajo, da težav obmejnega šolstva na tem območju nasu država še vedno ni zadovoljivo rešila. (Foto: J. Primo)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 17. XI.

SLOVENIJA 1

- 8.45 - 0.15 TELETEKST
 - 9.00 VIDEO STRANI
 - 9.20 OTROŠKI PROGRAM
 - HISÄ TETE BARBARE
 - 10.00 TEDENSKI IZBOR
 - 10.00 PLES STOLETJA: OD ROMANTIKE DO NEOKLASICIZMA, franc. serija, 1/5
 - 10.50 TO SI TI, DOJENČEK, ang. poljudnoznan. nadaj., 2/6
 - 11.15 PO DOMAČE
 - 13.00 POROČILA
 - 15.25 WEXFORDSKA TRILOGIJA, ponovitev irske drame, 1/3
 - 17.00 DNEVNIK 1
 - 17.10 OTROŠKI PROGRAM ŽIV ŽAV
 - 18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
 - 18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrica
 - 19.13 RISANKA
 - 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 - 20.05 NEVERJETNE ZGODBE
 - 21.00 TENDIK
 - 22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
 - 22.30 POSLOVNA BORZA
 - 22.45 SOVA
- GLEDALIŠČE RAYA BRADBURYJA, ka-nadsko-novozel. nanič., 18/24
MED VRSTICAMI ZAKONA, ang. nanič., 14/25

SLOVENIJA 2

- 11.45 - 0.50 Teletekst
- 12.00 Video strani - 12.15 Kinoteka: Ciklus filmov H. Bogata: Vso dolgo noč (amer. film, ČB) - 16.40 Tedenski izbor: V vrtincu - 17.25 Sova (ponovitev): Grace na udaru (amer. nanič., 14/22); 17.55 Med vrsticami zakona (amer. nanič., 13/25) - 18.45 Zelenjavi vrt v novembру (izobraževalna oddaja) - 18.55 Zdravje, naše največje bogastvo (izobr. odaja) - 19.00 Borza in borzniščno (ponovitev 7. dela) - 19.15 Tok, tok (kontaktna oddaja za mladostnike) - 20.05 Večerni gost: mag. Marjan Cerar - 21.05 Umetniški večer: Vrhunci Montparnassa (franc. dok. nadaj., 7/13) - 23.00 Stolnici filmova naproti - I. Bergman: Obraz (svetki film)

KANAL A

- 7.00 Video strani - 12.00 Na velikem platnu - 12.20 Luč svetlobe (ponovitev 298. dela amer. nadaj.) - 13.10 Ameriški deset (glasbeni oddaja) - 13.45 CMT - 16.35 Na velikem platnu - 16.55 Album show (ponovitev glasbeni oddaja) - 17.45 Video igralnica (oddaja o računalniških igriah) - 18.15 Benny Hill (ponovitev 11. dela ang. nanič.) - 18.45 TV bazar - 19.00 Porocila - 19.10 Luč svetlobe (299. del amer. nadaj.) - 20.00 Magnetoskop (glasbeni oddaja) - 20.40 Pred porto (17. del. amer. nanič.) - 21.10 Porocila - 21.20 Zagabi priložnost (amer. film) - 22.50 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 23.45 Na velikem platnu - 0.05 CMT

HTV 1

- 7.40 TV spored - 7.55 Porocila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Porocila - 10.05 Šolski program - 11.30 Bettyna družba (serija za otroke) - 12.00 Porocila - 12.05 Emperatriz (serijski film) - 12.50 Film Martina Sheena: Samaranian - 14.30 Šolski program - 15.30 Oddaja za otroke - 15.30 Oddaja za otroke - 16.30 Porocila - 16.40 Zgodovina ZDA - 17.10 Družinski magazin - 17.45 Hrvaska danes - 18.00 Kolo srce - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 V iskanju - 21.00 Dobri ljudje - 22.30 S sliko na sliko - 23.10 Amer. film - 0.40 Porocila in nemščini - 0.45 Sanje brez mej

HTV 2

- 13.50 TV koledar - 14.00 SP v tenisu - 18.30 Afrika z otrokom in kamero (dok. serija, 2/4) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Zagreb fest 94 - 22.15 Stoletja filma

nanič., 15/25
0.00 ALFIE, LJUBI, ang. film

SLOVENIJA 2

- 11.15 - 0.15 Teletekst
- 11.30 Video strani - 12.00 Tenis: finale iz Frankfurt - 15.35 Beli konjček (koprod. nadaj., 6/6) - 14.00 Tenis - 16.05 Tedenski izbor: Nor na reklame (4. oddaja); 16.30 Osmi dan - 17.25 Sova (ponovitev): Gledališče Raya Bradburyja (kanadsko-novozel. nanič., 18/24); 17.50 Med vrsticami zakona (angl. nanič., 14/25) - 18.45 Znanje za znanje - 19.15 Poglej me! - 20.05 Pustolovčine mladeža Indiana Jonesa (amer. nanič., 11/16) - 20.30 Emonski meščan (dok. oddaja) - 21.30 Orkester Slovenske filharmonije (posnetek 1. dela koncerta) - 22.30 Tenis (posnetek finala iz Frankfurta)

KANAL A

- 12.00 Na velikem platnu - 12.20 Luč svetlobe (ponovitev 299. dela amer. nadaj.) - 13.10 Magnetoskop (ponovitev) - 13.55 CMT - 16.25 Na velikem platnu - 16.45 Pred porto (ponovitev 17. dela amer. nanič.) - 17.15 Zagabi priložnost (ponovitev film) - 18.45 TV bazar - 19.00 Porocila - 19.10 Luč svetlobe (300. del am. nadaj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.30 Na vodnih poteh ZDA - Reka Ohio (dok. nanič.) - 21.30 Porocila - 21.40 Teden na borzi - 21.50 Okus Slovenije: Slovenski kraji pred volitvami - 22.00 Dolina maščevanja (amer. film) - 23.35 Album show (glasbena oddaja) - 0.25 Eročni film

HTV 1

- 7.40 TV spored - 7.55 Porocila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Porocila - 10.05 Šolski program - 12.00 Porocila - 12.05 Emperatriz (serijski film) - 12.50 Film Martina Sheena: Očka - 14.30 Šolski program - 15.30 Oddaja za otroke - 15.30 Oddaja za otroke - 16.30 Porocila - 16.40 Zgodovina ZDA - 17.10 Družinski magazin - 17.45 Hrvaska danes - 18.00 Kolo srce - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 V iskanju - 21.00 Dobri ljudje - 22.30 S sliko na sliko - 23.10 Amer. film - 0.40 Porocila in nemščini - 0.45 Sanje brez mej

HTV 2

- 13.50 TV koledar - 14.00 SP v tenisu - 18.30 Afrika z otrokom in kamero (dok. serija, 2/4) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Zagreb fest 94 - 22.15 Stoletja filma

SOBOTA, 19. XI.

SLOVENIJA 1

- 7.45 - 1.10 TELETEKST
- 8.00 VIDEO STRANI
- 8.15 TEDENSKI IZBOR:

 - 8.15 RADOVEDNI TAČEK
 - 8.30 SARAH MANDLER, nemški film
 - 8.45 TRNULJCICA, lutkovna igrica
 - 9.30 TOK, TOK
 - 10.15 ZGODBE IZ ŠKOLKE
 - 10.45 TARZAN VELIČASTNI, ang. film
 - 12.10 GORE IN LJUDJE, ponovitev
 - 13.00 POROČILA
 - 13.05 VEČERNI GOST: MAG. MARJAN CE-RAR, ponovitev
 - 14.35 TEDENSKI IZBOR
 - TEDKIN, ponovitev
 - 15.20 POGLEJ IN ZADENI
 - 17.00 DNEVNIK 1
 - 17.10 DUHOVI DEŽEVNEGA GOZDA, amer. poljudnoznan. nadaj., 1/2
 - 18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
 - 18.45 HUGO, TV igrica
 - 19.05 RISANKA
 - 19.18 ŽREBANJE 3 X 3
 - 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 - 19.50 UTRIP
 - 20.10 ONA + ON
 - 21.15 ŽATV ZA KAMERO
 - 21.30 KRONSKI DRAGULJI, ang. dok. oddaja
 - 22.00 OZARE
 - 22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 - 22.40 SOVA:

- MED VRSTICAMI ZAKONA, angl. nanič., 16/25
- 23.30 LUDVIK 1881, svetki film

SLOVENIJA 2

- 7.35 - 0.00 Teletekst
- 7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 9.40 Tedenski izbor: Človek in glasba: Dunaj - konec cesarstva (2. del); 10.30 Turistična oddaja; 10.45 Neverjete zgodbe - 11.35 Sova (ponovitev): Davov sest (amer. nanič., 2/24); 12.05 Med vrsticami zakona (angl. nanič., 15/25) - 13.00 Sportna sobota: tenis iz Frankfurt - 16.55 roketom (2) - 18.30 Alpe-Donava-Jadrans - 19.00 Karaoke (razvedrnilna oddaja TV Koper) - 20.10 Ulični policij (amer. film) - 22.05 Sobotna noč: Novice iz sveta zabave; Julio Iglesias; Glasbena leštiva

KANAL A

- 7.00 Video strani - 9.00 CMT - 10.05 Teden na borzi (ponovitev) - 10.15 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.15 Zadeto: Mreža za Metelkovo (ponovitev oddaje) - 11.45 Dance session (ponovitev oddaje o plesu) - 16.00 Računalniška kronika (ponovitev 5. dela) - 16.30 Dolina maščevanja (ponovitev film) - 18.00 Izbor miss sveta 94 (direkti-ni prenos iz Južne Afrike) - 20.00 Vrem - 20.50 Krik (oddaja o stilu) - 20.35 Računalniška kronika (6. del. dok. nanič. o računalništvu) - 21.05 Ameriški deset (glasbeni oddaja) - 21.35 Obračun (amer. film) - 23.15 Vrem - 23.20 Godba o igri (ponovitev 8. dela amer. dok. nanič.) - 23.40 Živeti danes - Trebuhi moj sovražnik (ponovitev dok. oddaje) - 0.15 CMT

HTV 1

- 8.40 TV spored - 8.45 TV koledar - 8.55 Porocila - 9.00 Dobro jutro - 10.30 Program za otroke in mladi - 12.00 Porocila - 12.05 Emperatriz (serijski film) - 12.50 Me je kdo ikal? (zabavnoglasbena oddaja) - 13.30 Izseljava Hrvaska - 14.50 Prizma (večnacionalni magazin) - 15.35 TV razstava - 15.45 Porocila - 15.55 Bony (serija za mladino) - 16.45 Turbo Limach Show - 18.00 Televizija o televizi - 18.30 Prisločni vaši: Stjepan Mihaljčić (dok. oddaja) - 19.15 Na začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik,

HTV 2

- 13.35 Video strani - 13.50 TV koledar - 14.00 SP v tenisu - 18.30 Dok. film - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Misliš, da je tebi hudo? (humor. serija) - 20.40 Serijski film - 21.30 Afrika z otrokom in kamero (dok. serija, 2/4) - 22.15 HRT TOP 20

PETEK, 18. XI.

SLOVENIJA 1

SLOVENIJA 2

- 9.45 - 1.50 TELETEKST
- 10.00 VIDEO STRANI
- 10.35 TEDENSKI IZBOR:

 - RAKUNI, amer. risana nanič., 2/11
 - 11.00 ROKA ROCKA
 - 11.40 DIVJI JUG, novozel. poljudnoznan. nadaj., 10/10
 - 12.30 ŽELENJAVNI VRT V NOVEMBRU, izbor, oddaja
 - 12.40 ZDRAVJE, NAŠE NAJVEČJE BO-GASTVO, izbor, oddaja
 - 12.45 BORZA IN BORZNIŠTVO, 7. del
 - 13.00 POROČILA
 - 14.10 FILM TEDNA:

 - GRENKA ŽTEV, ponovitev poljsko-nem-skega filma
 - 15.50 KAM VODIU NAŠE STEZICE
 - 17.00 DNEVNIK 1
 - 17.10 JONATHAN, kanadska drama
 - 17.30 ŽIVLJENJE V ZMRZOVALNIKU, ang. poljudnoznan. nadaj., 1/6
 - 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
 - 18.45 HUGO, TV igrica
 - 19.13 RISANKA
 - 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 - 20.05 POGLEJ IN ZADENI
 - 21.40 TURISTIČNA ODDAJA
 - 22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
 - 22.35 SOVA

PETEK, 18. XI.

SLOVENIJA 1

SLOVENIJA 2

- 11.00 RAKUNI, amer. risana nanič., 2/11
- 11.40 DIVJI JUG, novozel. poljudnoznan. nadaj., 10/10
- 12.30 ŽELENJAVNI VRT V NOVEMBRU, izbor, oddaja
- 12.40 ZDRAVJE, NAŠE NAJVEČJE BO-GASTVO, izbor, oddaja
- 12.45 BORZA IN BORZNIŠTVO, 7. del
- 13.00 POROČILA
- 14.10 FILM TEDNA:

 - GRENKA ŽTEV, ponovitev poljsko-nem-skega filma
 - 15.50 KAM VODIU NAŠE STEZICE
 - 17.00 DNEVNIK 1
 - 17.10 JONATHAN, kanadska drama
 - 17.30 ŽIVLJENJE V ZMRZOVALNIKU, ang. poljudnoznan. nadaj., 1/6
 - 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
 - 18.45 HUGO, TV igrica
 - 19.13 RISANKA
 - 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 - 20.05 POGLEJ IN ZADENI
 - 21.40 TURISTIČNA ODDAJA
 - 22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
 - 22.35 SOVA

PETEK, 18. XI.

SLOVENIJA 1

SLOVENIJA 2

- 11.00 RAKUNI, amer. risana nanič., 2/11
- 11.40 DIVJI JUG, novozel. poljudnoznan. nadaj., 10/10
- 12.30 ŽELENJAVNI VRT V NOVEMBRU, izbor, oddaja
- 12.40 ZDRAVJE, NAŠE NAJVEČJE BO-GASTVO, izbor, oddaja
- 12.45 BORZA IN BORZNIŠTVO, 7. del
- 13.00 POROČILA
- 14.10 FILM TEDNA:

 - GRENKA ŽTEV, ponovitev poljsko-nem-skega filma
 - 15.50 KAM VODIU NAŠE STEZICE
 - 17.00 DNEVNIK 1
 - 17.10 JONATHAN, kanadska drama
 - 17.30 ŽIVLJENJE V ZMRZOVALNIKU, ang. poljudnoznan. nadaj., 1/6
 - 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
 - 18.45 HUGO, TV igrica
 - 19.13 RISANKA
 - 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 - 20.05 POGLEJ IN ZADENI
 - 21.40 TURISTIČNA ODDAJA
 - 22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
 - 22.35 SOVA

PETEK, 18. XI.

SLOVENIJA 1

</div

Z dobro voljo in znanjem ponovno v razvoj Krškega

"Z dobro voljo in znanjem ponovno v razvoj" je vodilna misel našega programa.

V vsebinsko in organizacijsko spremenjeni občini bomo kvalitetno opravljali vse naloge, ki sodijo po novem v neposredno pristojnost občine. Tvorivo bomo sodelovali z državnimi institucijami ter vsemi subjekti v občini, regiji in Sloveniji ter zamenjstvu. Za kvalitetno izpeljavo teh nalog moramo imeti racionalno in strokovno občinsko upravo ter občinski svet in župana, ki se bodo zavedali teže zastavljenih nalog in jih bodo v svojem mandatu odgovorno opravljali.

Občina Krško, ki je v svoji preteklosti že dosegala visoko razvojno dinamiko, lahko z organiziranjem kadrovskega, gospodarskega in družbenega potenciala doseže zastavljene razvojne naloge. Ohranitev občine v dosedanjem mejah je naša prednost. Program ZLSD Krško ima izrazito razvojno naravo in ni ideološko obarvan. Zagovarjam krepitev delovanja krajevnih skupnosti, smo za uravnoveženo gospodarsko politiko, ki bi usklajevala interes središč in vasi, še posebno na obmejnih in demografsko ogroženih področjih. V regionalnem in medregionalnem sodelovanju se bomo strpno pogovarjali in dogovarjali o skupnih nalogah ob upoštevanju posameznih interesov.

Sedanje stanje gospodarstva na naši občini je slabo. Kaže se v nazadovanju na skoraj vseh področjih in kot posledica v socialni stiski družin in posameznikov. V interesu svojih občanov se bo občina vključevala v gospodarsko razvojno politiko in zagotavljala ugodne pogoje za razvoj.

Aktivno bomo sodelovali pri reševanju problematike tovarne Videm, Kovinarske, Metalne, Laboda in drugih, saj moramo obdržati sedanja ter odpirati nova delovna mesta in zagotavljati socialno varnost delavcev. Potrebno je dokončno opredeliti tudi prihodnost Rudnika Senovo. Pomagali bomo predvsem novim podjetnikom, ki imajo potrebitno znanje, sposobnosti ter tržno zanimive načrte.

Za uravnoveženi razvoj središč in vasi je kmetijstvo ena izmed poglavitnih in enakopravnih gospodarskih panog. Ob ustrezni državni politiki in neposrednih materialnih vzpodbudah imajo možnost razvoja Agrokombinat, zadružništvo in zasebni kmetovalci.

V dobro razviti gospodarski infrastrukturi naše občine je Nuklearna Elektrarna Krško najpomembnejši energetski objekt. Zahvali bomo varno obratovanje in rešitev lokacije radioaktivnih odpadkov ter trajno odškodnino, da z njo omilimo negativne vplive in zagotovimo kvalitetno raven živiljenja prebivalcem v širšem območju Nuklearne Elektrarne. Ob upoštevanju razvoja ter z vidika ekologije, poseganja v prostor, zaščite zemljišč, pravne odškodnine ter vključevanja domačih podjetij in strokovnjakov, bomo sodelovali:

- pri preusmeritvi Termo Elektrarne Brestanica na plinsko gorivo,
- pri nadaljevanju gradnje savskih elektrarn,
- pri gradnji avtocest,
- pri modernizaciji ali novogradnji hitre železnice,
- pri drugih posegih v naš prostor.

Tu je potrebno hitro in učinkovito sodelovanje, projekti nam pomenijo delo, možnost izobraževanja in vračanja mladih strokovnjakov v domače kraje. Zato je nujna razumna občinska politika.

Nova občina bo posebej skrbela za ljudem prijazno, varno in zdravo bivalno okolje. Kažejo se potrebe po obnovi, modernizaciji in nadaljenjem razvoju komunalnih infrastruktur. Na osnovi pregleda in revizije načrtov dosedanjega razvoja komunalne infrastrukture celotne občine bo tak razvoj časovno usklajan glede na materialne možnosti ter uravnoveženo politiko razvoja. Urediti moramo odnose z izvajalcem z vidika racionalizacije in kvalitete dela, odpravljati rešitev začasnega značaja ter pričeti z uskladitvijo komunalnih sistemov tam, kjer je to nujno.

Pomembna naloga bo odpravljanje onesnaževanja okolja.

Zagotavljali bomo obsežnejšo gradnjo neprofitnih stanovanj predvsem za potrebe mladih družin. Ustvariti moramo opremljanje gradbenih parcel za individualno in blokovsko stanovanjsko gradnjo.

Zagotoviti moramo poenostavitev in s tem hitro reševanje lokalcijsko-gradbenih dovoljenj ob spoštovanju prostorskih načrtov.

V okviru družbenih dejavnosti, društev in organizacij moramo zagotoviti možnosti za izvajanje raznovrstnih dejavnosti, kjer morajo biti vključeni vsi: od predšolskih otrok do starostnikov, ljudi v stiski in ljudi z drugačnimi potrebami.

V predšolski vzgoji bomo zagotovili kvalitetne vrtce za vsakega otroka za njegov celostni razvoj.

Z izgradnjivo novih ter obnovo obstoječih šol in športnih objektov ter materialnimi pogoji moramo doseči otrokom prijazno šolo, ugledno in kvalitetno srednje šolstvo ter vsestranske športne aktivnosti. Postopno bomo v občini uveljavili brezplačno šolstvo, sistematično štipendiranje in s tem ustvarjali enake možnosti za vse otroke.

V kulturni dejavnosti bomo sodelovali z državnimi organi pri delovanju in razvijanju kulturnih institucij širšega pomena, v občinskem merilu pa vzpodbujali delo društev in klubov, ki gojijo ljubiteljsko kulturo.

Dostojno življenje vsakemu človeku moramo zagotoviti tudi preko socialnih, humanitarnih in zdravstvenih dejavnosti in ustvarjati možnosti, da si to zagotovi vsak sam.

Zato moramo urediti prostorske pogoje v zdravstvu, uvesti specjalistične službe ter doseči višjo raven in kontinuiteto zdravstvenih storitev izven občine.

Kvalitetni zasebni sektor je dobrodošla konkurenca dosednjim ustanovam.

Razvijali bomo spoštovanje in pravilno vrednotenje bogate kulturne, materialne in narodne zgodovine krške občine. Pri tem zasluži našo posebno pozornost stoletni boj slovenskega naroda za narodni obstoje in neodvisnost vključno z reformacijo, kmečkimi upori, tabori, borbo za severno slovensko mejo, NOB in izgnanstvom ter bojem za samostojno Slovenijo.

Od volje občanov, predvsem pa od sposobnosti novega občinskega vodstva pri zagotavljanju materialnih možnosti, bo odvisna uresničitev ciljev tega programa. Združena lista socialnih demokratov v Krškem bo naš program zagotovo uresničila.

Združena lista
socialnih demokratov
Krško

Gizela Šuklje

V Ljubljani je 31. oktobra v 86. letu starosti umrla dipl. inž. arh. Gizela Šuklje.

Prav je, da se je ob smrti spomnimo tudi v našem listu, saj se je njen stric pesnik Pavel Golia rodil v Trebnjem, njena mati Gizela Goljeva pa je bila doma iz Metlike. Tako je bila pokojna Gizela povezana tudi z Dolensko in Belo krajino, zlasti z Metlico, kamor je dostikrat prihajala v domačo hišo, predvsem pa vsako poletje.

Gizela se je rodila 25. marca 1909 v Jelsi na Hvaru, kjer je takrat služeval njen oče, gozdarski inženir Vladimir Šuklje. Vendar se je družina kmalu vrnila v Slovenijo, kjer se je Gizela po dovršeni realni gimnaziji v Ljubljani vpisala na arhitekturni oddelek takratne tehnične fakultete. Študij je končala leta 1932 kot zelo prizadetna učenka znanega arhitekta Jožeta Plečnika in po diplomi vrsto let sodelovala v njegovem ateljeju pri večini takratnih mojstrovih del, predvsem kot odlična risarka. Eno leto se je tudi izpopolnila na umeštostnem inštitutu pariške Sorbone, nato pa še na raznih študijskih potovanjih v tujini. Leta 1940 se je započela na ljubljanskem gradbenem uradu. Po vojni je prevzela profesorsko službo na Državni šoli za umeštvo, kasneje šoli za oblikovanje. Tu se je kot njena ravnateljica leta 1972 tudi upokojila.

Razen svojega strokovnega in pedagoškega dela, kjer je povsod dosegla lepe uspehe, pa je bila Šukljeva učenka naredila prvi urbanistični načrt za to mesto. Njeno delo po zadnjem vojni je bila tudi preureditve metliškega grajskega vrta v terase in prav tam načrt za spominske plošče padlim in žrtvam v osvobodilnem boju. Zavzeto je sodelovala pri Belokranjskem muzejskem društvu, saj je izdelala mnoge načrte in napise za spomenike in plošče belokranjskim kulturnim delavcem, tako bratoma Navratiloma, Alojzu in Engelbertu Ganglu, Osipu Šestu in Narodni čitalnici v Metlici, Niku Župančiču v Gribljah, Katki Zupančičevi in Janezu Marenčiču v Podzemlju, Janezu Mihaelu Zagaru v Vinici in še drugih.

Vsak delo, ki ga je Šukljeva prevzela, je opravila skrbno, zanesljivo, s pretehtanim umetniškim občutkom. Naj tu omenimo vsaj še njeni knjižne opreme, ukvarjanje s stilno zgodovino hiš in vrtov ter z razvojem pohištvenih oblik.

Vsekakor bodo tudi v Beli krajini za pokojno Šukljevo ostali lepi sledovi njene ustvarjalnosti in so ji zanje domačini lahko hvaležni.

J. D.

Herman Kotar

Herman Kotar, profesor in dolgoletni direktor kočevske gimnazije, je bil že pred drugo svetovno vojno pomembna osebnost med zgvozjetili srednješolskih dijakov. Mnogo je storil za delovanje in obstoj te šolske ustanove, sodeloval pa je tudi v številnih organih in organizacijah. V letu 1969 je prevzel nase glavno breme ob proslavi 50-letnice slovenske gimnazije v Kočevju. Ob tej priložnosti je zbral gradivo o razvojni poti kočevske gimnazije v 50 letih.

Sorodni, številni prijatelji, posebno pa nekdanji njegovi dijaki so se v velikem številu poslovili od njega na pokopališču v Dolgi vasi pri Kočevju. Govorniki so orisali njegovo uspešno in odgovorno delo. Naj se mu tudi zavemo zahvalimo za vse, kar je dobrega storil zlasti za vzgojo dijakov kočevske gimnazije. Vsako delo je veste in skrbno opravljalo.

V. DRAGOŠ

MOJ DOM V NOVIH PROSTORIH

NOVO MESTO - Trgovski center BTC v Bršljinu uspešno širi svojo ponudbo. Sredi preteklega tedna je prvo trgovino že odprlo v novem delu stavbe Silvo Mesojdec, ki je razširil ponudbo v svoji trgovini Moj dom. Odslj bo na policih še večja izbirka izdelkov Gorenja, novo pa ponuja Mladinska knjiga, saj bo poslej v tej trgovini mogoče kupiti vso biro opremo in vse, od svinčnika do računalnika.

Združena lista
socialnih demokratov
Krško

DOLENJSKA
BANKA

S tradicijo v prihodnost

KOMPAKS DESIGN

OBVESTILO

V smislu določil 8. člena Zakona o volilni kampanji (Uradni list RS št. 62/94) obvešča Občina Novo mesto, Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora vse organizatorje volilne kampanje, opredeljene v 2. odstavku 2. člena Zakona o volilni kampanji, da je, na območju občine Novo mesto posredovanje volilno propagandnih sporočil na letakih, plakatih in transparentih omogočeno

1. Na plakatnih mestih, namenjenih za splošno plakatiranje
2. Na velikih reklamnih panojih
3. Na plakatnih mestih na drogovih javne razsvetljave
4. Na transparentih
5. Druge možnosti

Pogoji za plakatiranje oz. posredovanje volilno propagandnih sporočil:

Ad. 1. Plakatiranje izvaja JP Komunala Novo mesto, Rozmanova ul. 2.

Plačilo komunalne takse in stroškov plakatiranja;

Ad. 2. Pogoje plakatiranja določajo lastniki reklamnih panojov

— NOUA d.o.o., Novo mesto, Ljubljanska cesta 5,

— METROPOLIS MEDIA d.o.o., Ljubljana, Pod ježami 8,

— PROREKLAM d.o.o., Ljubljana Reboljeva 1,

— PRIVID d.o.o., Ljubljana, Masarykova 14,

Ad. 3. Pogoje določa lastnik plakatnih mest SPORTI Novo mesto d.o.o., Novo mesto, Košenice 83.

Ad. 4. Pogoje določa pooblaščena firma NOUA d.o.o. Novo mesto, Ljubljanska cesta 5.

Ad. 5. Plačilo komunalne takse v skladu z Odlokom o komunalni taksi v občini Novo mesto (Uradni list RS št. 60/93).

Pridobitev dovoljenja za postavitev začasnih objektov (panojev).

OBČINA NOVO MESTO
SEKRETARIAT ZA VARSTVO OKOLJA
IN UREJANJE PROSTORA

NOV BUTIK V ŠENTJERNEJU - Prejšnji teden so v Šentjerneju na Cesti oktobra odprli nov butik Pigal. Tako judi ta ulica počasi dobiva svojo neданje podobo majhnih obratovalnic in trgovin. Lastnik hiše in butika nam je dodal, da bo po ugodnih cenah prodajal predvsem izdelke domačih proizvajalcev, ker so boljši kot cenenii uvoženi. (Foto: Foto*Video*Studio Hočvar)

LJUBITELJEM USTNE HARMONIKE!

BEGUNJE NA GORENSKEM - Zveza kulturnih organizacij Slovenije organizira od petka do nedelje, 2., 3. in 4. decembra, v prostorih Galerije Avenirk v Begunjah seminar za vse, ki želijo podrobno spoznati nove tehnike igranja na ustno harmoniko, pa tudi za tiste, ki želijo izpopolniti način lastnega igranja. Seminar bo vodil na priznani vsestranski glasbenik prof. Vladimir Hrovat. Dodatne informacije dobite pri strokovni službi ZKOS, telefon (061) 126-20-83, int. 23.

ZA DRAGE MEDICINSKE INSTRUMENTE

V sklad z drage medicinske instrumente pri OORK so prispevali: Malči Debeljak, Dol. Toplice, namesto cvetja na grob pokojne mame Frančiške Darovec iz Ločne 5.000 tolarjev; družina Krese in Šenica, Lobetova 39, Novo mesto, namesto cvetja na grob pokoj. Leopolda Pečariča 5.000 tolarjev; Vitalis, d.o.o., Brod 32, Novo mesto, uslužbeni, namesto cvetja na grob pokoj. Leopolda Pečariča 20.000 tolarjev; Elektro Novo mesto namesto cvetja na grob pokoj. Marjana Tomazina 15.000 tolarjev. Vsem darovalcem iskrena hvala!

LJUDJE S SMISLOM ZA HUMOR - POZOR!

Slovenci imamo smisel za humor, to pa lahko dokazete tudi vi, seveda če se udeležite prvega slovenskega trienalna Satire Arta, Šmarje 95. Otvoritev bo 19. maja 1995 v Šmarju pri Jelšah. Vsak lahko sodeluje na likovnem ali besednjem natečaju. Tema je svobodna, kot tudi tehnik. Sodeluje lahko vsak, datum nastanka dela ni pomemben, kot tudi ne, če je bilo delo že kje objavljeno ali razstavljen. Dela morate oddati do 1. februarja. Za podrobnejše informacije o besednih satirah poklicne Toneta Kampusa na tel. 063 821-236, za likovna dela pa Toma Černeta na tel. 061 272-588 ali 123-1258.

Novo mesto
Ljubljanska 8/c

Poslovne prostore imamo na
Ljubljanski cesti 8/c v Novem mestu,
za vse informacije po lahko poklicete
na telefonski številki
068/323-965 in 068/43-574

VAM NUDI:

- izdelavo idejnih zasnov
- izdelavo projektov za stanovanjske hiše, obrtne delavnice in poslovne prostore
- projektiranje notranje opreme stanovanjskih in poslovnih prostorov
- izdelavo ekonomskega elaboratov
- kompletni inženiring

PETROL

JAVNA LICITACIJA RABLJENIH OSNOVNIH SREDSTEV
bo v ponedeljek, dne 21. 11. 1994, ob 11. uri na upravi PE-

TROL TOE BREŽICE, Tovarniška 2.

PRODAJNI PULT

dolžina 5 m, širina 1,2 m (primeren za trgovino)

POLICA

dolžina 1,2 m, višina 2 m.

kobra
mobil

68310 ŠENTJERNEJ, tel.: 068/ 42-118

MLADINSKA KNJIGA TRGOVINA d.d. Ljubljana, Slovenska cesta 29, Ljubljana, in **MKT TRADE d.d.** Ljubljana, Savlje 87, Ljubljana, po sklepu upravnih odborov razpisujeta

**javno dražbo
za prodajo**

trgovskega lokal na avtobusni postaji v Novem mestu, poslovnega in skladiščnega prostora v Novem mestu, na Novem trgu, v trgovsko poslovem centru

1. Javna dražba bo v **torek, 6. 12. 1994, ob 10.00 ur** v poslovnih prostorih podjetja Loran Novo mesto d.o.o., v Novem mestu, Lebanova ulica 24.

2. Predmeti dražbe so:

a) opremljen trgovski lokal na avtobusni postaji v Novem mestu, v pritličju, v izmeri 20 m²; po izklicni ceni, v višini tolarske protivrednosti **80.000,00 DEM**;

b) poslovni prostor Novem mestu, na Novem trgu, v trgovsko poslovem centru, v I. nadstropju, v izmeri 290,90 m²; in skladiščni prostor v Novem mestu, na Novem trgu, v trgovsko poslovem centru, v kleti, v izmeri 83,20 m²; skupaj po izklicni ceni, v višini tolarske protivrednosti **955.900.000 DEM**;

3. Udeleženci javne dražbe morajo pred pričetkom javne dražbe položiti varščino v višini 10% izklicne cene:

pod a) na blagajni MLADINSKA KNJIGA TRGOVINA d.d. Ljubljana ali na žiro račun št. 50101-601-18119.

pod b) na blagajni MKT TRADE d.d. Ljubljana ali na žiro račun št. 50101-601-121643.

4. Na javni dražbi lahko sodelujejo:

— pravne osebe, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji in se izkažejo z ustreznim potrdilom iz sodnega registra in potrdilom o plačilu varščine;

— fizične osebe, ki so državljanji Republike Slovenije in se izkažejo s potrdilom o državljanstvu RS in potrdilom o plačilu varščine.

5. Nakup nepremičnin se opravi po sistemu »videno — kupljeno«, kasnejših reklamacij se ne bo upoštevalo.

6. Za preračun zneskov, določenih »v tolarski protivrednosti DEM«, v tolarje, se upošteva dnevni prodajni menjalni tečaj Banke Slovenije na dan plačila.

7. Prodajno pogodbo mora najugodnejši ponudnik podpisati:

— za predmet dražbe **pod a)** v 3 dneh po končani javni dražbi in celotno kupnino plačati najkasneje v 3 dneh po podpisu prodajne pogodbe

— za predmet dražbe **pod b)** v 3 dneh po končani javni dražbi in kupnino plačati:

* 30% kupnine najkasneje v 3 dneh po podpisu prodajne pogodbe,

* 30% kupnine najkasneje do 15. 12. 1994,

* 40% kupnine najkasneje do 31. 12. 1994.

Prodajna pogodba prične veljati po pridobitvi soglasja Agencije RS za prestrukturiranje in privatizacijo, na osnovi 44. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij. Če kupec ne bo plačal kupnine v določenem roku, bo pogodba razveljavljena, varščina pa zadržana.

8. Za predmet dražbe **pod a)** plača davek na promet nepremičnin in vse druge dajative in stroške prodajalec, razen stroškov vpisa v zemljiško knjigo, ki jih plača kupec.

Za predmet dražbe **pod b)** plača davek na promet nepremičnin in stroške vpisa v zemljiško knjigo kupec, vse druge dajative in stroške pa plača prodajalec.

9. Neuspešnim ponudnikom bo vplačana varščina, brez obresti, vrnjena v roku 3 dni po končani javni dražbi.

10. Vsi dodatni pogoji in informacije so na voljo na naslovu podoblaščenega podjetja Loran d.o.o. Novo mesto, Lebanova ul. 24, tel./fax 068/322-282 in tel. 068/342-470; ogled nepremičnin po dogovoru.

MK TRGOVINA, MKT TRADE

PIONIR

GIP »Pionir« Novo mesto, TEG Mehanizacija
razpisuje
prosto delovno mesto za

5 strojnikov težke gradbene mehanizacije

Razpisni pogoji:

- IV. st. strokovne izobrazbe smer strojnik težke gradbene mehanizacije ali
- končana OŠ in opravljen izpit za strojnika težke gradbene mehanizacije
- do 2 leti delovnih izkušenj.

Rok za prijavo je 8 dni po objavi. Prijave z dokazili o izobrazbi poslajte na naslov: GIP »Pionir« Novo mesto, TEG Mehanizacija, za kadr.-splošno službo, Kočevarjeva 1, Novo mesto. Kandidat bo sprejet v delovno razmerje za določen čas. Pisne odgovore na podlagi prijav z obvestilom o izbiri kandidata bomo poslali v 8 dneh po izbiri.

OPEKARNA
NOVO MESTO d.o.o.

priporoča obisk trgovine

MODUL

Zalog 21, 68001 Novo mesto
tel.: 068/322-855
delovni čas: vsak dan od 7. — 17.
ob sobotah od 7. — 13.

Kupite gradbeni material takrat, ko je najcenejši!

- Jesenska akcijska prodaja gradbenega materiala in keramike
- Ugodni plačilni pogoji

ORGANIZIRAMO DOSTAVO NA GRADBIŠČE.

NOVO V NOVEM MESTU

V mesecu novembra prihajamo z našo celotno ponudbo tudi v Novo mesto

Odpiram industrijsko prodajalno s tovarniškimi cenami v I. ETÀZI BLAGOVNEGA CENTRA NA NOVEM TRGU

PRIDITE NA OTVORITEV, KI BO V PETEK, 25. 11. 1994, OB 10. URII!

VSI KUPCI BOSTE OBDARJENI!!

Cene so super ugodne, saj so tovarniške!

ČAKAJO VAS DARILA OB VSAKEM NAKUPU!

Naša industrijska prodajalna bo ponujala:

- * īkanine
- * ženske hlačne nogavice
- * otroške hlačne nogavice
- * moške nogavice
- * kuhinjski program (serviete, prti, prtički)
- * moške strajce
- * kopalne plašče

ISTOČASNO RAZPISUJEMO

prosto delovno mesto prodajalke oz. vodja prodajalne.

Prijave poslajte do 24. 11. 1994

na naslov:

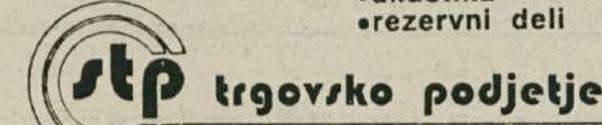
TEŠTILNA TOVARNA PREBOLD

63312 PREBOLD

elvod trgovina

BTC - javna skladišča
tel. 068/321-076
tel./fax. 068/324-071

• električni kabli	• bela tehnika
• elektroinstalacijski material	• gospodinjski aparati
	• akustika
	• rezervni deli

Ljubljanska 27, 68000 Novo mesto

KRKA

»KRKA« tovarna zdravil, p.o.
NOVO MESTO

DELAVSKI SVET
PODGETJA KRKA, TOVARNE ZDRAVIL, p.o.,
NOVO MESTO

razpisuje
delovni mesti

— GENERALNEGA DIREKTORJA PODGETJA

IN

— NAMESTNIKA GENERALNEGA DIREKTORJA ZA PODROČJE EKONOMIKE

Za obe delovni mesti je mandat 4 leta.

Za GENERALNEGA DIREKTORJA PODGETJA in njegovega NAMESTNIKA se po

STATUT PODGETJA ZAHTEVA:

- visokošolska izobrazba
- najmanj 5 let delovnih izkušenj pri delu in nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornosti oz. poslovodnih nalogah in izpolnjevanje z veljavno zakonodajo predpisanih pogojev.

Prijavljeni kandidati morajo predložiti program razvoja podjetja in strategijo vodenja.

Rok za prijavo je 8 dni po dnevu objave razpisa. Prijavo je potreben poslati na naslov: KRKA, tovarna zdravil, Smarješka cesta 6, 68000 Novo mesto (ZA RAZPISNO KOMISIJO).

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni.

Elektronska GEO-KATODNA ZAŠČITA proti rjavenju avtomobila

Zaščitite celotno površino svojega avtomobila pred vplivi zime; 10 let garancije, enostavna premontaža.

Prodaja in montaža SPM TRADE d.o.o.
Vrh 26, Šentjernej, tel: 068/42-361

Iščemo montažerje na vzhodnem delu Slovenije.

SEKRETARIAT ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI OBČINE NOVO MESTO

objavlja

RAZPIS

za izvajanje raziskovalnega programa v letu 1995

V raziskovalni program bodo vključene raziskave s področja:

- ekologije
- prestrukturiranja in sanacije podjetij (tehnološko-tehnične raziskave) in
- družboslovnih raziskav

Prijave za izvajanje raziskovalnega programa poslajte do vključno 20. decembra 1994 na naslov: Občina Novo mesto, Sekretariat za družbene dejavnosti, Kettejev drevored 3, kjer dobite tudi dodatne informacije.

Uprava inšpekcijskih služb Novo mesto

objavlja

prosto delovno mesto:

- a) **gradbenega inšpektorja:** pogoj visoka izobrazba smer gradbeništvo, tri leta delovnih izkušenj, opravljen strokovni izpit po posebnih predpisih.
- b) **urbanističnega inšpektorja:** pogoj visoka izobrazba arhitektonske, gradbene, geodetske ali pravne smeri, pet let delovnih izkušenj, opravljen strokovni izpit.

Kandidati morajo izpolnjevati še naslednje pogoje:

- državljanstvo Republike Slovenije
- aktivno znanje slovenskega jezika
- preizkus znanja iz upravnega postopka — ZUP
- izpit za voznika B kategorije.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev s kratkim življenjepisom poslajte v 8 dneh po objavi na naslov Uprava inšpekcijskih služb Novo mesto, Rozmanova 30, Novo mesto.

Delovno razmerje sklepamo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

ENERGETSKI KOTIČEK

TOPEL DOM - KURJENJE S KURILNIM OLJEM

Danes, ko bi vsi ljudje radi živeli in delali v zdravem okolju, je naloge vsakega izmed nas, da k temu pripromore po svojih najboljših zmožnostih. Vsi radi karamo sosedje, bližnje tovarne, promet na cesti in vse ostale onesnaževalce, le sebi težko priznamo napake, ki jih delamo. Zaradi vsega tega bi danes rad opozoril samo na nekaj zeli pomembnih stvari pri skladščenju kurilnega olja in njegovi uporabi pri kurjenju v peči za centralno kurjavo.

Ko se odločimo za nakup cisterne, za skladščenje kurilnega olja, moramo vedeti, da se smejo vgraditi samo cisterne, ki so atestirane. Prostor, v katerem bo cisterna postavljena (lovilna sklepa), mora biti zgrajen po predpisih. Zagotoviti je potrebno dobro prezačevanje, obenem pa vanj nepoklicani ne smejo imeti dostopa. Cisterno je potrebno pred uporabo prebarvati, da bi imela čim daljšo življenjsko dobo. Na svojem spodnjem delu mora imeti vgrajen ventil za izpust goriva, v primeru čiščenja. Ventili pa so priporočljivi tudi takrat, ko vežemo več enot med seboj. Povezavo med gorilcem in cisterno mora opraviti oseba, ki je strokovno usposobljena. Za povezavo se običajno uporabljajo bakrene ali aluminijaste cevi, nikoli pa ne plastične, ker niso dovoljene in varne.

Če imate cisterno in hiši že več let, priporočam, da ugotovite, če se niso na dnu nabrale usedline peska, blata ali vode, kajti dobavitelji kurilnega olja včasih z gorivom pripeljejo tudi to. Če to opazite, je potrebno cisterno temeljito očistiti, ker jo drugače načne rja.

Priporočam, da v času polnjenja cisterne ustavite delovanje oljnega gorilca, da ne bi povlekli nesnage, ki se pri polnjenju dviga iz dna. Če boste cisterno napolnili do vrha, se vam lahko zgodi, da se bo vsebina prelila čez rob, posebno v primeru, da narašča temperatura zraka v okolju.

Zdaj, ko smo cisterno napolnili, pa poglejmo, kako je z našim oljnim gorilcem. Že pri nabavi gorilca pazimo, da je kvaliteten, da imamo zarj v bližini servis in da ima vgrajeno varčevalno loputo in predgretje.

Gorilec kupujemo za dobo 20 - 30 let, zato niso vseeno, kako kvaliteten je in koliko goriva porabi. Odsvetujem vam kupovati gorilce, ki nimajo vse potrebne opreme in so zatocenejši.

Prav je, da omenim, da so na tržišču gorilci z raketenim izgrevanjem, tu so izkoristki boljši, onesnaževanje veliko manjše, pa tudi cena bo kmalu sprejemljiva.

Priporočam, da se na gorilcih, ki že delujejo, opravi servis vsaj enkrat letno. Serviser vam bo očistil oljni filter, oljno črpalko, zamenjal šobo in pregledal, če so nastopile kakšne druge pomanjkljivosti. Pravilno servisiran gorilec bo porabil manj kurjave ter dajal večjo varnost obratovanja v mrljih zimskih dneh.

Izbira pravega kotla za kurjenje s kurilnim oljem pa bom poskušal opisati prihodnjic.

Tudi kotlovna in hišna regulacija prideta na vrsto. Vsi ti elementi imajo velik pomen v sodobnem načinu ogrevanja.

Vedimo, da okolje in narava, v kateri živimo, nista naša, ampak sta namenjena tudi zadovoljstvu naših otrok, zato ju varujemo v ekološkem in energetskem smislu.

TERMOTEHNIKA
Jože Papež

GOTOVINSKI KREDITI ZA OBČANE

garancija s čeki tekočega računa

MAVRICA, d.o.o.
Novo mesto, Muzejska 3 (068) 321-751
Krško, Cesta MDB 12 (0608) 22-609
Radeče, Cesta OF 2 (0601) 85-313

Posredovanje pri nepremičninah
Prodaja vozil

"Recept za to čudovito mešanico zelišč so našli po smrti doktorja Samsta, slavnega švedskega zdravnika, rektorja medicine v Stockholm. Dr. Samst se je smrtno ponesrečil pri jahanju v svojem 104. letu starosti."

To je odlomek iz najbolje prodajane knjige o zdravilnih zeliščih v zadnjem času pri nas - v prodaji je že 4. natis!

Maria Treben

Zdravje iz Božje lekarne

Nasveti in izkušnje z zdravilnimi zelišči

Knjiga je uspešnica stoletja, prevedena že v 17 jezikov, prodanih pa je več kot 6 milijonov izvodov.

V knjigi je avtorica zapisala nasvete in izkušnje pri zdravljenju najrazličnejših obolenj: želodca, prostate, artrita, revme, mehurja in ledvic, kožnih bolezni, nizkega in visokega pritiska, luskavice, ženskih težav, sladkorne bolezni, slabokrvnosti, glivic, različnih zločestih obolenj ... Knjiga je v trdi vezavi, zelo primerna za darilo.

Cena knjige je samo 2.640 SIT!

Možnost plačila tudi na dva obroka.

Prvi obrok plačate, ko prejmete položnico, drugega pa čez mesec dni ob prevzemu knjige.

Med našimi naročniki bomo izžrebali tri nagradna potovanja v RIM za 5 dni!

KNJIGA ZA VSAKO DRUŽINO!

N A R O Č I L N I C A

Nepreklicno naročam izvod(ov) knjige ZDRAVJE IZ BOŽJE LEKARNE po ceni

2.640 SIT, ki jo bom plačal(a)

- v enem obroku - v dveh obrokih

Ime in priimek:

Ulica in hišna št.

Kraj in poštna št.

Založba MAVRICA, Gallusova 2, 63000 Celje, Tel./Fax: 063/27-734

DA VAŠE VOZILO NE BO "ZMRZOVALO"!

Hladni dnevi lahko v motorju vašega vozila povzročijo nepopravljivo škodo. Zato smo v Petrolu po novi, do okolja prijaznejši recepturi pripravili vrsto sredstev za zaščito pred mrazom:

PETROL ANTIFRIZ 40

je pripravljen za uporabo (redčenje ni potrebno)

PETROL ANTIFRIZ koncentrat
je treba pred uporabo razredčiti
z vodo

PETROL ANTIFRIZ DH 82

je pripravljen za uporabo in posebej
prirejen za francoska vozila

Petrol Antifriz sodi med najsodobnejše hladilne tekočine, saj ne ščiti le pred mrazom, temveč tudi pred korozijo, hkrati pa učinkovito odvaja toplovo iz motorja.

Sodobni motorji so namreč izdelani iz različnih materialov v čedalje ozjih tolerančnih območjih, zaradi česar so bistveno bolj občutljivi na razne poškodbe.

Prav zato je za zdravje vašega motorja bistveno, da uporabljate kvalitetno hladilno tekočino, ki pri nizkih temperaturah ne zmrzuje, pri visokih obremenitvah ne zavre, hkrati pa ščiti kovino motorja pred korozijo. Voda v hladilniku tudi poleti škoduje motorju vašega vozila! Obiščite najbližji Petrolov bencinski servis in preverite stanje hladilne tekočine - boste videli, da vam bo vaš avto hvaležen.

PETROL

Slovenska naftna družba

inov d.d.

PROIZVODNJA, NOTRANJA IN ZUNANJA TRGOVINA

MALOPRODAJNA TRGOVINA
Ljubljana, Poljanska 95

Tel.: 061-316-143

Nič ni boljšega od domače hrane, sploh če gre za klobase, salame, krvavice in druge podolgovate dobre. Če ste sam svoj mojster ali imate za soseda mesarja, s pripravo mesnih dobrat res ne bo težav. Klijub temu pa brez pravih izvrstnih ČREV, začimb in mesarskega pribora le ne bo šlo.

In če k temu dodamo še naše stoletne izkušnje, bo nakup v naši trgovini na Poljanski 95 v Ljubljani več kot užitek.

INDOV Ljubljana
za pravi okus domačih kolin

ZARJA

ZARJA, stanovanjsko podjetje, d.d.
Novo mesto, Prešernov trg 5

— odda v najem poslovne prostore

- v Novem mestu, Ulica Slavka Gruma 90 in Prešernov trg 5
- v Sentjerneju, Cesta oktobrskih žrtev 8
- v Šmarjeti 34 in
- v Zužemberku, Grajski trg 52

Poslovni prostori so primerni za pisarne, trgovino, skladišče ali drugo mirno dejavnost

— posreduje nakup in prodajo stanovanj na različnih lokacijah.

Podrobnejše informacije dobijo interesi na sedežu podjetja.

ČREVARSTVO

MAJER

tel. 061/722-263

MESARJI, GOSTINCI, TRGOVCI...

Črevarstvo Majer vam nudi po ugodnih cenah:

- vse vrste (ovoženih) kalibriranih naravnih črev
- umetne ovitke
- mrežice
- aditive iz programa TKI Hrastnik
- nože Dick, Tukan (Solingen)
- za trgovine vse vrste vakuum pakiranih naravnih črev (paket po 10, 25, 50 m)

Čreva in vse ostalo lahko dobite v maloprodajni trgovini v Ljhanu, Goričica 1c, p. 61230 Domžale, in v času od 4. 11. 94 — 15. 2. 95 na ljubljanski tržnici.

V Ljhanu pa od 1. 11. 94 naprej dobite tudi vse, kar potrebujete za koline. Se priporočamo.

PLESNI

CENTER

DOLENJSKE

VABI K VPISU:
NEDELJA, 20. NOVEMBER 1994

- ZAČETNI TEČAJ ob 16. uri
- NADALJEVALNI TEČAJ ob 18. uri
- IZPOPOLNJEVALNI TEČAJ ob 20. uri

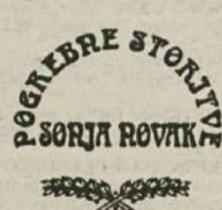
ČETRTEK, 24. NOVEMBER 1994

- ZAČETNI TEČAJ ob 16. uri
- NADALJEVALNI TEČAJ ob 18. uri
- VIŠJI NADALJEVALNI TEČAJ ob 20. uri

DOLENJSKI LIST

UJEMEN MENEVIRI EN SEDJO ŠEV

tel. 068/323-610
fax: 068/322-898

SONJA NOVAK

Aškerčeva ul. 7
(Regerške košenice)
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/341-134

V sodelovanju z ZAVODOM ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE, Območna enota Novo mesto vam BREZ VAŠEGA PLAČILA nudimo naslednje storitve:

- Ureditev dokumentacije — dovoljenje za pokop
- Prevoz pokojnikov na območju območne enote Novo mesto
- Kakovostne krste s pripadajočo opremo
- Ureditev pokojnikov na domu
- Izkop in zasutje grobne jame
- Uniformirano pogrebno moštvo
- Postavitev održ in žalna dekoracije
- Vse storitve v zvezi z upeljtvijo.

Ob naročilu storitev predložite le zdravstveno izkaznico pokojnika, ostalo uredimo mi.

Naši uslužbenci so vam na voljo non-stop na tel. številkah:
068 341-134 in 0609 623-211

ZAHVALA

*Ni več trpljenja
ne bolečine,
življenje je trudno končalo svoj boj.
(S. Gregorčič)*

V 72. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož in oče

JOŽE JAZBEC

z Brega pri Kočevju

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, priateljem, znancem in vaščanom za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in sv. mašo ter za spremstvo pokojnega na zadnji poti. Posebna zahvala ŽSAM Kočevje, pevcom, govorniku in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žaluoči: žena Pepca, otroci Irena, Marta, in Rajko z družinami

ZAHVALA

6.11.1994 nas je v 67. letu zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

FRANC UCMAN

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, priateljem in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče ter spremstvo pokojnega na zadnji poti, Ivaneževim, Kmečki turizem iz Gabrja, GD Gabrje, GD Brusnice, GD Smolenja vas, GD Potov Vrh, Društvo upokojencev, ZZB, pevcom iz Gabrja in g. župniku za lepo opravljen obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste pokojnega spremili na zadnji poti.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

JOŽEFA REŽEK

iz Bojanje vasi 6

Najlepše se zahvaljujemo celotnemu delovnemu kolektivu Doma počitka v Metliku, kjer se je naša mama dobro počutila. Hvala vsem njenim priateljicam iz Doma počitka v Metliku, ki so ji stale ob strani v zadnji dneh njenega življenja. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, priateljem in znancem za prekrasno cvetje, s katerim so okrasili njen grob in nam izrazili sožalje, ge. Kristini Kočvar za poslovilne besede v imenu vaščanov Bojanja vas, g. župniku za opravljen obred in pevskemu zboru iz rojstne Radovice za zapeto pesem ob odprttem grobu.

Žaluoči: sinova Tone in Jože z družinama, hčerka Vida ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

*Ne morem, ne morem iz groba,
da sežem vam v toplo dlan,
ne morem, nad mano je krsta lesena,
le lučka ljubezni naj večno gori!*

16. novembra je minilo pet let, odkar nas je tragično zapustil dragi mož, at in brat

IVAN ŠKOF

z Boldraža pri Metliki

Hvala vsem, ki se ga spominjate in postojite ob njegovem mnogo preranem grobu.

Njegovi najdražji

IN MEMORIAM

Nepričakovano nas je zapustila naša dolgoletna sodelavka

KAROLINA BREGAR

učiteljica v pokoju

Njeno delo v šoli in krajevnih organizacijah nas zavezuje in daje moči za nove naloge.

S hvaležnostjo se je bomo spominjali njeni učenci in delavci OŠ Šentjernej

ZAHVALA

*Tišina, tišina, jesenska tišina,
ostala z menom je samo bolečina.
Ostale z menom so besede slovesa
kot listje rumeno, ko pada z drevesa.*

V 62. letu nas je po kratki, a kruti bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, zet, brat, stric in svak.

VLADIMIR PILTAVER

iz Krške vasi 86 A

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo vsem sorodnikom, priateljem in znancem, ki ste nam v teh najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojniku darovali vence, cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti. Zahvalo smo dolžni dr. Mičiu, pokojnikovim sodelavcem iz Opekarne Brežice, pevcom za zapete žalostinke, g. Kapušinu za odigrano Tišino, g. župniku za opravljen obred in g. Žičkarju za organizacijo pogreba. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žaluoči: vsi njegovi

POGREGNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen
K Roku 26, Novo mesto
Tel. 068/323-193
Mobitel: 0609/615-239
0609/625-585
Delovni čas: NON STOP

- Prevoz pokojnikov, tudi iz tujine
- prodaja pogrebnega materiala
- ureditev pokojnikov, tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebih
- storitve v zvezi z upeljtvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- dekoracija poslovilnega prostora
- izrečno konkurenčne cene

Posebna ugodnost!
V sodelovanju z Zavodom za zdravstveno zavarovanje so za vse zavarovance in upokojence kompletne pogrebne storitve brezplačne!

ZAHVALA

V 57. letu nas je nenadoma zapustila naša draga

IVANKA BUKOVEC

iz Straže

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, priateljem, sosedom, znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in bili z namim, poslovodstvu in sodelavcem Novolesa, lesne industrije d.d., kolektivom Gorjanci, članom pevskega zboru DU Straža in ge. Cirili Novinec za poslovilne besede, pevcom iz Žužemberka ter g. župniku Gregorju Dolšaku za pogrebni obred.

Vsi njeni

V SPOMIN

18. novembra je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi

FRANC MENCIN

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prinašate cvetje in prižigajoče sveče.

Žaluoči: njegovi najdražji

ZAHVALA

V 57. letu nas je nepričakovano in mnogo prezgodaj za vedno zapustila draga žena, mama in babica

KAROLINA BREGAR

upokojena učiteljica
iz Šentjernej, Turopolje 15

Iskrena hvala sorodnikom, priateljem in vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih žalosti stali ob strani, nam izrazili sožalje in pokojnici darovali toliko prelepega cvetja, sveč in za svete maše. Zahvaljujemo se govornikoma za poslovilne besede, pevskemu zboru za zapete žalostinke in g. dekanu za tako lepo opravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste Karlino imeli radi in jo v takoj velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.

Žaluoči: mož Jože, sinova Jože z ženo Damjano, Edi z Vido in vnučkinje Katarina, Urška in Vesna

ZAHVALA

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem.
in večni mir mi zaželite.*

Po težki in dolgotrajni bolezni nas je v 68. letu starosti zapustil naš dragi mož, brat in stric

FRANJO ČAVLOVIČ

iz Župančeve 10, Metlika

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, priateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in denarno pomoč. Posebna zahvala osebju Zdravstvenega doma v Metliki za dolgoletno zdravljenje, g. župniku za lepo opravljen obred in pihalni godbi iz Metlike, Pereškovim, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, ter vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti.

Žaluoči: žena Dragica, bratje: Mirko, Ivan, Peter, sestre: Ana, Barica in Marica z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 41. letu nas je po kratki, kruti bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, očka, sin, brat, stari oče, tast in stric

PETER PAPIĆ

Cerovec 1a pri Semiču

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, priateljem, vaščanom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, pokojniku darovali vence in sveče ter ga v velikem številu spremili na mnogo prerani zadnji poti. Kirurškemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto za nego, Iskri Semič, učencem 4. b razreda OŠ Semič, Tekstilni šoli Metlika, govornikoma za ganljive besede ter za odigrano Tišino, Gasilskemu društvu Črešnjevec, gospodu župniku pa za lepo opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Žaluoči: žena Vida in ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Cetrtek, 17. novembra - Gregor Petek, 18. novembra - Roman Sobotič, 19. novembra - Elizabeta Nedelja, 20. novembra - Srečko Ponoredeljek, 21. novembra - Berto Torek, 22. novembra - Cecilia Sreda, 23. novembra - Klemen LUNINE MENE 18. novembra ob 7.57 - ščip

kino

BREŽICE: 17.11. (ob 20. uri) in 18.11. (ob 18. uri) komedija Kot voda za čokolado. 18. in 21.11. (ob 20. uri) ter 19. in 20.11. (ob 18. uri in 20.15) triler Klient. 21.11. (ob 20. uri) ljubezenska drama Dežela senc.

film

• KLIENT (The Client, psihološka kriminalka, 117 minut, režija Joel Schumacher)

Klient je bil najprej le naslov zadnje knjižne uspešnice Johna Grishama, kar je pomenilo, da bo kmalu sledil film, posnet po tej predlogi. Grisham je preverjeni avtor uspešnic; še letos smo gledali Firma in Pelikanovo poročilo, ki sta narejena po njegovih istoimenskih romanih. Nekateri so ga tudi brali, saj njegove "romane" vzpostavljajo s filmskimi premierami pri nas izdaja DZS. Oboje, tako branje kot filmi pa ni kaj pretresljivo posebnega. Dobro prodajano blago pač ni nujno tudi najbolj vredno zaupanja. Vseeno je kar spodoben sunč. Pri Grishamu lahko zato vedno mirno računamo, da nas ne bo spravil na delirij navdušenja in ne v solze obupa. Hollywood iz njegove trivalne literature vedno naredi povsem gladke, nemoteče izdelke. To so filmi, ki nas prepričajo le toliko, da bomo naslednjici šli gledati novega Grishama kar tako, iz navade. Tudi Klienta smo nekateri gledali pravzaprav zaradi nekakšne inercije. Grishama se pač gleda.

TOMAŽ BRATOŽ

KMETOVALCI! Vabimo vas na hišni kmetijski sejem od petka, 18.11. do nedelje, 20.11. pri Sv. Barbari 23 nad Škofoj Loko. Predstavili vam bomo slovensko in italijansko mehanizacijo, v nedeljo med 10 in 13. uro po bodo demonstracije gorskih traktorjev s kasonom Caron in ostale mehanizacije. Za kupce bodo v času sejma gotovinski popusti in ugodne cene na 3 obroke. Vabivs Kmečki stroj, (064)622-575. 9010

TRAKTOR TORPEDO, 48 KM, in motorno žago Stihl prodam. (068)75-398. 8998

kmetijski stroji

NOVO kiper traktorsko prikolico z dvajsetimi kolesi prodam. (068)75-294. 8982

ENOOSNI GOLDONI 108 D s priključki (kosa, akcionalni in radialni mulčer) prodam. (068)70-443. 8992

TRAKTORSKO VITLO Tajfun (4t), stara 3 leta, in elektromotor za puhalnik prodam. (068)75-398. 8998

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu (za naročnike, samo enkrat mesečno)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

Ime in priimek:

Ulica in kraj:

Pošta:

Naročniška številka:

Podpis:

Datum:

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: ČZP Dolenjski list Novo mesto, p.o.

UREĐENIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Duščić-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svetec, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloga), Pavel Perec in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 110 tolarjev; naročina za 4. trimesterje 1.350 tolarjev; za družbenne skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.700 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm na ekonomski oglase 1.600 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.200 tolarjev; za razpisne, licitacije ipd. 1.800 tolarjev. Za nenaročnike mali oglasi do deset besed 1.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 100 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDZ Novo mesto št.: 52100-603-3064. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomsko propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefax (068)322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.

Računalniška priprava časopisnega stavka: ČZP Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prekom in filmi: Grafska Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

TRAKTOR IMT 539 prodam. (068)9048
NAKLADALKO za seno, zelo malo rabljeno, poceni prodam. (061)815-233. 9120

kupim

V OKOLICI NOVEGA MESTA kupim zazidljivo parcelo. (068)25-541. 8930
TROSILEC hlevskega gnoja kupim. (0608)32-069. 9001
KOSILNICO BCS z Acme motorjem, staro do 10 let, kupim. (068)65-385, popoln. 9035
TRAKTOR do 40 KM, lahko tudi v okviru, kupim. (068)25-581. 9039

motorna vozila

JUGO 45, letnik 12/88, karamboliran, prodam, lahko tudi za dele. (068)42-216. 8957

Z 128 letnik 88, prodam. (068)26-669. 9000

JUGO KORAL 60, letnik 1989, prevoženih 57.000 km, ugodno prodam. (0608)79-747. 9000

JUGO 45, letnik 6/90, ugodno prodam. (068)23-959. 8959

SKODA, letnik 1980, motor obnovljen, registriran do 24.10.1995, prodam za 1300 DEM. (061)864-038. 8968

SKODA 120 L, registrirano do 12. 9. 1995, v voznem stanju, prodam. (0608)51-144. 8969

Z 101, letnik 1986, 78.000 km, prodam za 2000 DEM. (0608)87-016. 9129

SKODA FAVORIT 136, letnik 1990, prodam, Tomaz Rajk, Cibljic 1, Dolenske Toplice. (068)65-069. 9131

HROŠA 1200, letnik 1976, registriran do 10/95, prodam. (068)76-141. 9132

R 19 RT 1.4, letnik 12/92, 27.000 km, prodam. (068)53-151. 9134

JUGO KORAL 45, letnik 1988, prodam. (068)20-319. 9135

R 4, letnik 1989, rdeče barve, prodam. (068)42-115. 9100

R 18, letnik 1983, registriran do 9/95, prodam za 3200 DEM. (068)52-787, popoln. 9115

JUGO 55, letnik 1989, 52.000 km, registriran do 3/95, prodam. (068)52-849. 9123

JUGO 45 AX, letnik 1988, lepo ohranjen, prodam za 2600 DEM. (068)65-070. 9125

Z 101, letnik 1986, 78.000 km, prodam za 2000 DEM. (0608)87-016. 9129

SKODA FAVORIT 136, letnik 1990, prodam, Tomaz Rajk, Cibljic 1, Dolenske Toplice. (068)65-069. 9131

HROŠA 1200, letnik 1976, registriran do 10/95, prodam. (068)76-141. 9132

R 19 RT 1.4, letnik 12/92, 27.000 km, prodam. (068)53-151. 9134

JUGO KORAL 45, letnik 1988, prodam. (068)20-319. 9135

Z 101, letnik 1983, dobro ohranjen, prodam. (068)55-699. 9008

Z 750, letnik 1985, registrirano do 21.10.1995, prodam. (068)65-248. 9005

R 5 CAMPUS, letnik 12/89, 50.000 km, zelo ugodno prodam. (068)65-289. 9002

LADO RIVO, letnik 1989, karambolirana leva stran, ugodno prodam. (068)43-993. 9005

ŠKODA FAVORIT 130 L, letnik 11/91, za 8200 DEM ter trajno žarečo peč za 200 DEM prodam. (068)65-699. 9008

Z 101 GTL, letnik 1985, registrirano do 4/95, ohraneno, prodam. (068)65-645. 9011

ŠKODA FAVORIT 136 L, letnik 1990, prodam, (068)65-069. 9016

126 P, letnik 1985, prodam. (068)26-515. 9022

OPEL KADETT 1.2 C tip, letnik 1978, registriran do 10.11.1995, prodam. (068)54-758. 9028

ALFA ROMEO, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam za 7800 DEM. (068)45-744. 9043

126 P, letnik 1988, dobro ohranjen, prodam. (068)342-222. 9045

Z 640 AN, letnik 1979, ohranjen, 4t, prvi lastnik, 120.000 km, 4 leta nevoženo, prodam za 7000 DEM. (068)57-739. 9046

OPEL ASTRO 1.4 i GL, letnik 1992, prevoženih 33.000 km, bele barve, prodam. (068)21-605. 9049

R 19 L D, letnik 1990, serv. volan, centralno zaklepjanje, električni pomiki stekel, prodam. (068)73-640. 9050

BMW 324 D, letnik 1987, z vso dodatno opremo, klima itd., in opel vectro 1600 i coupe, letnik 1991, prodam. (064)621-860. 9056

R 4 GTL, novejši letnik, dobro ohranjen, kupim. (068)23-355. 9066

R 4, letnik 1990, dobro ohranjen, registriran do 9/95, prodam. (068)85-636. 9068

Z 750, letnik 1984 prodam. (068)87-225. 9071

GOLF D, letnik 1985, registriran do 6/95, in zadnje blatnike za traktor Univerzal prodam. (068)57-796. 9073

GOLF D, letnik 1989/90, prodam za 12.500 DEM. (068)20-340, popoln. 9074

GOLF JX D, letnik 1988, registriran do 10.10.1995, prodam. (068)51-206. 9075

GOLF JGL D, letnik 1985, prodam. (068)26-839. 9083

GOLF D, letnik 1990, bele barve, prodam. (068)25-083. 9092

R 5, letnik 1992, bele barve, registriran do 5/95, prevoženih 42.000 km, nakaramboliran, dobro ohranjen, prodam za 11.000 DEM. (0608)70-343. 9095

Z 101 GTL, letnik 1986, registrirano do 5/95, prodam. (068)87-766. 9099

POSEST za vikend, v skupni površini od 1100 m², zidana klet, WC, vrtna hišica, na sončni strani, v Sloveniji vasi pri Bregani, prodam. (069)935 41 782 015. 8953

VIKEND vinogradom na Trški gori prodam. (068)44-935. 8954

VIKEND ali starejšo hišo v okolici Trebnjega kupim. Šifra: »TREBNJE - VELIKI GABER«. 8955

STARO HIŠO ali zazidljivo parcelo v okolici Žumberka ali Straže kupim. (068)87-312. 8956

STARO HIŠO s parcelo v centru Metlike, prodamo. (068)58-171 ali 59-430, med vikendom. 8958

PARCELO na Dol. Kamencu prodam. (068)22-788. 8962

NOVO samostojno hišo, 160 m² stanovanjske površine in parcelo, 1084 m², na levem kraju pri Velikih Laščah prodam. (0608)70-343. 8960

Z 101 GTL, letnik 1986, registrirano do 5/95, prodam. (068)87-766. 909

BREJO KOZO, dobro mlekarico, pridam. 60-652. 9111
CENTRALNO etažno peč na drva, rabljeno 3 mesece, prodam. (061)858-315.

BRAKO PRIKOLICO, zelo dobro ohranjeni, prodam. (0608)69-109. 9114

10 M3 drv in verige Rival, velikosti 145/13 - 155/13, prodam. (061)52-197, Cnemelj. 9116

PEČ za centralno z bojlerjem, rabljeno 5 sezon, 35,000 kcal, prodam. Jelka Vidmar, Vrti 17, Žužemberk. 9117

TRAJNO GOREČO peč in trodeleno okno prodam. (0608)62-324. 9118

MLIN za mletje žita (čistilni stroj), planško sito z okvirji in 2 valjka s pogonom prodam. (065)67-375. 9119

SUHA DRVA, metre, prodam. 78-424. 9122

PRAŠIČE, težke 30 kg, prodam. 85-121. 9124

TELICO, brejo 5 mesecev, ugodno prodam. Verbič, Prečna. 9127

OTROŠKO POSTELJO z jogijem, 60 x 120, prodam. (061)23-539. 9130

HARMONIKO Atlantik 4 de lux, 12 basno, prodam. (061)26-612. 9133

BIKCI, stare od 8 do 10 tednov, prodam. (061)20-319. 9136

PRAVOKOTNO MIZO, temno, 6 stolov ter nerjavč. štednilnik, vzdoljiv, prodam. (061)51-767, po 15. ur. 9137

SADNE SADIKE, jablane, hruške breske in češnje prodam. Drevesnica Prelog, Adamčeva 13, Grm, Novo mesto. 9140

PRAŠIČA, težkega cca 160 kg, krmiljenega z domačim krmom, prodam. (0608)87-389, po 19. uri. 9142

OSEBNI RAČUNALNIK PC 286 z novim ekranom in tipkovnicom, prodam. (061)28-395. 9144

NOVO, še zapakirano spainico prodam. (061)28-777, popoldan. 9146

razno

VEČLOKALOV v centru Novega mesta, popolnoma urejenih, za dalje obdobje, primerne za vse dajavnosti, oddam. 341-948, zvečer. 8877

NA RELACIJI Šmarje - Javorovica je bil izgubljeni del prete za stiskanje grozod. Prosim najdelitelja, naj poklici na (061)20-251. Nudim nagrado. 8967

TRIO poskrbi za dobro razpoloženje na zabavah, porokah in silvestrovanjih. (061)65-119. 8996

AVTOBUSNE in tovorne prevoze opravljam po konkurencičnih cenah doma in v tujini. (0608)80-126. 9009

PREVOZE tovora in oseb ter selitve doma in v tujini opravljamo non stop. (061)49-226.

INŠTRUKCIJE! Dipl. ing. strojništva inštruirata matematiko, računalništvo, strokovne predmete strojništva za srednje in višje šole. (061)27-327, zvečer. 9024

FARMO za kokoši nesnice, kapacitete 800 kokoši, oddam. (061)323-379. 9059

VPIŠUJEMO OTROKE od 3 do 7 let za popolanske glasbeni skupine. Glasbeni vrtci Ringaraja, Ragoval 2, Novo mesto. Informacije na (061)323-006. 9070

GOSTINCI! Igralne avtomate, pikade, nogometne izposojamo po najugodnejših pogojih. (061)43-748. 9080

PO UGOĐNIH CENAH izdelujem ženske in moške pletenine. (061)27-009. 9104

SNEGOLOVE, pocinkane, aluminijaste in bakrene, montiran kvalitetno in ugodno. (061)342-519. 9106

V OKOLICI Novega mesta oddam popoln prostor, 33 m², po ugodni ceni. (061)323-785. 9128

službo dobi

PRIDNE in zanesljive akviziterje za prajo na terenu iščemo. Če imate preveč časa in premalo denarja, poklici na (061)321-815. 8964

KV NATAKARICO za strežbo v gostilni v Ljubljani zaposlimo. Soba priskrbljena. (061)373-396. 8972

TRGOVCA z ustrezno izobrazbo zaposlimo. (0609)623-620 ali (068)83-650. 8975

PREPROSTO, pošteno dekle z veseljem do dela za Šankom iščem. Naslov v oglasnom oddelku. 8981

MLAJSA DEKLETA za prodajo slik na tržnici iščem. Plača je 2000 SIT neto na dan. (061)127-2520. 8986

PODGETJE zaposli trgovko ali trgovca za prodajo na noveletnu sezmu. (061)321-501. 9063

FANTA za peko pizz takoj zaposlimo. Informacije osebno v pizzeriji Šempeter, Otočec. 9077

SIVANJE na domu nudim. Pogoji: lasten overlock stroj. (061)50-356, od 7. do 10. ure. 9078

PRIJAZNO in dinamično dekle z veseljem do dela z ljudmi v kava baru D za dvoizmenko delo zaposlim. Kasneje možno delo v trgovskem predstavništvu. Prednost imajo dekleta z gostinsko izobrazo. (061)047 ali 83-763. 9079

BISTRO zaposli natakarico. (0609)8079

službo dobi

DOBRO PLAČANO redno ali honorarno delo nudimo. Šifra: "NOVEMBER".

PIZZERIA v Novem mestu zaposli dekle z izkušnjami za delo v strežbi. OD dober, nedelje proste. (061)342-781. 9121

DELO na terenu, po možnosti trgovcem, nudim. Plačilo 3000 SIT na uro. (061)26-374. 9137

DEKLE dobi delo v okrepčevalnici. (061)65-194. 9141

MLADO, simpatično dekle dobi delo v pizzerii. (061)324-388. 9147

V REDNO DELOVNO RAZMERJE vzamem dekle za delo v strežbi. Pizzeria Oaza, (061)26-356. 9145

Zobotehnika vizilista iščem. Dr. Meršol, tel. 21-194.

stanovanja

V ŽUŽEMBERKU prodam novejše manjšarko komforntno stanovanje, 40 m², za 40.000 DEM. Možnost tudi na dolgoročni kredit (50 % gotovine, ostalo kredit). (061)32-948. 8963

ENOSOBNO STANOVANJE v Kočevju oddam. (061)347-164, po 20. uri. 8966

GARSONERO v Novem mestu, Jakševo, 20, s centralno, toplo vodo, telefonom, KATV, prodam. (061)25-442. 8985

DVEINPOLSOBNO STANOVANJE v Novem mestu, 71,38 m², telefonska centra, KATV in garaža, prodam. (061)24-362. 9144

DVOSOBNO STANOVANJE najamem. Možen tudi odkup. (061)26-374. 9138

V NOVEM MESTU, Pod Trško goro 90, oddam v najem poslovni prostor, primeren za mehanično delavnico. (061)22-373.

V CENTRU Novega mesta prodam stanovanje, 82 m² stanovanjske površine, s terasno in vrtom. (061)323-379. 9058

STANOVANJE v Novem mestu, ali v bližnjem okolici iščem. (061)85-819. 9087

STANOVANJE v bližnjem centru Novega mesta, 30 m², oddam v najem. Lahko je tudi poslovni lokal. (061)28-735, zvečer. 9088

DVOSOBNO STANOVANJE v centru Šentjernej, prodam. (061)321-826, int. 1313, Kolenc, od 12. do 15. ure. 9105

V ZAGREBU, Branimirov trg, prodam zasedeno trisobno stanovanje ali menjam za stanovanje v Sloveniji. (0601)23-503.

DOLENJSKI LIST

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanonova 24

Prodamo:

hiše: v Črnomlju, Raki, Dvoru, Trebnjem, Novem mestu, Brežicah, Bučki, Rebrji pri Žužemberku, Črešnjicah pri Cerkljah, Selu pri Šentjerneju, Otočcu, Soteski, Podboršči pri Šentjanžu, Žužemberku, Trebnjem, Brestanci, Šmarjeti, Škocjanu, Zaplazu pri Čatežu, Smolenj vasi, Vavti vasi, Hrastju pri Šentjerneju, Gorenju pri Kočevju, Dol Boštanj, Vel. Lipovcu, Gradišču-Primskovo, Stopičah, Rosalnicah, Šentjanžu, Gor. Gradišču pri Dolenjskih Toplicah, Mali Ciklav;

stanovanja: v Novem mestu, Krškem, Žužemberku, Brežicah, Uršnih selih, Straži, Trebnjem; lokale: trgovske lokale: v centru Novega mesta, Črnomlju, slaščičarno in trgovino na Mirni, v Trebnjem;

poslovne prostore: za pisarne ali storitveno dejavnost: na Trdinovici ulici in Sokolski v Novem mestu in Trebnjem;

vikende: v Semiču, na Osojnici, v Soteski, Tanči Gori, Brezovici pri Metliki, Zaplazu, Stražnem vrhu, Črnomlju, Zagradu pri Škocjanu, Gornjem Zubukovju pri Trebenjem, Gačah, Trščini, Karteljevo;

parcele za gradnjo: v Novem mestu, Žužemberku, Gor. Laknicah, na Jarčem Vrh pri Bučki, na Vrhu nad Šentrupertom, v Mihovcu pri Podgradu, Stopičah, Stari vasi pri Brežicah;

kmetijska zemljišča in gozdove

Tel./fax 068-322-282
tel. 068-342-470,
od 8. do 19. ure

ZAHVALA

Ni več trpljenja ne bolečine.
Življenje je trdno končalo svoj boj.
(S. Gregorčič)

V 29. letu starosti nas je po kratki, zahrbni bolezni zapustil naš dragi sin, brat in stric

ANDREJ HROVAT

Dolga vas 33, Žužemberk

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence, cvetje in sveče ter ga v takem velikem številu spremlili na mnogo prerani zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju Oddelka interne za intenzivno nego za ves trud, gasilcem, govorniku, pevcom in g. dekanu za lepo opravljen obred. Iskrena hvala vsem!

Vsi njegovi

Agro d.o.o.
Prodajalna SEJALEC

VAM NUDI:

- **ROSTFREI CISTERNE** za vino od 30 do 1000 l
- **UVOZ IZ ITALIJE**
- **ČRPALKE ZA PRETOK VINA** — ročne in motorne
- **GRELCE** za mošt
- kotle za žganjekuhu in brzoparihalnike
- **MOTORNE ŽAGE**: Alpina, Stihl in TOMOS — Husqvarna; verige, meče, zobnike, pile, svečke itd.

UGODNO — do 30. 11. 1994
Motorne žage TOMOS-Husqvarna — prodaja na čeke 1 + 3 brez obresti
ZA GOTOVINSKO plačilo nudimo 10% POPUST

DOKAPITALIZACIJA d.o.o.
ali BRISANJE DRUZB — rok 31. 12.
KNJIGOVODSKI SERVIS
Informacije od 7. — 15. ure
FELIX d.o.o., Kostanjevica (0608-87-194)

GRAVERSTVO IN PASARSTVO NEZKA STANIŠA

DOL TEŽKA VODA 36
68000 Novo mesto
tel.: 068/43-770

Nudimo vam vsa graverska in pasarska dela pokali, napisne reklame tabele, štampiljke, vse vrste rožet, Cu lijaki za pretok vina, Ms cvetlični lončki, Ms krizi in svečniki, bron tolkala (levi za vhodna vrata), peskanje kovin, Cu kotlički za kuhanje v naravi, Ms stojala za dežnike. Se priporočamo!

PRENOVA OKEN

NOVA OKNA V STARE OKVIRJE PO NOVEM SISTEMU — BREZ POŠKODB FASADE IN OMETA TER DRUGA MIZARSKA DELA PO NAROČILU IZVAJA
MONTLES BOŽIČNIK SEVNICA
FAX-TEL: 0608/82-945

ODPRAVITE plešavost za vedno! Lipohair - svetovni hit. (061) 57-18-75.

ŠOLA TUJIH JEZIKOV

YURENA NOVO MESTO
068/341-434 od 8. — 12. 16. — 18.

OBVEŠČAMO naročnike malih oglaš, da se malo oglaš, ki presega 15 besed, DOPLAČA, in sicer vsaka nadaljnja beseda 100 SIT.

MINITOUR d.o.o.

Novo mesto, tel.: 068/25-506; 23-917
MEĐUDRŽAVNI AVTOBUSNI PREVOZI,
TURIZAM, FOTOKOPIRANJE

VABIMO VAS NA NAKUPOVALNI
IZLET V PALMANOVU.

v soboto, 03. 12. 1994

PRIURVE ZBIRALIMO V FOTOK

PORTRET TEGA TEDNA

Vanja Furlan

Predvsem želja po avanturi in odkrivanju neokrnene narave je pred sedmimi leti pripeljala Vanjo Furlana med alpiniste. Nikoli ni bil tisti klasični plezalec, se manj športni plezalec, skoraj ves čas je bil pravzaprav himalajec. Zakaj ga tako vleče na Daljni vzhod in stene osemisočakov, tja, kamor človeška noge pred njim še ni stopila, in zakaj si želi nenehnega boja z naravo, boja, v katerem je že marsikater mlad človek izgubil življene, si je težko predstavljati, vendor Vanja dobro pozna odgovore na ta vprašanja.

Začel je s potepanjem po Gorjancih, ki jih je s prijatelji ali sam neštetokrat prehodil. Nekoč ga je zanimalo, če je mogoče pozimi, ko je na gori največ snega, prečuti Gorjance. Poskusil je nagovoriti prijatelje, vendor nikomur ni bilo do gaženja po zasneženih brezpotjih in spanja v ledeno mrzlem šotoru, zato se je podviga lotil sam. Ko je poskusil prvič, mu je sicer spodelelo, vendor si je nabral kar precej dragocenih izkušenj. Ko je pozuskil drugič, mu je uspelo.

Svojo gorjansko preizkušnjo je Vanja v veliko večjem obsegu ponovil nekaj let kasneje v Himalaji, kamor je prvič "začel" leta 1989, ko se je z Bojanom Počkarjam in dr. Vrtovcem želel povzeti na Ama Dablam. Z Bojanom sta sicer preplezala prvenstveno smer, vendor samega vrha, ki je v Himalaji edini pomemben cilj, nista videla.

IGOR VIDMAR

NOVODRUŠTVO IN VELIKA RAZSTAVA - Na novo ustanovljeno društvo gojiteljev pasemskih malih živali Krka bo od 18. do 20. novembra v televadnici OŠ Grm pripravilo veliko razstavo pasemskih malih živali, na katero so povabilo reje iz vseh koncov Slovenije. Pričakujejo veliko udeležbo, saj bo razstava tudi ocenjevalna, živali bodo obročkali in tetovirali ter podelevali priznanja in diplome za najlepše razstavljenje primerke živali. Kot sta povedala predstavnika društva predsednik Aleš Goleš in državni sodnik Danilo Osrovnikar (od desne proti levi) bodo ves izkupiček razstave namenjen izgradnji porodnišnice. (Foto: J. P.)

SPET ŽENSKI RALLY

OTOČEC - Organizatorji iz Ljubljane so se ponovno odločili, da start in cilj 4. ženskega rallyja spet pripravijo na Otočcu. Pridelitev bo 3. decembra, šoferke pa bodo vozile v smeri Kostanjevice in Brežic in takoj kot v prejšnjih rally vožnjah spoznave dolenjske gradove in se pomerile v spretnostnih vožnjah. Prijave organizator sprejema na telefon: 061-442-297.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakršne koli težave, lahko poklicete na telefonsko številko (068) 341-304 v četrtek med 18. in 20. uro. Na vaš klic bo čakala psihologinja Marjana Šetina-Kladnik.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak pondeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je (068) 44-293.

• Zdravniki so srečni ljudje, na njihove uspehe sije sonce, neuspehe pa prekriva zemlja. (Latinski pregor)

Halo, tukaj je bralec "Dolenjca"!

Ali upokojenci odžirajo delo mladim nezaposlenim? - Cestari slabo in negospodarno skrbe za partizansko magistralo - Javni lokal ni prostor za osebne obračune

Ljudje so občutljivi za drobne krivice, če jih opazijo, še posebej, če se dogajajo pri tako pomembnih stvareh, kot sta zaposlitve in delo, saj gre pogosto za preživetje. Bralec Z.J. iz Sentjernejne nas je opozoril, da v Mercatorju - KZ Krka, p.e. Lastna proizvodnja Brezovica (Draškovec), sezonski delavci niso plačani enako za enako delo. Dve delavki KZ, ki sta zdaj že upokojeni, dobivata po 100 litarjev na uro več kot ostale delavke. Menda samo zaradi tega, da tožarita ostale. Takšne razmere kvarijo vzdušje in zelo motijo mlajše delavke. Razmišljajo namreč tudi takole: upokojenci odžirata delo drugim, ki bi kakšen tolar zaslužka krvavo potrebovali.

Poklicali smo v omenjeno organizacijo in direktor Herman Mlakar je povedal, da trdite našega braleca ne morejo držati, ker so vsi sezonski delavci plačani enako, in sicer v vrednosti 2 nemških mark na uro, plačilo pa dobre v naturalijah. In tudi to ne bo držalo, da upokojenci odžirajo delo mladim, saj obiralcev sploh niso dovolj: na novomeški Zavod za zaposlovanje so poslali zahtevek za 40 obiralcev. Zavod jim je dostavil spisek 12 oseb, od teh pa sta na delo prišli samo dve. Taka je druga plat te medalje.

Naročnik DL iz Podturna že nekaj časa z nejveljivo opazuje, kaj se dogaja na partizanski magistrali med Podturnom in Črmošnjicami. Pravi, da

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga polhvali, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, poklicite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dati kakšen nasvet, posklicati odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefonski številki (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

Utenka iz okolice Šmarjetne razmišlja o varčnejši uporabi učbenikov. Moti jo, da v šoli zahtevajo od učencev nove učbenike za 6. razred, čeprav je v nekaterih razlik med starimi in novimi zelo malo in bi jih učenci zlahka popravili ter tako prihranili kakšen tolar.

Na koncu omenimo še dva klica, ki se tičeta pisanja novinarjev Dolenjskega lista. L.S. v Rvahu pri Ljubnju je imela pripombo na prispevki Voda že na Ruperčvrhu v prejšnji številki Dolenjskega lista. V njem piše, da so "pitno vodo dobili vsi uporabniki na Ruperčvrhu, v dokončni izgradnji pa bo voda pritekla tudi v vasi Rakovnik, Rajnovšče, Stransko vas in Birčno vas. Ostala naselja v tej krajevnih skupnosti vodo že imajo." Pravi, da to ne drži, vodovoda namreč nimajo kar v še petih naseljih, kjer še uporabljajo kapnice.

L.K. iz Črnomlja se je ponovno oglašil dežurnemu novinarju, ker zadnji o njegovem javljanju ni bilo nič zapisanega. Sprašuje se, ali morda zato, ker smo strankarsko usmerjen časopis. Naša uredniška politika je seveda nestrankarska. Povedal pa je, če povzamemo na kratko, tore: takšni ljude, kot je naš nekdanji zunanj minister Peterle, ne morejo voditi zunanje politike, ker razprodajajo našo državo Italijanom. Na italijanske zahote bi moral odgovoriti tako, da bi spomnili na krivice, gorje in nasilje, ki so ga počeli Italijani nad Slovenci med vojno, nad primorskimi Slovenci pa med obema vojnoma. Bodoči zunanj minister naj vsekakor upošteva tudi ta dejstva. Sploh pa se nimamo kaj pogajati, ker je že vse rešeno s spremeti in veljavnimi sporazumi. Lahko se dogovorimo le o tem, kako bi skupaj lepše živel.

MiM

SRAKIN DOBRODELNI KONCERT

NOVO MESTO - Glasbena produkcija Sraka bo priredila v sredo, 23. novembra, ob 20. uri v novomeški športni dvorani dobrodelni koncert, katerega celotni izkupiček bo namenjen humanitarno-invalidskim organizacijam Dolenjske, Bele krajine in Posavja. Nastopili bodo vsi, ki so v minulem letu pri tej dolenjski založniški hiši izdali laserske plošče, avdio in video kasete, med drugim tudi New Swing Quartet, Oto Pestner, Ivanka Kraševč, Tine Lesjak, Toni Verderber, Nagelj, Franc Potočar, Peter Fink in drugi. Za humor bo poskrbelo ekipa Modre kronike.

Velika NAGRADNA igra

za naročnike DOLENJSKEGA LISTA

Čez dobrega pol meseca bomo nekomu izmed starih in novih naročnikov v velikem javnem nagradnem žrebanju podelili avto CITROËN AX TRE 1.1i. Pripravljenih imamo še veliko praktičnih nagrad, posebna nagrada pa čaka enega izmed novih naročnikov.

Kako do avta in drugih nagrad?

Če še niste, postanite naročnik Dolenjskega lista. V poštev za računalniško žrebanje bodo prišli vsi starci naročniki s plačano naročnino za tekoče trimeseče in novi naročniki, ki bodo naročnino poravnali za tri mesece vnaprej. Rok za oddajo naročilnice je četrtek, 1. decembra letos, naročnina pa mora biti plačana do četrtega, 8. decembra, kajti

**javno nagradno žrebanje
bo v petek, 9. decembra,
na Lokri.**

NAROČILNICA DOLENJSKI LIST

na naslov:

priimek in ime:

ulica in hišna številka:

poštna številka in kraj:

EMŠO:

Naročilnico pošljite na naslov: DOLENJSKI LIST, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212

TERMOTEHNIKA

VEČ KOT TRGOVINA

PRIPOROČAMO

- nizkotemperaturni kotel KIV Vrantsko za prvo vgradnjo ali za zamenjavo dotrajanega kotla za centralno kurjavo
- segrevanje sanitarne vode s toplotno črpalko je najcenejše
- hišna avtomatika vam prihrani od 10 — 30% energije
- samo strokovna montaža in servisiranje oljnih in plinskih gorilcev vam zagotavlja redno delovanje in majhno porabo goriva
- TERMOTEHNIKA je pravi naslov za dobavo, montažo in servisiranje sistemov ogrevanja, vodovoda, plina, klima naprav itd.

Tel. 068/322-550, 323-903, 323-933
Fax: 068/322-050

Nagrjenka tega tedna je 0164704 FANI POREBER, DOBLIČE 29, 68340 ČRHOMEJL

Nagrado lahko dvigne v trgovini TERMOTEHNIKA, Mlinarska pot 17, Novo mesto

170 KG TEŽAK MEDVED PADEL - Letos smo že večkrat pisali, da medved nadloga na območju Loškega potoka, Drage in delu Notranjske povzroča ljudem sive lase. 9. novembra je lovec Janko Mohar, ki tudi sicer velja za dobrega poznavalca medvedjih poti, s stojišča pri Mrtalozu ob 20. uri obstrelil velikega medveda. Živali je izločanim slednim psom sledil Janez Pogačnik in drugi dan ob 10. uri nasel medveda še živega, ki pa je enemu strelu podlegel. Letos smo zabeležili vsaj štiri napade. Trikrat je šlo za pomor ovac, enkrat je bil napaden lovca Stanko Rus, ki jo je na srce odnesel brez posledic. Starešina LD Loški potok Ivan Lavrič meni, da je v njihovem lovišču kakih deset medvedov. Žal medvedje ne ločijo lovskih meja in se ta številka močno razvaja z menjem ljudi, ki jim je medved nagnal strah v kosti, saj so se nekateri z živilo srečali celo v vaseh. Na sliki je v sredini slednik Pogačnik, desno lovec Mohar, v ospredju pa trofejni primerek. (Foto: A. Košmerl)

Z obej strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIGODE ZAPISAL Jože Dular

Dali smo na rano kravjek!

Metliškega doktorja Rudolfa Weibla so poklicali k ženski, ki jo je z rogom ranila krava.

"Ali ste dali na rano kaj frišnega kravjeka?" je vprašal zdravnik, ko je pregledal poškodbo.

"Dali smo ga, dali!" so mu zatrdirili.

"Šumski bedasti! Zdaj naj vam pa mater rešujem!" se je Weibl resnično razdalil.

Obvestilo

Na oglasni deski Kmetijske zadruge v Trebnjem so lahko ljudje pred leti prebrali tole obvestilo:

PRŠLA SA JABUKE. PRITE ZVUZAM PUJE!
DIREKTOR

(Prevod: Prišla so jabolka. Pridite z vozom ponje. Podpis Direktor je edina pravilno pisana beseda.)

Tega se ne spominja

Arheolog se ozre na krog in reče:

"Pred tri tisoč leti so na tem kraju Iliri pokopavali svoje mrtve."

Knet zamisljen:

"Že mogoče, a če sem odkrit, moram priznati, da se tega ne spominjam."

Starost v humorju
Bojan Ajdič

Neokusnost

Starejša tet je prišla na obisk. Metliška si jo ogleduje z vseh strani, potem pa stopi k njej in obližuje njen obliko.

"Zakaj pa delaš to?" zanima tet.

"Poskusila sem, če se res tako neokusno oblačiš, kot pravi moja mama."

Kakor oče

Oče vpraša sina: "Kaj narediš v prenapolnjenem avtobusu, če ti sediš, zraven pa stoji starejša ženska?"

"Tako, kakor vedno narediš ti."

"In kaj naredim?" sprašuje oče.

"Delaš se, da globoko spiš..."

On razmišlja

"Zanima me, zakaj me, vez čas takoj nepremično ogleduješ?" vpraša starejša ženska mladeniča v trolejbusu.

"Zato," odgovori mladenič, "ker nasiš, če tudi vi pripadate nežemu spolu..."